

Kalahastiswara padanama Dinamani.

Cl. 4442.2 శ్రీరస్తు.
1992

Tel. 1545

శ్రీ కాళహస్తిశ్వరోవిజయతే.

శ్రీ కాళహస్తిశ్వరపూజార్చనమానసానాం
సకలపురుషార్థసాధనఘాతం, అష్టావింశత్యుత్తర
శతనామపరిమితం, హరిప్రభాభిధవ్యాఖ్యాన సహితుః

శ్రీ కాళహస్తిశ్వరాపదాననామనివచణః.

శ్రీ శివానందాఖ్యకర్తృందివరచిత్త

బరూరు - తాళిగరాయశాస్త్రిణః

గీర్వాణభాషారత్నాకరముద్రాక్షరశాలాయాం

ముద్రితః.

కిడాంబి - వేంకటరాయశ్యాం

ప్రకటికృతోవిరాజితే

చన్నపట్టణము—౧౮౮౫ సం॥

(92)

ఇహఖలు సకలవేదార్థ ప్రకాశికాష్టాదశపురాణాం
తరితనైవపురాణే శ్రీరోమశే భరద్వాజముని సంవాదరూప
శ్రీమద్దక్షిణకైలాస మాహాత్మ్యస్య - నవత్యధ్యాయ ప్రపం
చితనానేతి హాసగుభితస్య - సారాంశతయా - శ్లోకేవలం
మాద్యశానాంముచే - శ్రీమత్పరమహంసవర్యచిదంబరానం
దతీర్థపాదుకాసేవకేన - శివానందాఖ్యకర్తృందినా - విరచి
తః - శ్రీశివాపదాన నామదినమణిః - వైచికసుఖసరణిః - వి
జయతేతరాం.

❀

ఈగ్రంథములు వలయు వారలు శ్రీకాశహస్తిలో -
స్థాంపు వెండర్ - కిడాంచి - వేంకట రామయ్యగారి వలన
బడయవచ్చును.

❀

శుద్ధి = శుద్ధి పత్రికా.

ప్రతి సంఖ్య	పంక్తి సంఖ్య	అక్షరం.	శబ్దం.
3	౪	క	క
"	౫	ఖ	ఖ
"	౬	గ	గ
"	౭	ఘ	ఘ
"	౮	ఙ	ఙ
"	౯	చ	చ
"	౧౦	ఛ	ఛ
"	౧౧	జ	జ
"	౧౨	ఝ	ఝ
"	౧౩	ఞ	ఞ
"	౧౪	ట	ట
"	౧౫	ఠ	ఠ
"	౧౬	డ	డ
"	౧౭	ణ	ణ
"	౧౮	త	త
"	౧౯	థ	థ
"	౨౦	ద	ద
"	౨౧	ధ	ధ
"	౨౨	న	న
"	౨౩	ప	ప
"	౨౪	ఫ	ఫ
"	౨౫	బ	బ
"	౨౬	భ	భ
"	౨౭	మ	మ
"	౨౮	య	య
"	౨౯	ర	ర
"	౩౦	ల	ల
"	౩౧	ళ	ళ
"	౩౨	శ	శ
"	౩౩	ష	ష
"	౩౪	స	స
"	౩౫	హ	హ

సంఖ్య	పద్య సంఖ్య	అక్షరం.	శబ్దం.
౧	౨౮	యము	యడి
౨	౨౯	తంత్రం	తంత్రం
౩	౩౦	మృదా	మృదా
౪	౩౧	రిత	రిప
౫	౩౨	వక్త	వక్త
౬	౩౩	అలం	అలం
౭	౩౪	రణ	రణ
౮	౩౫	పాద	పాద
౯	౩౬	సంఖ్య	సంఖ్య
౧౦	౩౭	అం	అం
౧౧	౩౮	బ్రహ్మ	బ్రహ్మ
౧౨	౩౯	సంఖ్య	సంఖ్య
౧౩	౪౦	శబ్ద	శబ్ద
౧౪	౪౧	ప్రతి	ప్రతి
౧౫	౪౨	చిహ్నం	చిహ్నం
౧౬	౪౩	అక్షరం	అక్షరం
౧౭	౪౪	తంత్ర	తంత్ర
౧౮	౪౫	గం	గం
౧౯	౪౬	మృద	మృద
౨౦	౪౭	పద	పద
౨౧	౪౮	తంత్ర	తంత్ర
౨౨	౪౯	అక్షరం	అక్షరం
౨౩	౫౦	శబ్ద	శబ్ద
౨౪	౫౧	ప్రతి	ప్రతి
౨౫	౫౨	చిహ్నం	చిహ్నం
౨౬	౫౩	అక్షరం	అక్షరం
౨౭	౫౪	తంత్ర	తంత్ర
౨౮	౫౫	గం	గం
౨౯	౫౬	మృద	మృద
౩౦	౫౭	పద	పద
౩౧	౫౮	తంత్ర	తంత్ర
౩౨	౫౯	అక్షరం	అక్షరం
౩౩	౬౦	శబ్ద	శబ్ద
౩౪	౬౧	ప్రతి	ప్రతి
౩౫	౬౨	చిహ్నం	చిహ్నం
౩౬	౬౩	అక్షరం	అక్షరం
౩౭	౬౪	తంత్ర	తంత్ర
౩౮	౬౫	గం	గం
౩౯	౬౬	మృద	మృద
౪౦	౬౭	పద	పద
౪౧	౬౮	తంత్ర	తంత్ర
౪౨	౬౯	అక్షరం	అక్షరం
౪౩	౭౦	శబ్ద	శబ్ద
౪౪	౭౧	ప్రతి	ప్రతి
౪౫	౭౨	చిహ్నం	చిహ్నం
౪౬	౭౩	అక్షరం	అక్షరం
౪౭	౭౪	తంత్ర	తంత్ర
౪౮	౭౫	గం	గం
౪౯	౭౬	మృద	మృద
౫౦	౭౭	పద	పద
౫౧	౭౮	తంత్ర	తంత్ర
౫౨	౭౯	అక్షరం	అక్షరం
౫౩	౮౦	శబ్ద	శబ్ద
౫౪	౮౧	ప్రతి	ప్రతి
౫౫	౮౨	చిహ్నం	చిహ్నం
౫౬	౮౩	అక్షరం	అక్షరం
౫౭	౮౪	తంత్ర	తంత్ర
౫౮	౮౫	గం	గం
౫౯	౮౬	మృద	మృద
౬౦	౮౭	పద	పద
౬౧	౮౮	తంత్ర	తంత్ర
౬౨	౮౯	అక్షరం	అక్షరం
౬౩	౯౦	శబ్ద	శబ్ద
౬౪	౯౧	ప్రతి	ప్రతి
౬౫	౯౨	చిహ్నం	చిహ్నం
౬౬	౯౩	అక్షరం	అక్షరం
౬౭	౯౪	తంత్ర	తంత్ర
౬౮	౯౫	గం	గం
౬౯	౯౬	మృద	మృద
౭౦	౯౭	పద	పద
౭౧	౯౮	తంత్ర	తంత్ర
౭౨	౯౯	అక్షరం	అక్షరం
౭౩	౧౦౦	శబ్ద	శబ్ద

పుట సంఖ్య.	పద్య సంఖ్య.	అనుదం.	పద్య.
౪౪	౧	ముఖి	ముఖి
"	౨	ప్రీతి	ప్రీతి
"	౩౧	పయ	పయం
౪౫	౨	దేశస్య	దేశస్య
"	౪	శామ	శామ
"	౧౨	శ్యా	శ్యా
౪౬	౨౩	శ్వా	శ్వా
"	౨౪	రకః	రకః
౪౭	౫	దృష్ట	దృష్ట
౫౦	౧౬	సతా	సతాం
"	౨౦	విశే	విశ్వే
౫౧	౧౮	తత్	తత్
౫౨	౧౧	విశి	విశి
"	౧౫	శోమ	శామ
౫౩	౪	శఖం	శంఖ
"	౨౦	రమం	రమ్మం
౫౪	౧	చరణం	చణం
"	౧౪	సుధేశం	సురేశం
"	౨౫	త్రత	శత్ర
౫౫	౧౧	దృష్ట	దృష్ట
"	౨౭	స్మృతః	స్మృతం
"	౩౧	త్యేకం	త్యేకం
౫౬	౪	తాపగాంత్యం	త్యాపగాంతాం
"	౨౮	దశివ	దశ్శివ
"	౨౯	చిత	శ్రీత్య
౫౮	౫	స్థంక	రక
"	౧౩	పరి	పర
"	౩౧	రూపమే	రూపమే
"	౩౧	పాపన	భాపన
౫౯	౭	గృం	గం
"	౧౭	తద్యే	తద్యే
౬౦	౧	దృష్ట	దృష్ట
"	౭	విచం	విచం
౬౧	౧	బా	బా
"	౨౦	బా	బా
"	౨౪	కృతి	కృతి
౬౨	౪	రమ	రిమ

పు. సంఖ్య.	ప. సంఖ్య.	ఆశుదం.	శుదం.
,,	౬	నాది	నాది
,,	౧౦	యాస్ప	యాస్ప
,,	౧౧	ద్యయా	ద్యవా
,,	౨౦	రస్సల	రస్సల
౬౧	౨౧	వాం ఘో	వాం ఘో
౬౨	౩౦	శైల	శీల
,,	౩౧	భూతి	భూరి
౬౩	౧	శస్త్ర	శహస్ర
,,	౫	భాషనం	భాషనం
,,	౬	మస్తియే	మర్మయే
,,	౨౧	డెహి	దెహి
౬౪	౩	మంగ	మంబ
,,	౪	యమం	యమం
,,	౧౧	త్వరి	త్వరి



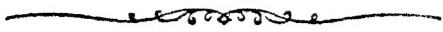
అం

శ్రీమహాదేవాయనమః.



శివజ్ఞానాదిసకలసంపత్సమృద్ధ్యర్థం శ్రీకాళహస్తీశ్వరశివాపదాననా
మమంతార్చనంకరిష్యే॥

శ్రీభరద్వాజఋషిః! అనుష్టుప్ శందః । శ్రీకాళహస్తీశ్వరో దేవతా ।
ఓంబీజం సంశక్తిః । మంకీలకం । శ్రీకాళహస్తీశ్వరప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పూజాయాం
వావినియోగః । హ్రీంహ్రీమిత్యాదినాషడంగన్యాయసంతుర్యాత్ ॥ ధ్యానం । శర
దీందుబింబ కలితాసనం శివం గిరిజార్థభాగమఖిలామరాధిపం । పురశాసనం
హృదివిభావయేన్రీవత్ పరమామృతం నిజజనావనోత్సుకం ॥ యన్నామస్త
రణం సమస్తజగతామైశ్వర్యసంపాదకం । యశ్చందర్శనమాశుకోపిజననప్రా
ప్తాఘవిధ్వంసనం । వేదైశ్చాపి సశక్యతే నిగదితుం యత్సాన్నిధూతేన్సుఖం ।
సోయం సంపరిపాతునిత్యకృపయా శ్రీకాళహస్తీశ్వరం ॥ ఓం ఆత్మరత్నం । ప్రా
చ్యాం దిశిగుహః పాతు విద్యాశైలాధిపో గురుః । ఋషీతజలధిః పాయాద్వక్షిణ
స్యాంతపోనిధిః । పశ్చాద్దక్షిణీలకంతస్సభానాథో మహేశ్వరః । ఉద్యోగేతు
దుర్గాంబారక్షేణస్తాత్మసాగరా । పాతాళగణనాథో మామధస్తాత్పాతుపా
వనః । అసచ్చిత్తపరశోర్ధ్వమవ్యాదాకాశభైరవః । ప్రాతస్సదా శివోరక్షే
ద్బాలంబామధ్యమేహని । మణిశ్శైశ్వరస్సాయం విశ్వనాథస్సదావతు । అ
స్త్రోదేవస్సర్వశత్రుప్రమాధీతగుణాత్మకః । శైలాదిః కురికాపేత్రభస్మభృ
త్పురతోవతు । ఆరోగ్యమాయతంచాయర్కార్కం డేయేశ్వరః ప్రభుః । సహ
స్రలింగనాథో మాం సర్వతస్సర్వదావతు । సాధకకవచేదైవం సంరక్ష్య
త్సనమాదితః । యథేష్టం పినియజ్యేతమంత్రానేతాన్తహేళధీః । ఇయం పూ
ర్వపీఠికా సమాప్తా అం అం అం



అష్టావింశత్యుత్తరశతనామావళి మూలపారంభః ౨౫౨౫

శ్రీమత్రైలాసశిఖరనిలయాయనమోనమః
 బ్రహ్మనారాయణేశానాద్యఖిలాకృతయేనమః
 సర్వాపనోచకత్వేష్టసర్వోపాస్యాయతేనమః
 విధిసర్గపరిజ్ఞానప్రదాలోకాయతేనమః
 శ్రీమద్దక్షిణకైలాసపక్షపాతాయతేనమః
 లోకానుగ్రహకాగస్త్యతపఃప్రీతాత్మనేనమః
 సుపరమఖరీనామస్వర్గంగామేతవేనమః
 మాయావతీతపస్సంపత్సాంబమూర్త్యాత్మనేనమః
 గాదిగణానరసింహానసాయనమోనమః
 సర్వాత్మమంత్రపారవ్యపరిజ్ఞానవతేనమః
 గోమంత్రశంకరంగోరమానదీత్యాద్యనేనమః
 దక్షిణభంగిభంగిస్త్రీవేదాద్యనేనమః
 తాంబూలీజాభీష్టపనంబూలుతేనమః
 కీలాంబూలిమానోగ్రగర్వశాంఘికేనమః
 శివావరాధృద్విప్రపాపసంహారిణేనమః
 సాంబరమసైజ్ఞాంహరాభ్యాఘాతయేనమః
 జవలఘ్నమయూరాశ్శ్యాంబూఘ్నాంబూతేనమః
 భీమాశ్శ్యాంబూఘ్నాంబూఘ్నాంబూతేనమః
 కింకరీమాత్రసత్కృతపదేనమః
 కోటికళవిభ్రాజదాక్షిణ్యనేనమః
 రుద్రాశ్వరీశ్వరభాసుభాసుతేనమోనమః
 సారమండలవశ్యస్తూర్యాంబర్యామిణేనమః
 ఘరాషంకప్రవిచ్ఛేదవ్యధాశాంఘికేనమః
 బృహస్పత్యవమత్యుత్తరక్రీభీనారిణేనమః
 శివానందయతీంద్రాంబుశ్చిదానందాత్మనేనమః
 హరిసందీపహస్తాబ్జాలంకారానమోనమః
 జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యాభ్యాఘాతాయతేనమః
 అమృతాంబూసోమర్కశ్రుంకంబురిణేనమః

శ్రీ కాళహస్తీశ్వరాపదాననామదినమణిః.

సర్వసర్వంసహౌచ్ఛ్రియస్యందనశ్రీమతేనమః
 సాంగవేదతురంగోద్ధమేష్లాప్రాత్మనేనమః
 శీతాదిలక్షణఖలీనేలసద్వేధసేనమః
 నిజాజ్ఞాతోత్రవిభ్రాజన్విధిసారధయేనమః
 మహాహిభోగజ్యోబద్ధమేర్వద్విధనుషేనమః
 చాణీకృతేంద్వగ్నినారాయణత్వేషవేనమః
 కర్తృత్వకరణశ్రీశకలహూల్లాసేనమః
 శ్రీవిష్ణుసర్వసూర్యత్వవరదాయసమోనమః
 విరుద్ధవేదసారార్థస్రలాపిపవయేనమః
 కుమారధిక్రృతవిధిపునస్తీహారవేనమః
 తపస్యశ్రమలాదత్తధేనువాలధయేనమః
 కుమాగ్నాజ్ఞాపిష్టాఘకుమాదాభుచ్చిదేనమః
 శ్రీరామచంద్రతత్వార్థవేదకాయనమోనమః
 మార్కండేయవిజిజ్ఞాసామహాగ్రంధిభిదేనమః
 నిర్మల్యఘకుక్కుటాత్మజ్ఞానదాయనమోనమః
 అలోకవేదమర్యాదబాలసూజాముదేనమః
 శబరార్చకలాలాంబుస్తోకసేకజుషేనమః
 హరిద్యుతోధనవనేచరనేత్రహృతేనమః
 కిరాతపోతసారూప్యముక్తిదాయనమోనమః
 లూతాచితాలయద్వారితానోతాకాయతేనమః
 స్వధర్మభంగభీతశ్రముక్తిదాయనమోనమః
 కాళసర్పమహారత్నసూజితాయనమోనమః
 పరార్థజాపకబ్రహ్మబంధుసర్వంధవేనమః
 గజరాజార్చితాంభోజసహస్రాయనమోనమః
 శ్రీకాళహస్తీలింగాఖ్యాభరణాయనమోనమః
 తేత్రతైలపురాద్యుక్తభక్తనామస్యతేనమః
 చరణాంగుష్ఠలీలోద్యచ్ఛక్రాఖ్యమహాసేనమః
 రేఖారధాంగసంపర్కజలంధరభిదేనమః
 పద్మాక్షనయనాంభోజపూజితాయనమోనమః

శ్రీకాళహస్తీశ్వరాపదాననామదినమణిః॥

నారాయణవిత్తిర్ధారిభీమరూపారయేనమః
 స్వామిభృత్యవివాదాఘశాంతికృత్క్షేత్రణేనమః
 హరిశస్త్రారిభజనప్రసన్నాయనమోనమః
 నిశ్శీకచక్రకరుణావిత్తిర్ణజ్యోతిషేనమః
 సుభగాభక్తివైరాగ్యప్రసన్నాయనమోనమః
 విజయద్విజవిజ్ఞానదేశికాయనమోనమః
 సందినాథహహాశైవభావితాకృతయేనమః
 గుహప్రోక్తజపాలాత్కభక్తిజిజ్ఞాసవేనమః
 జపాలాకరదర్శికసంస్పృష్టశిరసేనమః
 పాండవాదృతగాండివప్రమృష్టశిరసేనమః
 శాక్యనాథాఖ్యపాషండపూజితాత్కభృతేనమః
 విశ్వస్తాముసలోద్ధారవిత్రస్తతనవేనమః
 పాండ్యవేశ్రలతాఘాతభీతసర్వాత్మనేనమః
 మునిసంఘప్రయుక్తాశ్చయప్తిలోష్ఠముదేనమః
 మృత్యుంజయమహారాజదత్తముక్తిశ్రియైనమః
 శ్రీనారదపరిప్రశ్నసంశయశ్చేదినేనమః
 ధర్మనారాయణవృషద్వంద్యసంచారిణేనమః
 హింస్రీశ్శానికోన్మోహనర్తనాయనమోనమః
 మీనదృక్కోడశృంగాంకబిరుదావలయేనమః
 కంకాళహరమధ్యస్థకమతాస్తిజుషేనమః
 త్రివిక్రమోరుపృష్టాస్థికంటకోద్ధిండినేనమః
 గజవాళుప్రసృసింహత్వగంబరాయనమోనమః
 సర్వసంహరయజనమహాభక్త్యభృతేనమః
 శిరఃకపాలరుద్రాక్షమాలికాయనమోనమః
 మునిప్రేషితవహ్నేయణీడమర్వహిభృతేనమః
 అజ్ఞానాపస్త్యతిగళన్యస్తదక్షాంఘ్రియేనమః
 మహాభీమయమధ్వంసోద్యోగివామాంఘ్రియేనమః
 మునిత్రయపరిత్రాణదక్షిణామూర్తయేనమః
 యుగపత్కురసాహస్రాహంకారచ్ఛేదినేనమః

సారంగద్విజసంతాపశమనాయనమోనమః
 శ్రీమద్వరగుణారాధ్యపాదుకాయనమోనమః
 దేవారామసుమానక్తన్యపసంశాసినేనమః
 శరణాగతరాజేంద్రతాణశీలాంఘ్రియేనమః
 సోత్కంఠనీలకంఠీర్యోపకంఠనటతేనమః
 చక్రభృచ్చాంభవవ్రతప్రసన్నాయనమోనమః
 రాజకన్యాయుగారబ్ధశైవవృత్తముదేనమః
 పద్మసేనమహానైన్యసంపద్దాత్రేనమోనమః
 శ్రీభరద్వాజదీక్షిత్రమాఘారగురవేనమః
 భారద్వాజకులీనాత్మపూజకాయనమోనమః
 అఖండబిల్వవిషినాలంకారాయనమోనమః
 మహాభవభయత్రాణపారీణాయనమోనమః
 ఆనందకాననాధిక్యసౌలభ్యాయనమోనమః
 పంచధూతసముచ్చాతినిదానాయనమోనమః
 జ్ఞానకర్తేంద్రియప్రాణపంచధాకృతయేనమః
 సదాశివేశ్వరేశానవిష్ణుబ్రహ్మత్వనేనమః
 పంచాక్షరమహామంత్రప్రాప్యచిన్మూర్తయేనమః
 ఆత్మీయ్యవాంతరప్రాప్తంచాంబకభృతేనమః
 ముమూర్షుచిత్తవిభ్రాజద్దేశికేంద్రాయతేనమః
 తేత్రవాసిజనాఘాఘసహమానాయతేనమః
 కృత్తిత్రయాంబరాతీతదశదిగ్వాససేనమః
 సర్వదేవప్రతిభయకాలకూటాదినేనమః
 సమృత్యృక్ప్రపంచౌఘమహాగ్రాసాయతేనమః
 సంధ్యాతాండవసంరభాఘూర్ణద్దివిషదేనమః
 మద్దళానకభృన్నందీమాధవానందినేనమః
 సుయశాశ్రీముఖవధూసంగీతాస్వాదినేనమః
 శివవిద్యారహస్యజ్ఞప్రత్యక్షాయనమోనమః
 నృత్తదర్శనకృజ్ఞత్వమోచకాయనమోనమః
 భస్మనిష్ఠమహాశైవస్వాత్మధూతాయతేనమః

శ్రీ కాళహస్తీశ్వరాపదాననామదినమణిః.

చరాచరామృతాపాదిసుక్షేత్రావాసినేనమః
 తేజోబ్యన్నాత్మకజగదధిష్ఠానాయతేనమః
 అనాహతమహానాదావసానజ్యోతిషేనమః
 అంతర్లత్యబహిర్దృష్టిస్థిరలభ్యాత్మనేనమః
 భక్తరక్షకవామాక్షికటాక్షాయనమోనమః
 అసద్దణ్డధరోద్భూతిస్థానానదృశేనమః
 కామకల్పాంతదహనఫాలాక్షాయనమోనమః
 శుద్ధకేవలమిత్రాదిపూజోపాస్యాయతేనమః
 స్వప్రకాశామనస్కాఖ్యయోగలభ్యామాయతేనమః
 అపస్మృత్యాపగాంతాంకాపదాననిధయేనమః
 సచ్చిదానందసంపూర్ణస్వరూపాయనమోనమః
 శివానందయుతానంతమునిముక్తిమందేనమః
 ఓంతత్పదేవంపతసప్రాజాకృత్సర్వంసేనమః

ఏవమస్తావింశత్యుక్తైశతనామావళిః.

ఏవందక్షిణకైలాసనాథమాహోత్స్యసంగ్రహం । మంత్రరూపంమహ
 దేవప్రసాదైకప్రసాధనమ్॥ అయురారోగ్యసాభాగ్యకీర్తిప్రీతిప్రప్తిదాయకం ।
 సర్వారిష్టహరంసర్వసంపత్ప్రదమనారఠం ॥ జప్త్యాసంపూజ్యవాదేవంస
 ధకశ్శీకసాగరమ్ । తీర్త్వావివతిమస్వాత్మరామోనిత్యంసమిధతే । సర్వ
 వాక్యతిస్సర్వపూజితోభిష్టదాయకః ॥ జ్ఞానాంబికా సమేతశ్రీకాళహస్తీశ్వ
 రోవతు ।

భరద్వాజఋషిః । అనుష్టుప్ ఛందః ।

శ్రీకాళహస్తీశ్వరోదేవతా ।

శి వార్పణం.



శ్రీమద్దక్షిణకైలాసస్థితంజ్ఞానాంబికాపతిం భరద్వాజముఖారాధ్యం
 భక్తిగమ్యంభజామ్యహం ॥ అశచిత్తీతస్యగ్రంథస్యప్రచయగమనార్థంశిష్టా
 చారపరిప్రాప్తశ్రీమద్దక్షిణకైలాసేశ్వర స్మరణలక్షణంమంగళ మాదౌ ॥ య
 న్నామస్మరణేతిప్రాచీనపద్యేనైవప్రార్థయతి॥శ్లో॥ యన్నామస్మరణంసమస్త
 జగతామైశ్వర్యసంపాదకం యత్సందర్శనమాశుకోఽజనప్రాప్తాఘవిభ్యం
 సనం వెదైశ్చాపినశక్యతేనగదితుంయత్సామిధూతేస్సుఖం సోయంసంపరి
 పాతునిత్యకృపయాశ్రీకాళహస్తీశ్వరః ॥ అస్సార్థః॥యదితియస్యదేవస్యనా
 మ్నాంశంభుశంకరశివాదీనాంస్మరణం పరాపశ్యంత్యేనస్థాంవిహాయసంప్రా
 ప్తమధ్యమావస్థారూపం తత్తద్వర్ణోత్పత్తిసాధక లాల్వాదిస్తాన ప్రయత్నసం
 సాగరవద్ధిస్మరణంభవతి॥ తత్సమగ్రంకంఠమతఃప్రశ్నతతహా సమస్తజగతా
 మైశ్వర్యసంపాదకం- నామనంకేర్తనధ్యాయైర్వనివాదభాగిణిభివచనాత్
 యోవాకోవాభవతు - నహివర్ణాశ్రమ - స్మరణికవలంవర్తనముచ్చరణ
 యత్నంకురుతే॥ తస్యసర్వస్యజగత్సర్వైశ్వర్యసంపాదకం ఐశ్వర్యంనామ
 ఈశ్వరప్రసాదైకసమధిగమ్యం॥ ప్రయతుంపనం ద్యాదిపదంబిణిమాదివై భవం
 పతితపాపసత్త్వంవాతత్సంపాదకమిచ్ఛంత్యే॥తథాహి॥పాశ్చశ్లో॥ఆశ్చగ్యేవా
 భయేశోకేత్తుతేవానుమనామయః । వ్యాజేనాపిన్ద్రైశ్చస్తునయారిషరమాం
 గతిమితి॥శ్రీభాగవతే॥ శ్లో॥ యద్యద్యదీరంనామగిరితంస్థితాంసకృత్ప్రసం
 గాదఘమాశుహంతివత్ । సన్నిహితమలంఘ్యశాసనంభవాసహౌద్వేష్టి
 శివంశివేతరభ్యః॥ శ్రు॥ కరుప్రచేతసేమహాపహాదేదాయశస్యత- తదిభ్యస్య
 వర్ధనమితి॥ సతితశ్వపచశ్చండాలానాయగ్నిరభ్యవదే । సనహాభుంజతతే
 ససహసంభాషేతతేససహసంవసేతి ॥ కర్మంవింకల్పకంకామరూపంస్తు
 హ్మవాంసోమృతత్వంభజంతభిరేనామస్తుతాపరమేశ్వరస్యప్రీతిరధికా । తతో
 ప్యపదాననామస్తుతిరేవహిప్రీతికారణం॥తతశ్చస్వలవాప్రీతిచగమ్యతే॥
 నను॥శ్రు॥ నామానికృత్వభివదంత్యదాస్తైహాంతాహమిమాస్తిసోదేవతా
 అనెనజీవేనాత్మనానప్రపిత్యనామరూపేవ్యాకరణాణీతి । ఆకాళహస్తేనా
 మరూపయోర్నిర్వహితాతేయదంతరేప్రీతిశ్రీభిః । విశ్వాధిఃస్వరుద్రస్యఃథంజ
 గదంతఃపాతినామరూపవత్సం ఉచ్యతే॥ జాతిగుణైర్యాదిమద్వస్తుపిహానా
 మప్రవవృతేనజాత్యాదిహీనస్యబ్రహ్మణభిచేత్ । సత్యంతన్నిర్వికల్పవస్థా
 యాముపాసకాద్యభావాత్ । నామాదివ్యవహారోలుప్యతేవ ॥ సర్గప్రవర్తన
 తుసర్వంమృషాత్వేనసర్గవద్భవతి । అపిచనిర్గుణస్యాపితస్యసచ్చిదానందబ్ర
 హ్మాదిశబ్దవత్ శివరుద్రమహేశ్వరపరమేశ్వరశంభుమహాదేవాదిశబ్దాస్వాభా

వికాశ్యాతాశ్చప్రసిద్ధ్యంతిశ్రుశాశ్వతంశివమదైవతంశివవికోధ్యయఃతస్మై
 రుద్రాయమహేశ్వరాయయఃపరస్సమహేశ్వరఃమహాతిమహీయ్యతేతస్మా
 దుచ్యతేమహాదేవభితి తస్యైవదహరాత్మప్రాణాకాశశబ్దవత్కాలాంత
 కమదనాంతకనీలకణ్ఠాదిశబ్దాశ్చసర్గాం గీకారద్వారాతత్తచ్చరితవ్యంజకాః
 పరమేశ్వరముఖ్యప్రసాదహేతవోభక్తానుగ్రహార్థమేవభవేయః । స్యాత్పర
 మేశ్వరస్యాపీచ్ఛావశాన్తాయామయంరూపంసాధకానుగ్రహార్థమితీశ్రీభాష్య
 కారసూక్త్యాప్యనన్యసాధారణరూపాస్త్యై తత్ప్రయుక్తశబ్దానామపిమో
 ఊసాధనత్వేనప్రసిద్ధః । శ్రు ఎతానిహవాఅమృతస్యనామధేయానిభవంతి ।
 ఎత్తైర్న వాలమృతోభవతీతి తస్మాత్స్వేమాయాకల్పితసర్వప్రపంచాధిష్ఠాన
 పారమేశ్వరజ్ఞానాయ తత్కల్పితనామరూపో పాసనమేవపరమసాధనమా
 హుశ్శుత్రయః । సహినిరాలంబోపాసనంతథాచ పరాశరః॥శ్లో॥నిష్కలై
 తుపరైతత్వేనిరాలంబసేరంజనై । కింకరోతిజనఃతన్ద్రస్తతస్తానిత్యమాత్ర
 యేదితి ఎవంచ । పురహసనమదనమథనవిషహరణాదిమహావిరుదగమకేషువ
 త్యుమాణేషునామసుదేవస్యరూఢినామోప్యధికప్రీతిరిత్యత్రకః పృష్టవ్యః ।
 యథారామార్జునాదేరవికలతిలకసవ్యసాచిశబ్దాదిషుజిష్ణుకృష్ణయోలిహ
 ల్యాజారరాధాపతిశబ్దయోస్తథేత్యర్థః । అపిచాస్యశ్రీకాళహస్తీశ్వరస్యపూ
 జానుసంధానైర్భగవదనుగ్రహాయుపితిసిద్ధ్యత్యైవహితథాచ॥యత్సందర్శ
 నంతశుదర్శనమాత్రేణకోటిజన్మసుప్రాప్తానామఘానాం విశేషతోపిభ్యున
 కంనాశకంభవతి తత్త్వాపనాశేనచిత్తంవిమలీభవతి తత్సన్మధురమహావా
 క్యలాభేనాత్మావార్తవివేకరూపోహిపాశవిచ్ఛేదః తతోదైవతసిద్ధిః । ఎవమీ
 శదర్శనస్యమహాఫలంశ్రూయతే శ్రుతి యదాపశ్యోపశ్యతేరుక్మవర్ణంకర్తా
 రమీశంపురుషంబ్రహ్మయోనింతదావిద్వాన్పుణ్యపాపేవిధూయనిరంజనఃపర
 మంసామ్యముపైతి జ్ఞాత్వాశివంశాంతిమత్యంతమేతీతి॥కోటిజన్మకృతంపాపం
 విరూపాక్షస్యదర్శనాత్ తత్సర్వంనశ్యతిక్షీప్రమగ్నోప్రక్షీప్తతూలవత్ । ఇ
 తివచనైఃశివదర్శనస్యమోక్షఫలకత్వేనతిపాపనిర్మరణేకేవక్తవ్యమితిభావః ।
 తథాచ । యత్స్వానుభూతేస్సుఖం । కూటస్థబ్రహ్మేఖండానుభవేయత్సుఖ
 మానందఃసోఽఖిలవేదాంతవచోభిరపీదమిద్ధమితిగదితుంసశక్యతేతదైవబ్ర
 హ్మవచనం॥శ్లో॥ నిష్లాతస్యమహాత్మనస్సురవరావక్తుంమయాశక్యతే । సప్రా
 ఢేనశివేనవామునివదైర్నారాయణేనాపివా । వేదేనాపిపురాతనేనపరయా
 శక్త్యాపరేతాధవా । మూకభావముపైతితత్రవిషయానిష్ఠాహితాద్యగ్విధా ।
 ఇతియేవంవిధేవత్యమూలంబ్రహ్మదిసర్వలోకానుగ్రహకః శ్రీమదై-

లాసెత్కారభ్యచతుష్టప్తిశ్లోక ప్రతిపాద్యశ్శివపవాత్రాయమితి ప్రాగ్వాయా
 పూజితంతుంగంశ్రీకాళహస్తీలింగం ప్రత్యక్షతోభినియ్యనిర్దిశ్యతే । సోయ
 మితి । సోయమీశ్వరః- ఆత్మీయాయాయాయానిత్యకృపయా । క్వాపికత్వైస్వభ
 క్తసంరక్షణవ్యాపారాదవ్యభిచారిణ్యా- తయానిఃకస్మాననన్యశరణా- జని
 మృతినిరయాదిభ్యఃపాతురక్షత్విత్యర్థః । అత్రప్రథమపాదనఅభిష్టసిద్ధిః । ద్వితీ
 య్యోనఅరిష్టనివృత్తిః । తృతీయ్యోనఆనందావాప్తిశ్చసూచితా । నను యద్యపిశి
 వమహిమగ్రంధాఃబహుధావర్తంతే । తత్రవత్సమాణమంత్రాఃకిమనుగోధ
 నైశ్యతఅహాశ్రిరితి॥ శ్లో॥ శ్రీకాళహస్తీమాహాత్మ్యసవత్యధ్యానవిస్తృతః ।
 అగ్ధోత్రసంగ్రహాన్నామసూచ్యతేర్చనమంత్రతః । అస్యక్షేత్రస్యశ్రమద్వక్షిణకై
 లాసస్యమాహాత్మ్యగ్రంధైశైవపురాణాంతర్గతైశ్శ్రీభరద్వాజమునయైశ్శిరో
 మశగురుణానవత్యధ్యాయైర్విస్తృతః । బ్రహ్మాదిపద్మసేనాంతబహువిధభక్త
 రక్షప్రకారనానైహాసవిలసితః యఃఅర్ధసందర్శనః । సఃఅత్రవత్సమాణమం
 త్రైషుసంగ్రహాత్ నామమాత్రేణసూచ్యతే- సహివిస్పృహతయైత్యర్థః । యద్య
 పి॥ శ్లో॥ పరిచ్ఛేదఃపదార్థోక్తిర్విగ్రహేవాక్యయోజనా । ఆత్మపస్యసమాధా
 సంవ్యాఖ్యానంపంచలక్షణమిత్యుక్త లక్షణాభావేపితత్వస్యప్రపృత్తినిదా
 సబోధార్థమేవకేవలమండప్రజ్ఞానాముపకారాయసంకోచతోవివరిష్యతే ।
 తదంగనికానీత్యత్రాహ॥ శ్లో॥ మంత్రాణాంవత్సమాణానాంస్వరూపంస
 విశేషతః । శ్రీరోమశమునిప్రోక్తందసర్వమునిరాదితః॥౧॥ యోఘోరదక్షిణా
 మూర్తివనైజ్ఞానదీక్షితః । సవకముషిరేవైపాంఛందోసుప్తుస్తథైవహి॥ ౨॥
 యత్రపాదోస్తాక్షరస్యాత్సోసుప్తుఃపుండ్రఉచ్యతే । దేవతాప్రతిపాద్యశ్రీకా
 ళహస్తీశ్వరోహరః॥ ౩॥ చీజంశక్తికిలకంస్యాత్ఓన్నమోవర్ణశంక్రమాత్ ।
 హ్రీమిత్యాదిషడంగనివినియోగోయధారుచి॥ ౪॥ అత్రశ్రీభగవానోమశ
 మునిః । సర్వలోకహితాయశ్రీభరద్వాజమునింవ్యాజీకృత్యనశలపురుషార్థని
 దాసమితిహాసమిమంయతఉపదిదేశ । తతస్సవహాప్రథమమంత్రస్వరూప
 ద్యస్తాముషిశ్చ । అష్టాక్షరపాదానామ్యంత్రాణాంఅనుష్టుప్పందఇతిశాస్త్రం ।
 దేవతాతు- ఉపరిప్రతిపాద్యోహరః । చీజశక్తికిలకాని-ఓం-సం-మం- ఇతివర్ణ
 త్రయేణకార్యాణిహ్రీమిత్యాదిషడంగనిసాధారణాని । పినియోగస్తుకామ్య
 శాంతిపాష్టుకమోక్షేషుహిసర్వతఃకార్యకృత్యర్థః । ఆత్మరత్నాప్రాచ్యాందిశిగు
 హాపాతువిద్యాశైలాధిపగురుః । ఆపీతజలధిఃపాయాద్దక్షిణస్యాంతహానిధిః ।
 పశ్చాద్రత్నైస్త్రిలకలస్సభానాథోమమోశ్వరః । ఉదవృత్తేతుదుగ్ధాంబారక్షేధ
 స్తాత్రసాగరా॥ పాలాశగణనాథోమామధస్తాత్పాతుపావనః । అసచ్చిత్తో

పరశ్చిర్ధ్వమవ్యాభ్య మ్మోహభైరవః ॥ ప్రాతస్సదాశివోరక్షేద్బాలాంబా
 మధ్యమేహని మణికర్ణైశ్వరస్సాయంవిశ్వనాథస్సదావతు॥ అస్త్రోదేవస్సర్వ
 శత్రుప్రమాధీత్రిగుణాత్మకః॥ శైలాదిఃక్షురికావేత్రభస్మభృత్పురతోవతు॥ ఆ
 రోగ్యమాయతంచాయుర్కాకంఠేయేశ్వరిఃప్రభుః॥ సహస్రలింగనాథో
 మాంసర్వతస్సర్వదావతు॥ సాధకఃకవచేనైవంసంరక్ష్యాత్సానమాదితః॥ స్వ
 చ్చందంవినియుశ్యేతమంత్రానైతాన్మహేశధీః॥ అత్రోక్తదేవతాస్థానాదిస్వ
 రూపంక్షేత్రవాసముఖేనవేదితవ్యం॥ మహేశధీరితి॥ మహేశేనరాత్మస్వరూపే
 విశిష్యబ్రాహ్మణకులకూటస్థేనదావతే॥ ధీభక్తిన్మాధీర్యస్యసః॥ అన్యత్
 స్తుప్తం॥ అధార్మసమంత్రాన్పుధక్ష్పంసవగణ్యంతే॥

౧ — శ్రీమద్భక్త-లాసశిఖరనిలయాంబనమోనమః.

అస్మాద్ధి యత్ర సంపక్త స్థవక చాపిన ప్రపదైతే యష్టదమేవ శాశ్వతంకి
 ల। ఆసాస్థిరాసనం। కిల ప్రసిద్ధా ధౌనకీలాసవపక్షైలాసః-తిథాచపౌరాణికాః॥
 ధౌ॥ యత్ర-లాసమహంకైష్టవ్యవృద్ధిమనామయం । తిత్తై-లాసపదంప్రా
 హుశ్చివతత్త్వవిదోజనాః॥ నిష్కం-అభంగురం-నిరతకాయానంద శేషధి। సర్వా
 స్త్వగ్రహానం। అనంతకోటయోజనోన్నతాయామం- అనుగామరవైరప్రా
 ప్త్యం గిరిప్రస్థానివిమలాద్యో-రశశిమణిశారదాధ్రీనంకాశం । అనుపమ
 లాభిలదిష్టపదం। ప్రమృతో-గ్రిహస్థం - ఉమానమేత్రకర్ణా వాధిష్ఠం-క
 వివాగగోచరం కిమపిస్థానం ప్రసన్నం అస్తిమేరోరుదగ్ధాగమహాకైలాసప
 ద్విభాగ్యాదిపురాణం - అతవప్రమాణకైలాసః - అస్యభ్రమతోగిరెశభ
 రాణి-నానామణిమయాః। కోటికోటిసంఖ్యాతాని-విరాజంత తేషాంమ
 ద్గర్భం రవింస్తుంభా-లలమోచున్మతే-సేవమ్॥నః॥ సచ్చిదానందసంపూర్ణ
 స్వరూపాదైవేంద్రమూలమత్రప్రపంచస్య- బ్రహ్మాణికధంపరిచ్ఛిన్నమ
 కైలాసగిరిశిఖరలయస్థం ప్రోచన్మదా-సంసచ్చిదానందసంపూర్ణస్వ
 రూపమశిశో। యథా-వేదోన్యాధకారాధనార్థంసాలగ్రావాద్యధికరణం ।
 యథావాలోకే। అజ్ఞస్యోంబరకర్చిసం- కృచ్ఛాన్యాచీరంధ్రైఃపతితదభివ్య
 క్తిర్థాకేషమేవోవ్యతీతస్త్వపాధ్యుసహ ప్రధానోయో ప్రతిత్రోచ్యమా
 నలయథా సంపదంక్షైయం । అస్యేశ్వరస్యస్థికా కింయోపమశ్శైలాహ॥

౧— బ్రహ్మనా రాయచీశానాగ్నిభిలాష్కతయేనపః.

బ్రహ్మ నారాయణేశానాది స్తంబాంతి చేర నానిమహాబాది శూన్యాంతా
 చేర నానిదియనిసంతి । తేషామార్చ్యశీర్ష్యస్యేష్వపైశ్యహీర ధారావక్రదణ్డ
 భూవివరాదిభ్యాంఠిజగతవివిధాన్యత్విన్యస్య సన్యస్వరూపస్యేవతస్సేనమః- ఏ

వమఖిల కల్పితాధార త్వేనయత్స త్వేయత్సత్వంయ దభావేయదభావ ఇత్య నుప్పత్తివ్యాప్యత్తిభ్యామీశ్వరస్యైవసర్వోపకారకత్వంల స్తీత్యతస్సర్వోపాస్యత్వమపీత్యాహ॥

౩— సర్వాపనోచక త్వేష్టసర్వోపాస్యాయతేనమః

పర్వేషాముపాసకానాంనిజ నిజకర్తృప్రస క్తత్రివిధాపదాంమోచనం క రోతీతిసర్వాపనోచకః॥తద్భావేనసర్వైర్వృతపాసీతుంయోగ్యాదుతభ్యంన మభితి॥పూర్వోక్తమంత్రద్యయేనపరోక్షతయా ప్రతిపాదితస్యలత్రప్రత్యక్షే ణనమస్త్రియ తే॥నను॥అఖిలాకార స్యేశ్వరస్యఉపాస్యత్వముతోపాసకత్వం ఆమోహస్విదుభయాత్మకతా-ఉపాస్యత్వేతూపాసకభావః॥ఉపాసక త్వేఉ పాస్యాభావః॥ఉభయాత్మక త్వేఏకతపస్యాపిస్వరూపాసిద్ధిరితి అథకాకాక్షి వత్పర్యాయేణోభయాత్మక త్వేసతిస్వరూపసిద్ధిరితీచేత్ - తదాభ్యుక్తదోష స్యరాచక్షస్యమేవ-ఏకతరావస్థాయామన్యతరావస్థాయాఅనవస్థానాదితిచే త్సైవంవాదీ-ఽమోహోపచేతసస్వప్నే - ఐంద్రజాలికోవానదసిన్వమాయాశ క్తిస్సదాన్యుహూననుగృహ్యత్యుపేక్షితేవ॥ సర్వజ్ఞానర్వశ క్తికిముతేశ్వరభితి భావః॥ రిస్యమాయాపద్యాసమ్నక్త్యపాధిల్లైస్సధ్యుసర్వసర్వోప్యస్యమ స్యైవ- తథాహ॥ పిషురస్త్వధాసమాయాత్రివిధపిండచైరస్యమిన్ద్రా గ్నిం-మినిసత్ప్రధానోవేద్యోపాధిల్లైరివిందైరస్యం-జీవనంజ్ఞం-తమః ప్రధానోపాధిల్లైరస్యం-సభాగ్నిః - తస్మాదేకస్యైవత్వేన స్తత్త్వదుపాధివశానీశ్వరమహిం - తా భాసేనసర్వవిశంకావకాశం అనేనప రమేశ్వరస్యదేవతాసార్వభౌమత్వంలద్యైతభావశ్చస్యంజిరిరి,

అధర్ధానుప్రసణికా-

౪— విధిసగ్గపరిజ్ఞానప్రదాలోకామితేనమః,

విధిపురాకల్పంతతేనగ్ధాదాంహంకారాభి భూతస్సగ్గమంవిస్తృత్య కృత్ప్రాతతైలానపతంసామి త్కర్తృవసుజ్ఞయానంలభ్యంకమపైలానశిఖ రంభూమాభారపర్షణి త్వాకుప్రచితే ప్రతిష్ఠాప్యరదుపత్యకాయాంవిరాజ మానంవాయుపూజితంపురాణంబంగంసహారరాధ- తదానీలశంభుస్తస్యస ర్వసగ్గపరిజ్ఞానార్థంచాత్మమ్యాదీతయాసుజగ్రాహేతి॥ శ్రు॥హిరణ్యగర్భంప శ్యతజాయమానంసనోదేవశ్శుభయాస్త్యత్యాసయన క్తం- యోబ్రహ్మణం విదధాతిపూర్వంయోవై వేదాకృప్రపహిణోతతస్త్వైతగ్గంహదేవమాత్మబుద్ధి ప్రకాశమితిశ్రుతే-ఏవంవిధిసగ్గపరిజ్ఞానప్రదంబలోకోయస్యతస్మైనమభితి॥ అ థశివస్యాలయబహు త్వేపికుతోవాశిశిష్యప్రీతిరిత్యత్రాహ.

౫— శ్రీమద్దక్షిణకైలాసపక్షపాతాయ నమః

త్రిమతిసర్వసాధాగ్యసమృద్ధిదక్షిణకైలాసగతినామ్ని - కైలాససామ్య
 తపస్సిద్ధిప్రదానసామర్థ్యవత్సవప్రసిద్ధి అస్మిక్ షేత్రేదేవస్య పక్షపాతః-న
 సు-శివస్య పక్షపాతిత్వంనా స్తి-తథాచ-బ్రహ్మసూత్రం- వైషమ్యవైర్ముఖ్యే
 నసాపేక్షత్యాదితి||శు|| ఏష సేతుర్విధరణఏషాంలోకానామసుసంభదాయే
 తిశ్రుతే-న- నిష్పక్షపాతినోదేవస్య కథమత్ర పక్షపాతగత్యత్రాహ | పక్షపా
 తోనామద్వయోర్వివదమానయోరేకత్యాభిమానేనదయయావామనసోవత
 రణంతదీక్ష్యరస్యపూర్వసిద్ధమేవ నాధునాతసంప్రాప్త్యుత్సమృకండుజయోః
 ప్రకటితంహి-శ్రు-అధ్యోచదధివక్తా-గతి- ఉత్తరకైలాసవాసినగహాధికప్రి
 యకారణంకిమితిచేత్-ఉచ్యతే-తత్రవిష్ణుబ్రహ్మదయోవాక్ప్రచ్ఛేదయాంతి- న
 దుర్బలమసుష్యాదయగతివాసర్వా అనుబిఘ్నతురపినిష్యదాక్షిణాత్యానే
 వమాద్యశా అనుబిఘ్నతుర్దక్షిణకైలాసేపిఅప్రితిమానభవన్నాన్యధాయ
 ధావిషయితాంప్రాప్తనాన్నాతనాధోఘదారాంబరభోజ్యాచిషురతః తదై
 వఈశ్వరస్యాపీతిన-కింతుభక్తానుగ్రహార్థమేవేభ్యర్థ- అథదేవభక్తోపితాద్యశ
 ఏవమానుషవృత్తిరిత్యాహ||

౬— లోకానుగ్రహకాగ్రస్థితప్రతిత్వసేనమః

(శ్రీమదగస్త్యోనామః పతుల్యమహిమా - అతపవహిపురా కుద్దాల
 తేత్రేదేవతావ్యవహించకారేలిపురాప్రసిద్ధేః వింధ్యగిరినానానదీనముద్ర
 స్వరూపవిచారేణలోకప్రసిద్ధశ్చై- సహిలోకావింధ్యమర్జనవాలాపీల్య
 లమృతజలనిధినిగణనానానదీప్రవర్తనతోనుగృహ్యతేతి సతతోక్తతస్యలో
 కానుగ్రాహకస్యాగస్త్యస్మత్పతసాడక్తలమగలోకరక్షణోద్దేశతఃక్రియమా
 ణేనతపసాప్రితతిక్తాయస్యహిమ - ఏవంప్రీతోదేవస్తస్మకంధత్తవానిత్య
 తతః)

2—సువర్ణముఖినిచామస్వర్ణంగా హేళివేసమి.

యథానువక్తజ్వరభృత్యతే-ఇహలోకసుఖాయకేవలం ఏవంవియన్నదీ
 త్రిలోక్యాప్యభయవిధమంగళాప్యైవసమభ్యర్థత ఇతిదీక్షువిదిక్షుముఖితయ
 శాలతఇయంసువర్ణముఖితీప్రియా । ఏవమేవమూలభ్రూరాణనిర్వచనం॥శ్లో॥
 సువర్ణమివలోకానాంభాగదేయావియన్నదీ । అగస్త్యేనభుజంతాముఖిత
 కృతవిష్టుభేతి । బ్రహ్మంభూతవియద్దంగానయనార్ధంతపస్యతోగస్త్యమునేరా
 కాశవాణ్యాబ్రహ్మసహాయేన గంగామానయేత్యాజ్ఞాప్యతప్తవదేవః కార
 యామానేతి అతస్సర్వద్రింగాయాసువర్ణముఖిర్యాహేతుర్యస్తస్యైవమః, అథ

గౌర్యాజ్ఞానాంబికేతినామావతారకారణమాహు.)

౮—జాయాపతిశ్చజాయాపతీ-అఖిలలోకపితరౌ - అనాదిచందతీ । నహ్య

నయోరంతరాశేనబంధో భేదగంధోవాస్తే-తథాపి - సర్వేభిధానుకరణాత్
దంపతీశ్చవవ్యవహీయ్యేతే । తయోస్తపసేజ్ఞానంహితపథత్యుచ్యతే । యస్య
జ్ఞానమయంతపథిత్రుతే । అన్యోస్యస్వరూపానుసంధానరూపేతసే । త
యోస్తపసోస్సంపత్ అనితరసాధారిణైకతానాప్యగ్రి । తయావృత్తినంప
దానమభివ్యక్తాసాంబా - లోకజనన్యాసమీలామూర్తిరాత్మాయస్యత్యేన
మిగిలదమేవ క్తంసంస్మృత్యాకాళిదానకవిభిః॥ శ్లో॥ పరస్పరతపస్సంపత్ ఫలా
యితపరస్పరౌ । ప్రపంచమాలాపితౌపాప్రజాయాపతీస్తుమణిణి—
ఏవమంబార్థవిగ్రహాపీర్వర ప్రణయకలహాదికాలయాపనలీలార్థమివతాం
పుధగవచవిధాయసల్లాపచుగీల్యాహ.

౯— గౌరీసల్లాపరసకమానసాయసమోనమః ।

గౌరీప్రతస్తమేమధాతయసహసల్లాపే-నతఃపరః । తత్త్వస్యాలపనంప్ర
వచనంతోష్విదేశగ్యం । నహ్యనత్ప్రసంచవ్యవహారస్యసల్లాపత్వంసంభ
వతిత్వస్థి౯సల్లాపేరసింహానసంయగ్యత్యేనమః.

౧౦— పంచాక్షరమత్ర పారమ్యవర్జితానవతెనుమః

శ్రీమజ్జాచాలోకకషదాదిన్యోమ్ర ప్రసంభవపంచాక్షరీమంత్రస్యయ
త్పరవ్యంమహారాజసంసరలశ్రీమధ్యమస్యచక్రిస్వనస్యపాపాదనోదక
త్వనిరయసంసారాది తాకశ్యమయ్యైవే పరిజ్ఞానమన్యాస్తీతిద్యతేనమః-
స్త్యత్యతేహి॥ శ్లో॥ విద్యానుప్రసరుతక్రస్త్యారుదైకాదనతతః । పంచాక్షరీత
పిన్నారాశవత్పరద్యయం । ఇహస్వప్రసరిసాక్షిత్వంమహామంత్రోచ్చార
ణాత్సంగరాదినారకినమ్మధాత్యం । త్రు ఓమిగ్రగేవ్యాహరేషమభితప
శ్చాత్ । తతశ్చివాయేప్రియరాణి- నారస్తాకంశర మేమంత్రస్తారకో
యంవైవోమనుజయమేవోపకర్యతేమనురవిమక్తేనపవబ్రహ్మపదేశభి
సంసారతారకత్వంవీతదాదిపారవ్యంమంత్రస్యప్రసిద్ధావీవంచాయంమంత్ర
స్యప్రసిద్ధం । ఏవంచాయంమంత్రభేదప్రభావభేతశ్వరైవైవజ్ఞానంస్వాభావి
కం । అన్యేషాంబ్రహ్మాదీచాంతశ్చసాదద్యారాగంతుకమితిభావః । అథవి
ద్యానప్రదాయసమస్వయందేవీవ్యాసేనదేశపృథయతి,

౧౧— గౌరీమంత్రప్రసంగోక్తమానదీత్యాధ్వనేనమః,

ప్రదేవైవమంత్రోపదేశప్రసంగేనఉక్తఉపాస్తమానదీత్యాఅధ్యా

ప్రకారఃయేనతత్త్వేనమః,

౧౨— దీక్షాభంగభయత్రస్తదేవీశాపకృతేనమః.

అథ దేవ్యామానదీక్షామధ్యేకయాచిన్నిజపరి ఛారికయాఉపదేశానభిముఖమపిదేవప్రతార్యఅభిముఖీకృత్యఅని తరవిదితంమంత్రోపదేశంప్రాప్త్యేతదిదాసిం మానదీక్షేతి వ్యాహరంత్యాస్తస్యాభావం విజ్ఞాయ సర్వజ్ఞేశ్వరస్తస్మింతల్ప్రజ్ఞాధూత్యామానుషీవభూమాతప్త్యామామువైష్యసీతితామశపత్-యంత్యేనమః।

౧౩— తపస్యద్గిరిజాభీష్టుదానశౌండాయతేనమః

అథశాపానంతరంధూమాకేచారపదవ్యావర్తిరూపగణేశసహాయేనశ్రీమద్దక్షిణకైలాసముపేత్యతత్రనిరుపమజరతవిప్రదర్శిత తపస్థలేఅఖండబిల్వనియుతమహాలింగార్చనరూపతపోసవిష్టాయాశ్రదేవ్యాఅభీష్టస్య పేదసారమంత్రోపదేశరూపస్యదానేకరణేయస్సమర్థోభూత్త్యేనమః।

౧౪— నీలాకలాభిమానోగ్రగర్వశాంతికృతేనమః,

నీలానామ్నీకాచిద్ద్రాహ్మణ్యణీవివిధవిద్యాగర్వేణవిదుషోవిడంబయంతికేన చిన్మునినాత్వంపిశాచీభవేతిశప్తాపునరత్రతప్త్యాభైరవేణనిజాఘాన్తోచితా। తారకోపదేశప్రాప్తిపూర్వకంసంసారశోకంతత్యాజేతికథా

౧౫— శివాపరాధకృద్విప్రపాపసంహరిణేనమః.

కశ్చిత్ శివద్విజుఃదేవద్రవ్యాగ్యపహృత్యమృతః- యత్రమహాసరకమనుభవకదిష్ట్యాసమాగత సానందముగదితహంహారేలినామాఅశ్రాపీల్- తదనుయస్తదఘాన్తోచితవాక్పాపినమపితంత్యైనమభ్యర్చ్యః- (నను)శ్లో, శివద్రవ్యాపహరణంశివనిందాచకుత్రచిత్ - శివభక్తాపరాధశ్చప్రాయశ్చిత్తైర్ననశ్యతీతి కూర్మవచనాత్ - శివస్వాపహరిణోస్య పాపంశివోపివాకథమపాకరిష్యతీతి చేత్ - సత్యం - అన్యప్రాయశ్చిత్తశతేనాపిననిష్కృతిర్భవేత్ అత్రతుజైవచిహ్నతత్సంస్కారతదాచారక్షేత్రమరణైఃసుచిరనిరయానుభవాత్ మహదనుగ్రహాత్ హరనామమహిమ్నూచతదఘానినేశురేవ। జన్మాంతరేనశివవిచ్ఛాభవత్-యన్ముఖివంశైవంవాద్యేష్టితస్య తద్ధర్మశతమశ్వపర్యాప్తమేవ- తస్మాదభైకస్యనప్రవిధపుణ్యకర్మనిష్కృతిఃసిన్ధుస్యాదితిభావః.

౧౬— సానందమునివిజ్ఞాతహారాఖ్యాఘాతయేనమః.

సానందమునినావిజ్ఞాతాహంహారేత్యాఖ్యాయాఘాతిఃమహిమాయస్య తత్త్వేనమః.

౧౭— జనకఘ్నమయూరాఖ్యర్విజాఘ్నూయతేనమః.

కచ్చిత్కైరభీయ్యోమయూరనామాద్విజఃధనవాంఛయాపితరంనిహత్యప
శ్చాత్తాపేనాత్రాగత్యత ప్రాప్తదేవప్రసాదేనసాలోక్యముక్తింగతః- ... త
థాచాన్యోపీత్యాహ

౧౫— భిమాఖ్యద్విజబంధూరుభవభీతిభీదేనమః

నాథశర్మగురోఃప్రమద్వృద్ధాచల వాసినఃశిష్యోభూత్వాతత ద్గ్రంథకోశ
చార్యంకృతపతోభిమస్యాపిప్రహంససగ్యకాధికాంభవభీతిలంసంసారభరింయః
అచ్చినత్తతప్తేనమః-

౧౬— దక్షశాపార్తసత్తతపతిజీవాతపేనమః.

దక్షసుతాపక్షపాతదోషశిక్షాప్రాప్తజ్జాయసంతుభితస్యనక్షిత్రాధిప
తేజీనాతవేదీజనాషధాయాసుభ్యంసమ భిశ్యర్థః|అతపవహిభగవాన్ అష్టమీ
చంద్రకళామేనఃఃసదధార- తతఃకంఠుర్నిహయ్యేనవైఖ్యతే|సతతంజ్ఞాన
ధ్వజరూపోరాజతే

౨౦— కోటిరతటవిభ్రాజదాన్తజ్ఞానేందవేనమః

జటాబంధుకోటిరతటసంధౌవాను భాగవిభ్రాజత్ అన్తజ్ఞానమయభండు
ర్యన్యతస్త్వేనమః|| శ్లో || జ్ఞానచంద్రకళాచూడంబశదిగృహముండలమిత్యా
గమికా||ఏవంభానుసంరక్షణమపీశ్వరాధీనమిత్యాహ

౨౧— దక్షాధ్వరద్వైగ్రహానుసూదాతేనమోనమః

దక్షయాగవీరభద్రేశాపహ్నాగౌభానోగృహాన్తాకెరణాక- ఛసరిప్ర
తపస్యతే-తస్మైప్రసన్నోయస్తుదదాత్-త్వేనమః-

౨౨— సౌరమండలమధ్యస్థసూర్యార్యమితేనమః

రవిమండలమధ్యస్థమేషాది గౌళభసంక్రమతాం సూర్యపురుషాణామం
తరాశేయఃపరమేశ్వరస్తీష్ఠస్యమంజుశస్త్రచమః(సను)సౌరమండలమధ్యస్థస్తీ
నారాయణస్సరసిజాసనస్సన్నిష్ఠః|స్త్యత్యాబంతర్యామిత్వంతస్యై పోచే
తే-స-సర్వాంతర్యామీవేషవసూర్భపురుషాణామప్యంతర్యామీసర్వాధిష్ఠా
నశ్చేతిపురాణాదిభరవగమ్యతే||శ్లో||సౌరమండలమధ్యస్థంసాంబంసంసారభే
షజం-సిలగ్రీవంవిరూపాశున్నమామిజమవ్యయమిత్యేపరాశరవచనం-కూ
ర్మపురాణేతు || తేషాంచ్ఛాదశానామధికారపురుషాణాంశివ సూర్యకళా
వేశేనస్వస్వమాసాధికారనిర్వోధ్యత్వముక్తం| తేషాంమధ్యేవిష్ణురేకభివ్యవ
దేశేనోచ్యతభిప్రతీయ్యతే(తథాహి||శ్లో|| సర్వాత్సాసర్వలోకేశోమహాదే
వఃప్రజాపతి||సూర్యవపత్రిలోకస్యమూలంపరమదైవతం || ద్వాదశాన్యేత
థాదిత్యాఃదేవాస్తైహ్యధికారిణః|వరుణోమాఘమాసేతుసూర్యఃపూషాతు

ఫాల్గునే! చైత్రమాసితువేదాంగోధాతావై శాఖతాపనః । జ్యేష్ఠేచైవతు
 దేవేంద్రఆమాఢేవ్యవితారవివివస్వాక్షత్రావణేమాసిప్రోష్ఠపద్యాంభగస్త్వ
 తః! పర్వత్యాశ్వయుజేత్వష్టాకార్తికేమాసిభానురః । మార్గశీర్షభవేన్ద్రితః
 పౌషేవిష్ణుస్సనాతనగతి! అశ్రమాసాధికారిషుసూర్యపురుషేషుస్వస్వకాలే
 మండలంప్రవిష్టేషుశివసూర్యకలాంశావేశేన తేషాంత త్తత్కాలచక్రసిర్వో
 ధృత్వమిత్కుక్తం! అశ్రవిష్ణోఃపుష్యమాససం క్రమవశాత్తత్తుండలాంతర్వ
 ర్తిత్వమవలంబ్యస్త్వహియాచేఇతిపర్యవస్యతి । రుద్రస్యతుసూర్యస్యమండలవ
 ర్తిపురుష ద్వాదశకాంతర్వ ర్తిత్వమితిస్ఫీర్యతే! తథైవసూర్యోపస్థానప్రకర
 తే॥౧॥ ధూర్భువస్వప్రస్థమోకారస్సర్వోరుద్రస్సనాతనః । పురుషస్సన్త
 హితస్సాంప్రణమామికపర్జినం సమాయద్రాదాయనిత్యాయ త్వామేవశర
 ణంగతభిత్కాది-తస్మాత్సభానివేశనవత్మమండలమేకంసాధారణంత త్తత్కా
 లేస్వసాధారణాంపురుషాప్రమేగతేషాంశివవీరోంతర్యామితిభావః! తథా
 చ! యజ్ఞవైభవేగాయత్రీమంత్రార్థవివరణే॥౧॥ యోనోస్త్వాకంధియచ్చిత్తా
 న్యంతర్యామిస్వరూపతః! స్రవోఽయాత్ ప్రేరయేచ్చతస్య దేవస్యసుప్రతః!
 దీప్రస్యసర్వజంతానాంప్రత్యక్షస్యస్వభావతః । సేతుస్వాత్మభూతంతువ
 ర్ణోంసర్వజంతుభిఃతచ్చబ్రహ్మచ్యంసర్వజ్జంజగత్సన్తాదిత్యణం! స్వమాయా
 శక్తిసంభిన్నంశివరుద్రాదిసంజ్ఞితం । నీలగ్రీవంవిరూపాక్షంసాంబమూర్త్య
 పలక్షితం । ఆదిత్యదేవతాయాఽప్రసేరకంపరమేశ్వరం! ఆదిత్యేనాపరిజ్ఞాతం
 వయంధీమహ్యుపాస్త్రహతిం! గ్రీష్మద్రామాయణాంతరితఆదిత్యహృదయే॥
 ౧॥ బ్రహ్మేశానాచ్యుతేనాయ - రోద్రాయవపుషేనమగతి॥శ్రీ॥ అసౌవా
 ఆదిత్యేహిరణ్యయః పురుషగతి(సువర్ణజ్యోతీం)నమోహిరణ్యబాహవేహిర
 ణ్యవగ్ధాయహిరణ్యరూపాయహిరణ్య పతయేంబికాపతయఉమాపతయేప
 శుపతయేనమోనమగతి— శ్రుత్వాదివచనైఃసూర్యమండలవ ర్తిపురుషాంత
 ర్వ ర్తిత్వంసరిమేశ్వరస్యేతిసిద్ధం

-3- పూషవంశప్రవిచ్ఛేదవ్యధాశాంతిక్యతేనమః-

గతయాగేవీరభద్రదేవరచితకపోల తాడనసంపరాత్ పూష్ణః ఫాల్గున
 మాసాధికారిణః దశనానాంవిచ్ఛేదంపాతసంకృతవానితి! తదాప్రభృతి- స
 హి- తన్మూలవ్యధామనుభవక అత్రతప స్తప్తాశరణంప్రపేదే! యశ్చతవ్యధి
 ధాశాంతిమకరోత్తస్మినమః

౨౪- బృహస్పగ్యవమత్ర్యాత్తశక్రభీహరితేనమః

తదాచిదింద్రస్సభాయామహ్నోలాగ్యమవలోకయత్- అంతరాగతంగురుమ

సభ్యర్చితతస్తస్త్విప్రచ్చస్తేతస్థానేత్వస్తారంప్రతివిధాయ తస్మిన్నపిన్వజ
నాభిమానేనాన్యధాప్రవర్తమానైస్వశస్త్రేణమరితే । అధిగుర్నవమానతి
ద్దననాభ్యాంఅత్యంతదూయ మానపృథ్వోత్రాగత్యరహాపః సస్యాపితక్ర
స్యగురుద్రోహన్విరయవతశ్చయఃపరమేశ్వరోభియమపాహరన్త్యైనమః-

౨౫— శివానందయతింద్రాంతస్థిదానందాత్మనేనమః-

శివానందోనామకశ్యసయతీవీచన్యంత్రమపశ్యంతి చిదంబరేశానందతీర్థ
చరణారవిందభృంగాయమాణః - తస్మాంతర్హృదయంబుజమధ్యాకాశే
యస్థిదానందాత్మకః స్వప్రకాశస్సుఖరూపస్సదాభాసతే । తస్మైసమభివ్య
ర్థఃఏతావతా॥శ్లో॥ బ్రహ్మక్షిప్త్యఃపాగ్న్వతీచనీలాహరహారోముసా మయా
రభిమచంద్రాకర్ణశక్రాక్షైత్రదశక్రమాత్ । మహాభాగాఃకృతయగేశశివా
త్సంప్రాప్తవాంఛితాభితి । మూలవచనానురోధనకృతయగభక్తాస్సముది
తాః । (నను)బ్రహ్మఃఏకస్మిన్ దివచతుర్ముగసహస్రసిరిభ్రమిణిసంపశ్య
హనెకస్మిన్ కృతయగపత్రముక్తాః । తథాచప్రతియుగంభూత్యావాము
చ్యంతే । ఆహోస్త్వికస్యబ్రహ్మప్రభవతీనైస్సమయగైవ్రవద్రా మేవక
థాంత్రైప్రసాదినోద్రూయః । సహిముక్తానాంపునస్సంభవోస్తే । సస్త్వా
త్ప్రభుకయగవృత్తాంతవేతచైర్ । తాన్మృష్టిమాణంపక్షప్రమితిః
చ్యతే । ధాతాయధాపుర్యమకల్మషదతిశ్రుత్యేనూర్గాద్యాధి కారికా
శాంపృణ్ణి కల్పంత్రమేకరూపావభివతి శస్త్రేత్పుసాంధాభాభాసమా
హసియాః । ధాతాయధాపుర్యమిన్ద్రాప్రహగవాద్యాపిష్టాభిరీచిత
దృగ్భాగ్యంకర్మచదుర్వాసినూక్తం । తస్మాన్-ల్పంతప్యత్యైంకమభ్యున్మిబ్రు
వంతివై ఇతిమాత్యస్యవచనావనాంకర్మచధామ మూలకర్మచయా సంక
ప్యతభిగమ్యతే । శ్రహరైస్సంభవన్మకర్తవశ్యసయాలోకహిం సువ
లంభవతి । సమాననామరూపవత్వాత్ప్రకృత్యపరోధోవ్యవహారే స్ఫుటే
శ్చేతిసూత్రకారః । తస్మాత్ పూర్వకల్పకథాశ్చయగనాన్తేప్రవాసగిక్తైర్భ
వివృద్ధిశ్చదైవదినకల్పేషు మహర్నిభిర్వవరివ్యవహారవిరోధః । అధిమాన్బ్ర
హ్మేత్యాదిత్రేతాయుగభక్తప్రసాదప్రకారంపవిత్రమ్యక్ చత్రాదిమన్యహరై
ర్భక్తివ్యంజయన్నాహ॥

౨౬— హరినందీశహస్తాబ్జాలంబరాయనమోనమః-

చేవస్యబహిర్నిర్గమావసరేనగృహారస్యాపిహరిశ్చనందీశశ్చహరినందీ
శా । తయోర్హస్తాబ్జపద్మసమానకోమలకరౌ ఆలంబనసాధనైయస్య భవతి
స్తస్త్వేనమః । ఇదంతసార్వభౌమచిహ్నం- లోకేహితాహితమవిజ్ఞాయనం

సారసాగరమామజ్జనిమజ్జతోదిప్త్యాశుభేచ్ఛాసస్మాక్ మాద్యశానన్యాకృ
యః శ్రీహస్తావలంబనసముద్గధారతస్యపరమేశ్వరస్యాపిప్రత్యుపకారతయా
కరావలంబంస్వభక్తతమాతావినాకోన్యోదాతుంఘమతేతిభావః । అథత్రి
పురహననంప్రాసంగికంశ్రీహరిశాపాపదేశనకథయతి॥

౨౨ — జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యాఖ్యాధామాతీతాయతేనమః-

అత్రపురహననగీతియూపకేనదర్శయతి । జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యాఖ్యా
నిత్రీణిధామానిసకలజీవసాధారణాని - శ్రు - పురత్రయేకీదతియస్తుజీవస్తత
స్తుజాతంసకలంవిచిత్రం । ఇతి । తాన్యవస్థాత్రయమీశ్వరపకవపాతీశ్వరతత
తినతథోక్తః । అనెనవిశ్వజైజనప్రాజ్ఞవిభాగంస్థూలప్రవివిక్తానందభోగభే
దంచవిహాయస్సాక్షిమాత్రమసభ్యతే సమాధిదశాయాంసోత్రప్రతిపాది
తఃసీత్ । నహిపరమార్థతోన్యచేతనస్యతత్తదస్థాకార్యగంధోవినాస్తీతిశ్రు
తిరూచే । శ్రు । దృష్టేవపుణ్యంచపాపంచపునఃప్రతిన్యాయంప్రత్యయోన్యాద్ర
వతీతి । తత్తదవస్థాపన్నవిషయసంపర్కమాత్మనఃపరమార్థదృష్ట్యానాస్తీత్య
క్తంభవతి । ఏవంత్రిపురధ్వంసనంభక్తానాంఋభునిదాభుజడభరతాదీనామ
ప్యస్తీ । కిముతేశ్వరస్యేతిభావః । అథపౌరాణికత్రిపురవిజయమాహ॥

౨౩ — అయోదుర్వర్ణసౌవర్ణపురసంహరితేనమః-

అయోరజతసువర్ణమయానివిద్యంత్యులితారకాక్షకమలాక్షాభిదాసురవ
దైన్యమధిష్ఠితానిస్వచ్ఛందంసర్వతస్సంచారశీలానిపురాణియోదేవః షణ్మస
సంబధూనతస్మైనమభ్యతే - ఏతత్ప్రకారమేవవిశదయతి॥

౨౪ — సర్వసర్వంసహోచ్చాయీస్యందనశ్రీమతేనమః-

సర్వముచ్చిష్టమలాదితేపంసహతభితి - సర్వంసహోచ్చాయీ-ని- సర్వంస
హోవసుమతీత్యమరః । సర్వాపిసర్వంసహోవ-ఉచ్చాయీఉత్కృష్టం-స్యంద
నంసర్వత్రః శోభాఅస్యాస్తీతిసర్వసర్వంసహోచ్చాయీస్యందనశ్రీమాన్
తస్మైనమభ్యత్యర్థః॥

౨౫ — సాంగవెదతురంగోద్ధహేషాక్లేష్టాత్మనైనమః-

అంగైశ్చైతాదిలక్షణైస్సహితాంసాంగవేదాః । నహ్యంగహేనారథవా
హాభవంతి । తేన్యస్సముత్థాఃవెదాంతమహావాక్యార్థగర్భితాఃహేషాశబ్దాః-
తైశేవశక్తైర్నిర్ణీతక్ష్మలత్వాస్వరూపయన్య- శ్రు - సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ
వజ్రలానితీశాంతదేహసీత । ఐతదాత్మ్యమిదంసర్వం - సదేవసోమ్యేదమగ్రః
సీత్ । ఈశానోఽయోతీరవ్యయః । నసన్నచాసచ్ఛివఏవకేవలః । ఇత్యాదివాక్యై
రిత్యర్థః । నను । వైవచాచానమనసాప్రాప్తంశక్యోనచక్షుషా । ఇతివాఙ్మనోతి

తశివస్వరూపంకథం వాక్యగవ్యంభవతీచేత్ । యద్యపివెదస్మాదౌదభిధా
వ్యత్యాస్వరూపహాధకాననగ్ధోపలక్షణావ్యత్యాకథంచిద్దమయ త్యేవ- శ్రు-
లవచననప్రోవాచేతి॥ యుచాఅక్షరేపరమేవ్యమే॥ నావేదవిత్తస్సతతంబృ
హంతమితి॥ శ్లో॥ ఈశ్వరస్వస్వరూపేభుజగత్సర్గావిభుద్విహిః॥ అతీంద్రియా
గ్ధేష్యన్యేషుమానంతుశ్రుతిరేవహేతి । వేదైకవేద్యత్వమాత్మనంద్రసిద్ధిసేవ
అపితువేదాంతసంస్కృతానిర్విషయామనోవృత్తిర్నృహ్యకారానన్వధస్తా
నదేవతాంరవిమిషచక్షుఃకత్తానంసాదౌత్య- రోతితత్రవేదోమక్షరపలక్ష
పకరోత్తిధావః॥ అన్యథా-యదిగాస్త్రాద్యానర్థక్యాత్ - వ్యవహరిషవలుష్య
తిభ్యత్సర్థః-

౩౦— శివాదిలక్షణఖనీనలసద్వ్యధసేనమః-

శ్చైవతదిర్యేమావల్పవ్యాకరణనిమిత్తఫలహేత్యుపసాంహారోదేవీల
క్షణానిభవినానిరధాన్వనియమన సాధనానిత్యైవలలితపాణిర్వేదాః । అన్య
పురఘాతనోగేతిష్ఠులిత్యేనమః-

౩౧— నిజాన్తాతోవిభాజిద్విధిసాగధయేనమః-

నిజస్వస్వస్యాశ్చ - ఇదమిదంకార్యం నోదేదండోభవన్యోగో శ్రుతిస్త్రై
త్యాగమరూపానైవతోరంతోన లక్షణజ్ఞేత్రాలపాతశుక్లప్రకా
షకకాపాశతేనసిద్ధాజిద్విధివసాదధిర్యస్య స్త్యేనమః

౩౨— మనఃహిఘోగజ్యోత్సమేర్వత్రిధిసుషేనమః

మహాహివాసుకేనస్పస్య-భోగిరేరంసంసజజ్య- చిద్రేణ-సంమాసన్య
బద్ధమూలాగ్రయోగారోపితం-మెరుగితిరేవధనుర్వ్యక్తత్యేనమః-

౩౩— బాణీప్రతేంద్వగ్నినారాయణతీక్ష్ణషషేనమః-

బాణీప్రలాహణప్రసవించితాభంమః అగ్నిః నారాయణశ్చః సవతీత్మో
చేషుర్యన్యత్యేనమః॥ శ్రు॥ తేషామసురాతాంత్రినః పురానైవత్యే- నిన్య
శ్రూయతే సోమగ్ంశల్యంవిశ్కంబేదకరేబ్రువన్మి॥ ముగ్ధమాంస్వస్వసం
ధన్వా॥ నమస్తీక్ష్ణేషవేచాయుధినేచేతి॥ శ్రు॥ కేరంవిశ్కసోమగ్నియైవ
ఇతిభారతవచనం॥ బాణీప్రప్రశభాస్వమిభావ్యకారాః । జుల్యే ప్రహ్లా
త్యాభ్యుత్యతసపర్యంతంబుగ్రాప్తంయంధ్రషవప్రప్రసంధ్యసంధ్యరూ
పమాహుద్యవ్యాం

౩౪— కర్తృత్వకరణశ్రీకలహోల్లాససేనమః

కర్తాచాసావాత్మాచకర్తృత్వా-కరణచాసోశ్రీశ్చకరణశ్రీశః॥ కరణ
తాంకపన్నుశ్రియఃపతిఃతయోః ర్భుకరణరూపయోఃసారమాధవయోః

త్వేనతయుధస్యజేత్యర్థః। కలహే-త్వత-రలగ్నబాణరూపీనారాయణోహ-
మేవత్రపురాణ్యదహం-సర్వసంహారాహమేవాదహమితి టంకశిల్పినోరివసం
జాతేవివాదేనముల్లాసఃవిలాసఃయస్యతస్తేనమగ్నత్యర్థః అధానుగ్రహః॥

౩౬— శ్రీవిష్ణుసర్వపూజ్యత్వవరదాయనమోనమః

ఉ క్తప్రకారేణస్వాత్మనావివద మానోహరిఃత్వమపూజ్యోభవేతిశస్తస్స
న్నతాగత్యతతాపతత్రపసాప్రసన్నాయః తస్మైహరయేత్వంగర్వపూజ్యో
భవేతివరందదౌ॥ ఏవంబహుధాశివాన గ్రహంప్రాప్తోయమితిభారతేఆనుశా
సనికే॥—అపిచేత్సమరంప్రాప్యభవిష్యసిమమాధికగతి। దత్తంవిశిష్టవరదా
నందోరాపర్వణిపునఃప్రతిబోధ్యతేహారివంశేచ—గ్లో॥పురామైనాకమాశ్చి
త్యతపస్త్యమకరోర్యదాతదామషః చ చక్ష్మసంస్పృత్యకైర్యమాపుషా।
అవధ్యత్యమజయ్యస్త్యంమత్రశూరితంస్తధా। భవితాసీత్సవోచయిత
త్తథైవనచాన్యథేత్యాదిబహుసందర్భేషు పూర్ణశివప్రసాదంహరిరేకఏవా
వాపేత్యభిప్రాయేణశ్రీపద్మీతచరణాభ్యంగ్లో॥అపారంవిజ్ఞాతుంగిరిశమహి
మానంతపవరంవిధాతుంభక్తింవాచదచరణయోర్నిర్వృతతులాం। ప్రసాదం
వాలబ్ధుంవరదతవపూజాభిరధిగంజగత్సేకశ్చక్తోఽయతివనమాలినభగవానతి
అధప్రజాపతేర్ద్రిష్టియావర్త్యసుగ్రహపకారమాహద్యాభ్యాం॥

౩౭— విరుద్ధవేదసారార్థప్రలాపిపదయేనమః

యఃశస్సం ఒహ్మదేవోన్యోవాస్తువేదసారస్యప్రణవగ్యఅర్థం - విరోధేన
అన్యథాత్వేనప్రతిపత్తిచేత్। తస్యపరిపవిరోభవతిత్త్వేనమః। భూయో
వైదికఃవేదమర్యాదాంవిలంఘ్యభిభ్యైర్గ్రహింశా। తథాచాస్త్రిం నమఉగ్రాయచ
భీమాయచేతి। మహద్భయంపరిమిద్యశంయపరద్విదురమృతాస్తైభవంతి। భీ
షాస్త్వాహ్వానంపవతి। భయాత్తపతీసూర్యగత్యాదిశ్రుతిభ్యఃశివస్యసర్వభ
యప్రపత్సంసమ్రూడివప్రసిద్ధమేవ॥

౩౮— కుమారభక్త్యతవిధిపునర్జీవాతవేనమః

కుమారేణశ్రీగుహానధిక్రమతస్య - త్వత్రూత్పాటనచపేటాఘాతనపుర
స్సరంసశృంఖలంకారానితస్య - విధేపునర్జీవనస్వాధిక్రమతసంపత్సంస్థాప
నె- జీవాతుఃజీవనోషధంసంజీవనకరణేవయోభవత్తస్యైనమః ॥ అత్రవిరుద్ధ
వేదసారార్థప్రలాపోనామ - ప్రణవస్యముఖ్యశ్రుతిపాద్యం మహాదేవంవి
హాయఅన్యస్యగౌణార్థస్యకథనమేవస్యాత్॥ శ్రు॥ యోవేదాదౌస్వరఃప్రాక్తో
వేదాంతేవప్రతిష్ఠితః। బ్రహ్మైవోమేఅస్తునదాఃపానం। ప్రణవంహీశ్వరంవి
ద్యాత్సర్వస్యహృదయేస్థితం సర్వవ్యాపినమొంకారంమత్సాధీరోనశోచతి।

అమాత్రోనం తమాత్రశ్చ ద్వైతస్యోపశమశ్చివ ఇతిశేవప్రతిపాదకత్వే తదన్య
ధావక్తుర్విధేకపోతీతాడనాదితాభవత్ - పశ్చాత్తునరత్రతపస్యతఃతస్య
దేవోవరదోభవదిత్యర్థః॥

౩౯— తపస్యత్కమలాదత్తధేనువాలభయేనమః.

సముద్రమథనోద్భూత కామశేనుశరీరే సద్యస్సర్వదేవైరహమహమిక
యాపవిత్రిధియానివాసపదంబభం । తదాశ్రీస్తుహరిపత్యోనివాసప్రాప్తిగర్వ
తఃకించిత్కాల యాపనమాత్రతస్తత్రపదమలభమనా అత్రాగత్యతపస్త
ప్త్యాదేవప్రసాదేనతస్యావాలధింవాలమూలం శివసిద్ధిప్రసాదానస్సానమవాపే
రికధా- అథమహేశస్యసర్వపితృత్వాస్మహిక్వచిదపిపత్యచాత్మస్తి । త్రున
సేతుర్విధరణపిషాంలాకానామసంభదా యేలిపదమర్యాదామేవపాలయ
శీత్యాహ॥

౪౦— కుమార్గార్జితవిద్యోఘాకుమారాసుచ్చిదేనమః-

కుమార్గాణసంప్రదాయనివరీత్ర మేణఆర్జితస్సంపాదితవిద్యాచాంతవా
త్యాగ్యయనరంత్రం । లోపేదాలంకృత్యాచామోఘః । సమూహఃయేనసచా
సౌకుమారిశ్చసస్యాశ్చంబరంసంప్రసంగోఽయో అచ్చిసత్తస్యేనమః । త్రాయ
లేహి । గురూపసదనవిధి॥ శ్రు ॥ అధీహిభావోబ్రహ్మేశః । ఘూయసేవమా
భగవాన్విజ్ఞాపయత్వితీ । సమిత్వాణిత్రోగ్రంథంబ్రహ్మేశ్వమిలి । లేహసమి
త్వాణయోభగవంతమితీమంమార్గం విహాయదేవ్యాఅంకెనుఖాసీనపవనః ।
దేవైశ్చదేవేనోపదిశ్యమానం సర్వరహస్యం స్వయంసంస్య ససత్కుమారా
దిభ్యోఽప్యపదిదేశః । తదాసర్వశ్వరేణ మోచనరీత్రప్రాప్త్యాచ్యేనర్వోపదే
స్తాచాభవతికథాద్రక్షవ్యా॥

౪౧— శ్రీరామచంద్రలక్ష్మ్యదేవకాయనమోనమః-

శ్రీమతోరామచంద్రస్యోఽక్షస- చిచ్ఛంకృరావతారస్యసమాగతకార్య
నిర్వాహాంతరంమహాసత్వితయాచార్యయోధ్యాదేవ్యశ్వరేణ్యభ్యోవిరక్తస్య
సతిశేవైః స్వక్షేత్రంప్రావయ్యసంధానానగ్రహపూర్వముపదిష్టస్యతత్త్వ
జ్ఞానస్యదాధ్యార్థంప్రత్యయార్థంచస్వయంపసిషాత్కృత్యప్రారభకర్తృబలి
యస్తైవనపునః కంచిదాజ్ఞభరణాశ్వమేధాదిమానవబిలాపసంఘాయ అభి
నియ్యివాపశ్చాత్స్వరూపమాప్తుహీతీయముపాదితత్తస్యేనమః । అదవా । శ్రీ
రామచంద్రస్యతంత్ర్యంతద్భావః - పారమర్థికంశ్రీవైకుంఠనిలయంవాసుదే
వాభ్యుంధుద్వస్తుతస్యతత్త్వస్యాధ్యాత్మచరితవిశేషాః- మునిశావాపదేశనశేషా
దిపరివారైర్దాశరధిరూపేణాపతీర్యరక్షఃకులంనిహత్యపుత్రాపుత్వాద్యయజ్ఞైః

ప్ర్యాపంపదంగమిష్యతీత్యర్థం దశరథాయస్వాంశకదూర్వాసమునివరగు
 మహాపేణసముపదిదేశేతిథోక్తతథాచవాత్మీకోత్తరీరామాయణే॥ శ్లో॥
 తతస్తాన్నిహతాంధృప్ర్యాపత్నీంభృగుకులోజ్వహః॥ శశాపసహసావిష్ణుంక్రు
 ధ్ధోరభులార్ద్రసం । యస్తాదివధ్యామేధార్యామవధీక్రోధమూర్ఛితః । త
 స్మైస్సమూచుషేలోకేభవిభ్యసజహగ్దః । తత్రస్మిన్యోగంస్వప్రాప్స్య
 నైబలూవార్షికమిత్యాది । ఇహేప్రోమహాతేజాభృగుతాపూర్వజన్మని । ఇహ
 గచ్ఛాపుత్రత్వంతపపార్ధివసత్తమ । రామభగ్యభివిభ్యాశస్త్రిపులోకేషుమాన
 సః । అమోధ్యాగూఢపితరామోదీర్ఘకాలంభఃపృథ్వి । తత్రపత్నీనియోగంచ
 దీర్ఘకాలంగమ్య । దశవర్షసహస్రీణిదశవర్షశతాంచ । రామోరాజ్య
 ముపాసన్వాబ్రహ్మలోకంప్రయాన్యతి । సమృద్ధేర్మయమైశ్వర్యప్ర్యాపం
 భురంజయ । ద్వాపుత్రాతుభవిష్యేతసీతాయాంరాఘవస్యతు । ఆస్యత్రసత్త్వ
 యోగ్యానాం । స్యమేతన్నసంసృజ్య ఇత్యాదియోరామస్యతస్వసూతస్యవి
 స్తోర్భగార్థాః తానవతారాదిశ్రవణమంగళచరితవిశేషానర్థాన్సర్వదేహో
 హరస్వాంశకదూర్వాసమునిరూపేణోపదిదేశ్యర్థః । అథవా-చంద్రవత్త్రి
 యదర్ఘ్యస్యరామస్యవాచ్యవాచకాశ్చదోపచారేణరామేతి నామ్నస్తత్త్వార్థ
 నిర్ణయపాఠ్యైర్వైస్సముపాదిశదితి॥ శ్లో॥ రమంతేయోగినోయన్క్తియస్తేషుర
 మునిభివా । సవపరమాత్మాతురామభగ్యభిశ్చిత్ ఇతినామోత్కర్షంప్రభ
 యతుంలొకహితాను॥ శ్లో॥ కేనోపాయేనలఘునావిస్తోర్వానుసహస్రం ।
 వర్షంపండితైర్విశ్రాంతమిచ్ఛాచ్యహంప్రభో । ఇతిశ్రీవిష్ణురామసహస్ర
 సాంసంగ్రహంపుష్పలైర్యపాఠ్యైర్మహాశ్వరవచనం । శ్రీరామగామరామ
 తిరమరామోనారామ । సహస్రరామతేజస్వినరామనామవరాననై । శ్రీరామ
 రామరామేతిప్రపూర్వకనామప్రయాగైకంయద్రామనామ తస్యైస్సహస్ర
 నామభిస్తుల్కమితిరమ- చింతయన్స్త్రిష్వగర్గః । అపవహిరామనామ । స
 మప్రపాపమతిగ్రూయతై । శ్రు రామకేచిన్నునిశ్రేష్ఠముక్తిరకతిచక్షిరై
 కేచిర్వన్నామభజనాత్కాశ్యాంతారోపదేశరః । అన్యేసాంఖ్యయోగేస
 భక్తియోగేనచాపరై । అన్యేవేదాంతవాక్యార్థవిచారాత్పరమర్షయభిప్రక్ష
 న్యోత్తరంసాలోక్యాదివిభాగేనచతుర్థాముక్తిరీరితా । కైవల్యముక్తిరైకైవ
 పారపూర్వికరూపిణీ । దురాచారరతోవాపిమన్నామభజనాత్కామై । సాలో
 క్యముక్తిమాప్నోతిసతులోకాంతరాదికమితి । రామతాపసీయ్యేషి । శ్రు । యో
 మమషణ్మవతికోటినామానిజపతితేభ్యఃపాపేభ్యోవిముచ్యత ఇతిపాపక్షయ
 ద్వారావిసులోకప్రాపకమేవ । నను॥ శ్లో॥ అహంభవన్నామగృణస్కృతా

గోపర్యామికాశ్యామనిశంభవాన్యాయముమూర్ఖమాణస్యవిముక్తయేనంది
 శామిమంత్రంతవరామనామెతి । అధ్యాత్మరామాచారోక్త్యా మత్తారంస
 ముపాదిశదితిశ్రీరామచంద్ర సూక్త్యాలోకప్రసిద్ధ్యాచరామశబ్దస్యైవ సం
 సారతారకత్వాత్ కైవల్యముక్తిరేవేతిచెన్న । ప్రణవషడక్షర మంత్రయోగే
 వతారకత్వమితీత్రాయతే । శ్రు । అథకస్తాదుచ్యతేతారకమితిప్రశ్నస్య గ
 ర్భజన్మజరామరణ సంసారమహచ్ఛయాల్లారయితతస్తాదుచ్యతేతారమితి ।
 ఓమిత్యగ్రేవ్యాహరేన్నమ ఇతివశ్యాస్తతస్కీవామేతిప్రణ్యాయరాణి । ఓమిత్య
 గ్రేవ్యాహరేన్నమ ఇతివశ్యాస్తతస్కీవామేతిపరబాహరాణి । నాతస్తా
 రకమివ మోమంత్రస్తారకోమంత్రైవోపనుం । అనుమేవోపవిశ్యలే మనురవి
 మాక్తేన ఏషబ్రహ్మూపచేర్ణివచన్యైః ప్రణవషడక్షరయోగేవ తారకత్వ సి
 ధ్ధేః । అధ్యాత్మరామాచారస్యవాక్తీకాదివత్ మహర్షిప్రీక్షాత్వాభావాత్
 తస్మాత్పూషిముఖ్యతారకత్వసంభావాత్ లోకప్రసిద్ధేర్నిర్మూలత్వాత్
 సమ్యజ్ఞానం వినాకైవల్యముక్తే క్రియాసాధ్యత్వాభావాత్ సామీపాన
 కైవల్యముఖానంగీకృతత్వాచ్చ సిద్ధమాపేక్ష్యతారకత్వం రామశబ్దస్య
 త్యవగమ్యతే । తస్మాత్ శ్రీరామతత్వా గోపదేష్టే శ్రుభ్యన్నమర్జ్యర్థం॥

౪౨—మార్కండేయవిజ్ఞానామహర్గంధిభిదనము

మార్కండేయస్యమునే అన్నదజనకవిద్యా ప్రదాపరక్షక తత్వజ్ఞాన
 దాంపంచగురవస్యంతి । తత్రసర్వక్షేపనివర్తయేకడిపాన్యతీయంచవిజ్ఞానా
 విశేషతోజ్ఞాతుమిచ్ఛా । సైవమహర్గంధితగంధిః । వివేకజ్ఞానాభావభ్యర్థం ।
 యస్తంభితత్తతస్త్వేనము - అథశబరచరిత్రమాహ—పంచభిక్షంత్రైః॥

౪౩—నిర్వైల్యఘక్కుక్కుటాత్తజ్ఞానదాననమోనము

క్వచిద్వనచరేణనిత్యలింగారాధకేనపావితంకన్దీతుక్కు-కుటాః । తస్మిన్వై
 ల్యకణంభకుండునద్యతేనమాచితం పునశ్శబరకులేజాతిన్యకం - కన్దోర్ధ్వధీర
 ఇత్యవతతారేతికథాంజూసియత్ । నిర్వైల్యమహిమాశాస్త్రేషుఘోషువ్య
 తేహి॥ ధ్లో॥ ఇమంప్రసాదంభుంజానోవిరించికేలజైమినే । అస్తాదశమహావి
 ద్యాస్థానవారాశిపారగః । విష్ణుపరశురామోపిశివేనపరీక్షితంపాదోద
 కప్రసాదాన్ననిర్వైల్యానాంపేషవకా । వసిష్ఠోవిగరిష్ఠోభూత్ప్రసాదస్యప్ర
 భావతః । తస్మాత్పాదోదకంపేయంప్రసాదాన్నంచభక్షయేదితి॥ సనునిర్వా
 ల్యంచనివేద్యంచభక్త్యాచంద్రాయణంచరేదితి । సిద్ధేధక్రూయతఇతిచేత్ ॥
 సత్యం॥ క్వచిన్నిర్వైల్యంవేదితా మృతపురోదాశాదినామసాంకర్యేణ సనిగ్ధి
 యతేతథాపిత్రమూర్త్యుర్నిర్వైల్యప్రసాదంకుత్రాశిసంసిద్ధ్యతఇతన్యవస్థా

పురుషార్థప్రబోధాద్రష్టవ్యాతన్నాత్రవిచ్యతేవిస్తరభయాత్॥

౪౪—అలోకవేదమర్యాదబాలపూజాముదేనమః

అలోకవేదయోర్మర్యాదా సీమాభదమిత్థంవ ర్తితవ్యమితి నియమోయత్రన విద్యతే। సాలోకవేదమర్యాదాసాచబాలకస్యధీరశబరశిశోః పూజాఅలోక వేదమర్యాదబాలపూజా-తస్యామేవముత్ ప్రమోదఃయస్యతస్మైనమః॥

౪౫—శబరార్చకలాలాంబుస్తోకసేకజుషేనమః

యచ్చబరార్చకస్యలాలాంబునః ఆస్యగర్తవలద్గండూషశేనస్య స్తోకస్య అల్పతరస్య సేకమభిషేకం। త్రు। అతస్సముద్రాగిరయశ్చసర్వేస్తాత్స్యందంతే సింధవస్సర్వరూపాభితిసర్వకారణస్య గంగాధరస్యకీయదేవత్ త్సుద్రోచక మితిభావః) తదభిషక్తపరాధీనతయాయోగీచకారతస్మైనమః। భగవత్పాదాః॥ శ్లో॥ మార్గావర్తితపాదుకాపశుసతేరంగస్యకూర్పయతే। గండూపాంబునిషేచనంపురరసోద్దివ్యాభిషేకాయతే। కించిచ్ఛ్రీతమాంసశేషకబళంసహ్యోపహారాయతే। భక్తికింసకరోశ్యచూపనచరోభక్తావతంసాయతభి॥ అథాస్యశివభక్త్యాముఖ శ్రియాచారవిందాత్మతిశాయిత్య గమకం మంప్రవహాహ॥

౪౬—హరిచ్చక్ శోభనవసేదరనేత్రహృతేనమః

హరేః అరవిందలోచనస్యనివేహ్యజానసిద్ధాభక్తిర్నయన శోభాచప్రసిద్ధాతత్ర శబరార్చకవృశాతచ్ఛక్త్యా చనమానాఆహ్వాన్వితే న్యూనేత్రప్రాక్- నిజవరణపంకజేసమర్చిత తద్వశాపశీతమేవాస్యవనవరార్చకస్య అత్యపాహరత్ నూనం। నను। కమలాత్సాగ్నిపికాణత్వగమకప్రలాపకభయితీచేమవ్యతే। పురాచత్పద్మరేయుద్ధసమదేశ్రీసమప్రహితసుదర్శనం వీరభద్రకపాలమాలాకబళితమభూత్ ॥ తత్రాప్తస్యర్థంచరంసహస్రకమత్రైవేవమభ్యర్చ్య జాతుచితేనిజలోచనంచసంఖ్యాపూరణేయసమర్పయత్ తత్పునరవాపేతప్రమాణానిస్కాంచేశ్లో॥ వీరభద్రమహాభాగస్థానేతవపరాక్రమం। వజ్రాదపిమహాభిమంగిరికోటిప్రభవనం। దుర్గస్తమపిమచ్చక్రంయత్వయాలింగితంహతాత్ ! తస్మాదద్యశివద్రోహకారిణంబహిదుర్ధియం। కాలాంతరేమహేశస్యకృత్వాచబహుధాతవః। అహంప్రాప్స్యామిమచ్చక్రంభ్యద్గురోఃపరమేశ్వరాదితి। సహస్రపుండ్రీకపూజనైకశూన్యదర్శనాసహస్రనేత్రకన్వితార్చనాచ్యుతాయభక్తితభివపురాణాః॥ శ్లో॥ త్వత్పాదేనయనార్పణంచకృతవాత్త్వదేహభాగోహరితి- భగవత్పాదాః॥ శ్లో॥ యేనాంగీకృతమచ్యుతస్యనయనంపూజార విందైస్సమంతస్త్రిక మేహృదయంసుధేనరమతాంసాం

బేపరబ్రహ్మణీతి | బ్రాహ్మదర్శనాచార్యాః | శ్రు | యోవామపాదార్పితవిష్ణు
నేత్రస్తస్తైదదౌ చక్రమతీవహృష్టభి | శరభోపనిషత్ | అపిచ- చూళదేశే
నయనార్పణ తేత్రప్రసిద్ధిరపాస్తే | తస్మాదుభయభక్తి నయనయోః పరి
త్యగ్ధమే వాక్యపాహరన్నూసం | హరేరేకమేవాత్మ్యత్వాటితం అస్యతు
తద్వితయమపీతిభావః ||

౪౭ — కిరాతపోతసారూప్యము క్తిదాయనమోనమః.

వ్యా- అభద్వితీయనయనోత్పాటనసమయే దేవస్సాత్మోత్కృత్య సారూ
ప్యము క్తిం చ దావితకధాంజానీయ్యత్ | పురాతుశబుస్యహరిసారూప్యంప
శ్చాతీతపసాశివసారూప్యమిత్యభయధాలాభఏవాసీత్ | ఏవంశివప్రసాద
స్తువర్ణాశ్రమాధికారమచిచ్ఛాన్యవహీనజ నస్యాపిముక్తిదానసమర్థభవ్యసి ||
పరంతుజంతుమాత్రస్యకటా నేపిముక్తిదానసమర్థభవ్యహద్వాభ్యాం ||

౪౮ — లూతాచితాలంకరద్వారితానోత్కృత్యం.

లూతాడర్శనాభిరతబంధునిశేషః | లయాలచితానిస్వతీరీకోత్పాటన తతం
తునిచ యైవలంకరద్వారగోపురపరకుంభాచిహ్నాజాసాధనాని | ప్రాచీనసా
ధ్యానికృత్రిమాని లిఖితుంకటాడత్మకయోభవతీ తస్మై నమః.

౪౯ — స్వధర్మభంగభీతిముక్తిదాయనమోనమః.

వ్యా- స్వేచ్ఛారచితస్యభీత్త్య సర్వస్యభంగాత్ దాహణభీతాశ్రీ తంతువా
యాభ్యోటపిశేషః | సన్త్రైజముక్తిదాన చతుర్భవ్యస్య | సచాచిత్ ఉత్కృత్రిమ
పూజాసాధనేషుశివాజ్ఞయాదీజ్ఞానియోద్ధేయస్య | సర్వభంగయాత స్వయ
మపితన్త్రిస్తేచజ్వలనే | ప్రప్రత్యేదేహంజుహోవ | సన్త్రైజవియోముక్తింబదౌ
తస్మై నమః | మహాదేవమహాసంజమహాకారుణికోత్తమః | ప్రసన్నేనసంహోవా
సితగోవావిముచ్యతగ్గలి ||

౫౦ — కాళస్వయంహారత్వపూజారాయనమోనమః.

వ్యా || జాతుకచ్చిద్విజి-అనర్థ్యరక్షైర్వాయుపూజితమిదంనహాలింగం
అర్చితవతోగంధర్వస్య - సమక్షమమావసూజార్థం కథంరత్నప్రాప్తిప్రసా
దభిప్రశస్తస్య | నాగలోకభిగంధర్వోక్త్యాతదేవాప్రాయశ్చాత్ - కథంత
ల్లోకావతరణం కథంవారత్నప్రాప్తిరతిస్తారంస్తారం పశ్చజ్జన్మసరో
భూత్వాజాతిస్తరశ్చాపూజితః || గు || తదేవస క్తస్సహకర్తృణాం లింగంమనో
యత్రనిషి క్తమస్య-ప్రాప్యాంతంకర్తృణస్తస్యయత్ని- చెహకరోత్యయమితి
యోనిమన్యేప్రపత్యం తేశరీరత్యాయదేహిని- స్థాణుమన్యేనసంయంతియథా
కర్తృయథాశ్రుతమితి- శ్లో || యంయంవాపిస్తరీకభావంత్యజత్యం తేక శేబరం

తంల మేవేతిచక్రతిస్త్రితిభ్యాంకృష్ణసప్తత్వంప్రాప్యలతాగత్యలనర్ఘ్యర
త్వైర్మమేవదేవమారరాధ-తస్మై నమః,

౫౧— పరార్థజాపకబ్రహ్మబంధుసద్బంధవేనమః-

కశ్చిద్విజఃశివరాత్ర్యాంపరస్య నిమిత్తముపవాసజాగరాదియుక్తఃశ్రీరు
ద్రంజప్తావసాచ్ఛద్భవేభక్తిమాన్మదగజోఘాత్ - శివధర్మానప్యన్యార్థత్వే
నాచరతస్తస్యబ్రహ్మబంధోర్విప్రహరకస్యాపిసద్బంధువత్ సుహృద్బంధుజ
నశివయోంతస్తీక్షణనిజభక్తిమహాదయత్ - ప్రాణినాంసుఖదుఃఖప్రాప్తౌక
ర్మాసురోధేనపరమేశ్వరపవహికారణం||శ్రుయమున్నసీషతితంసాధుకర్మకా
రయతి|యమధోనిసీషతితమసాధుకర్మకారయతి|| శ్లో || పాంసవఃపర్వతా
యంతేపాం సూయంతేచపర్వతాః | శివప్రసాదయుక్తానాం ఆజ్ఞయైవకి
మీశతుః-

౫౨— గజరాజార్చితాంభోజసహస్రాయనమోనమః-

వ్యా|| సద్విజపవగజశ్రేష్ఠో ధూత్వాపరమేశ్వరా రాధనాసక్తః ప్రత్య
హమంభోజసహస్రేణ దేవమభ్యర్చ్యముక్తోఘాత్ (సను||శ్రుతమేవంవిద్వా
నమృతభివేతి | జ్ఞాత్వాశివంశాంతిమత్యంతమేతి) జ్ఞాత్వాదేవంముచ్యతేస
ర్వపాక్షైః|యదాచర్తవదాకాశంవేష్టయిష్యంతిమానవాః|తదాశివమవిజ్ఞా
యదుఃఖస్యాంతోభవిష్యతీతి | జ్ఞానంవినాసమోక్షో స్తిజ్ఞానమత్యంతదుర్లభ
మితి|శ్రుతిస్త్రితిశతైఃజ్ఞానేనైవముక్తిసిద్ధాకథంతిరశ్చింధౌవ రాణాంచము
క్తిరితిచేత్ (శృణు)పరమహంసవసన్ధగ్రహస్థవర్ణిసంబ్రహ్మక్షత్రియవైశ్యాశ్చ
ప్రమేణవేదాంతవిచారజ్ఞానాధికారణోభవేయుః| అన్యేతుమనుజాః|త్రివిధక
ర్మభిఃపరమేశ్వరమారాధ్యకామినఃసాలోక్యాదిముక్తిమాప్నువంతి|విరాగా
స్తత్త్వోకంప్రాప్యవాపశ్చద్భావహృద్యనివాచితజ్ఞాని నోభవేయు
రితిశాస్త్రమర్యాదా | అభిప్రాయంభవత్ప్రేక్షాకాళహస్త్యా దౌమృతా
నాంజంతూనాంతృణగుల్కాదినాంచమరణాంతరంవర్ణ్యాశ్రమాదివిభాగస్య
మహాసముద్రభవంతినాంలనవకాంత సర్వస్యలవిష్యకోపాధివిభక్త్యజీవ
రాశేశివవేదాంసంభూతివిద్వేషిణోవినాన్యస్యభగవాన్ గురుమూర్తిరభ్యే
త్యతారకముపదిశ్యపరమాంముక్తిందదాతీతిజాబాలసూక్తిః | సూతపరాశ
రీవచనానివద్రచ్చవ్యాని| యద్విపిశివాదిద్వేషిణామవిజన్మాభావఏవపునఃపున
స్తత్ప్రత్యర్పేషునిరయానుభవస్యర్వాదితిభావః||

౫౩— శ్రీకాళహస్తీలింగాఖ్యాభరణాయనమోనమః,

వ్యా|| విలిఖతా| కాళక్రష్ణసర్వహస్తీగజద్రుచయజంతవఃఉక్తాఃతే

ఘలూతాము క్త్యనంతరంసర్వగజౌస్వస్వపూజాచిహ్నీతి క్రమణజనితపరస్ప
రవై రేణసంపీడయంతౌదేహంతత్యజతుః। త్రయోష్యే తేముక్తాలపిపునః ప్రా
ణినాంప్రత్యయార్థంభక్తిసిద్ధ్యర్థంచస్వస్వలింగానిచిహ్నీని- ఆఖ్యాచ। శ్రీ-కా
ళ-హస్తీశ్వరినామచ భవల్లింగమూర్తౌభవేదితి తత్పార్థితోయోభగవాన్
తాన్యాభరణమలంకారమివధత్తేతస్త్వేనమః,

౫౪— ష్టేత్రశైలపురాద్యక్షభక్తనామకృతేనమః,

వ్యా॥ యస్తుదేవఃస్నేహాతిశయేన ష్టేత్ర శైలపురాదేశ్వశ్రీకాళహస్తీష్టే
త్రంశ్రీకాళహస్తీగిరిశ్రీకాళహస్తీపురంశత్ర్య త్రవిద్యమానస్యసర్వస్వాపిశ్రీమ
ద్దక్షిణకైలాసాఖ్యాంవిహాయ తన్నామాంకనమేవ భక్తపారవశ్యేనయశ్చ
కారతస్త్వేనమః- అథసుదర్శనలబ్ధసాదరీతింవివరిష్యే తదుత్పత్త్యాతిప్రకార
మాహసప్రభిః॥

౫౫— చరణాంగుష్ఠలిలోద్యచ్ఛక్రాఖ్యమహాసేనమః.

వ్యా॥ పురాజలంధరాసుర వధార్థంచవైరభ్యర్థితః పరమేశ్వరఃతమా
యుధాద్యప్రథర్షం । సహరిష్యేపాదాంగుష్ఠేనలిలయా కేవలంయౌలిలేఖ-
తతశ్చయదాజ్ఞయాచక్రాఖ్యంమహాఉదభూత్తతస్త్వేనమః

౫౬— రేఖారధాంగసంపర్కజలంధరభిజేనమః,

వ్యా॥ రేఖాన్మకస్యరధాంగస్యచక్రస్య సంపర్కేణ పశ్చిమార్థంస్వేనైవశి
రోవిన్యాసమాత్రేణ యస్తువిభేదితస్త్వేనమః ఏవమసురవధాసంతరంతచ్చ
క్రంకాంగతిమాపేశ్యతాహస్యవహితమంత్రేణ॥

౫౭— పద్మాక్షనయనాంభోజపూజితాయనమోనమః,

వ్యా॥ ఉక్తార్థప్రాయఏవాయంమంత్రః,

౫౮— నారాయణవిత్తీర్ణారిభిమరూపారయేనమః,

వ్యా॥ శ్రీమతేనారాయణాయవిత్తీర్ణంలిరిష్యసురేషభిమరూపం- అరి-స
హస్యాఖ్యరాజిలస్యసంపర్కరి-తత్తేనమః(నను)హరయేహరేణకి
మర్తంకదావాచక్రందత్తంవ్యామిశ్రేణవాక్యేనసన్ధీయతేఇతిచేత్ - పురాఅ
సురవధాయస్వచరణోత్పాదతంచక్రంకేవలసహస్ర కమలాదాగసపరాయ
హరయేదత్తమాసీత్-అథపునఃఏకభద్రకపాలమాలాకబళితంతదేవారి - త
స్త్వేనమాస్రకమలనియమాగాధన భంగభీత్యానేతారవిందార్చనృతేహర
యేవిత్తీర్ణమితిభావః.

౫౯— స్వామిభృత్యవీవాదాఘశాంతికృత ష్టేత్రజేనమః,

వ్యా॥ అత్రస్వామినాహారే-భృత్యస్యసుదర్శనస్యచపరస్పరవివాదః। అ

హమేవాసురసంహారి- అహమేవారిణామరీతి - యఃకలహఃసఏవభృత్యస్యా
ఘనసాస్వామినః। తదఘస్యశాంతింకరోతీత్యఘశాంతిక్యత్ షేత్రమస్యాస్తీ
తిస్వామిభృత్యవివాదాఘశాంతిక్యత్ షేత్రీతస్త్వైనమః,

౬౦— హరిశప్తారిభజనప్రసన్నాయనమోనమః,

వ్యా॥ ఏవమన్యాయకలహ కుపితేనహరిణాత్వంనిస్తేజ స్కొభవేతిశప్త
స్యారేశ్చక్రస్యభజనేనఅఖండబిల్వదళనియుత శివారాధనేనయః ప్రసన్నత
స్త్వైనమః॥

౬౧— నిశ్రీకచక్రకరుణావితీర్ణజ్యోతిషేనమః,

వ్యా॥ హరిశాపాన్నిశ్రీకస్యనిర్గతప్రభస్యచక్రస్య - కరుణయాకేవలంస
హిస్వామిదోహిణస్తపసేత్యర్థః। వితీర్ణందత్తంజ్యోతిర్యేనతస్త్వైనమః । స్వ
భావేనచక్రస్యాతిజ్యోతిష్త్వత్వంప్రసిద్ధంతథాహి॥శ్లో॥ అవ్యాద్యాసురస
న్నిభాభిరభిలాభాభిర్నిశానయన్ భీమాక్షక్షురదట్టహాసవిక సద్దంష్ట్రాప్రదీ
ప్తానసః। దోర్భిశ్చక్రగదాఘయాబ్జవరకుంతాంశ్చాపిపాశాంకుశాబిభ్రాత్విం
గశిరోరుహాభగవతశ్చకాభిధానోహరిరితి। ఏవంచ॥శ్లో॥ హరిబ్రహ్మచల
క్షీశ్చస్కందోరామోమృకండుజః। కిరాతలూతాకాలేభచక్రాశ్చైతేదశ
క్రమాదితి। మూలవచనానురోధేనత్రేతాయుగేశివప్రసాదభరితాః - కధి
తాః।అథ॥ సుభగావిజయశ్చైవజపాలాచమునీశ్వర। మృత్యుంజయోనారద
శ్చపరాశరసుతాత్మజః । ససత్కుమారశ్చక్తిభుత్రప్రిదశానాంసహస్రకం।
నవైతేద్యాపరేత్రలశివాత్సంపాప్రప్తవాంభితా। —ఇత్యుక్తద్వాపరభక్తా
నాహ॥సుభగేత్యాదినా-

౬౨— సుభగాభక్తివైరాగ్యప్రసన్నాయనమోనమః-

వా॥సుభగానామ్మికాచిద్విజసుందరీ-తస్యా॥మహాభక్తివైరాగ్యాభ్యాం
యృష్టివజ్జ్ఞానపూర్వకంమోక్షుండదౌ-తస్త్వైనమః.

౬౩— విజయద్విజవిజ్ఞానదేశికాయనమోనమః,

వ్యా॥ విజయఃసుభగాయఃపలిః - తస్యదేవ్యాసహదేవస్సన్నిధాయసు
భావస్థాయాపేవశివజ్ఞానముపదిదేశతస్త్వైనమః,

౬౪— నందినాధమహావైవభావితాకృతయేనమః,

నందినాధఇతికశిద్విరశైవఃఏతత్ షేత్రస్యసశ్చాద్యోజనాంతరేనందిశైలే
వర్తమానఃసర్వసంపత్సమేతః తేనమహావైవేనభావితా ధ్యాతాఆకృతిః ఉ
మార్ధవిగ్రహాశుక్లాత్రిణేలాదండ్రశేఖరేతి శ్రుతిప్రతిపాదితమూర్తిర్యస్య
తస్త్వైనమః॥

౬౫— గుహాప్రోక్తజపాలాత్మభక్తిజిజ్ఞాసచేనమః,

వ్యా॥ నందినాథస్యపత్నీపతి మరణసమయేతదుపదిష్టమాగ్నేః శివధర్మకర్తృః ॥ అతైవసంఖాషణాద్యసహస్థుః ॥ తైవేభ్యస్సర్వస్వదాత్రీతికింపదంత్యా గుహాస్వయంపరీత్యుతదఖిలం ॥ తేశివాన్యవేదయత్ ॥ తతఃస్వయంజిజ్ఞాసయామోదేవస్తవంతికమయాసీత్తస్మైనమః॥

౬౬— జపాలాకరదర్శికసంభిన్నశరసేనమః,

వ్యా॥ యస్తువృద్ధయతింకరపాత్రభితుఃజపాలయానిషీప్తాన్నస్వీకారసమయేతదుష్టవేగమసహమానభవనాతాయణేతివదకానపదితత్కరిదర్శ్యాసంతాడితశిరాస్సద్యఃసంచరీర్నోభవత్తస్మైనమః- సుందసర్వజ్ఞతామేతుఃపంచధాభిన్నమస్తకభిముఖపురాణవచనం ॥ ఏతదేవభక్తపారతంత్య్రందర్శయిష్యేప్రాసంగికాచతురోమంత్రానాహపాండవేత్యాదినా॥

౬౭— పాండవాదృతగాండీవప్రమృష్టశరసేనమః

వ్యా॥ పాండవేనపార్థివేనాదృతంగృహీతంగాండీవాఖ్యంధనుః తేనధనుషాప్రమృష్టంసంతాడితంశిరోయస్యతస్మైనమః— ఇయంగాధామహాభారతేకిరాతార్జునయ్యోద్రప్తవ్యాకించ- శివాధికరణలక్షణత్యేనపార్థప్రపరికిరణమన్విష్యంతిలాఘణకాః॥

౬౮— శాక్యనాథాఖ్యపాషండపూజితాశ్శముదేనమః

వ్యా॥ శాక్యనాథభిక్త్యాఖ్యాన్యసతథోక్తః - వైదికంపంధానందుస్తతైకాఖండయతీతిపాఖండఃసఏవపాషండః॥ బుద్ధజాతీయఃకన్యాంతరపుణ్యవశేనశ్రీరుద్రభక్తిమాజాతిమాత్రచ్ఛద్మనాశివద్వ్యవమభినయకౌటరాధయతిస్తు॥ ప్రత్యహమన్తోత్తరశతపాషాణాః పూజాపుష్పప్రకరప్రతిమాపురాణంసంగేభ్యర్చ్యకదాచిన్దుహావృష్టిప్రవాహేనపాషాణమలభమానః స్వనియమభంగభయః నిజిరంప్రతినిధిత్వేనలింగేన్ద్రియతదనుతస్మైదేవస్సాన్నిధ్యకృస్తుక్తిందావితానను॥ కథంబుద్ధస్యపూజాధికారోకథంవాశ్చహతిఃపూజాభవతీతిచేత్ యస్యోశ్శాస్త్రసంభావోస్తి సఏవసర్వాత్మమః ॥ స్యోలౌపిపూజైవేదప్రమాణం॥ తథాచశివధర్మే॥ శ్లో॥ శ్రీశివః-ఏతదష్టభిధంచిహ్నుంయస్మిన్మైచ్చేపివర్తతే॥ సవిప్రేంద్రోమునిశ్రీమాన్సయతిస్సవండితః॥ సమేప్రియశ్చతుర్వేదీమద్భక్తవ్యవహోపియః॥ తస్మైదేయంతతోగ్రాహ్యంసచపూజ్యోయథాహ్యమామితథాచ- పాద్యే॥ శ్లో॥ నియమాద్యస్తుకుష్వీతభక్తింవాద్రోహమేవవా॥ రస్యాపిచప్రసన్నోసౌతస్మైదత్తైగత్రయమితి - వచనైః అనధికారిత్వేనప్రతితోష్యధికార్యేవ॥ శివద్రోహవత్ప్రతిథాపితత్వాజానియ

మానతిక్రమణాత్ భావనాబలాబ్ధితృప్తపూజైవాభవదిత్యర్థః॥

౬౮—విశ్వస్తాముసలోద్ధారవిత్రస్తతనవేనమః

వ్యా॥ కాచనవిధవాశివభక్తాన్నదాత్రి । కమపిమా హేశ్వరంభోజనా
యామంత్ర్య భక్త్యభోజ్యానిపక్వాద్విజాగమనం ప్రతిక్షంతీ చత్వరేవేతన
ప్రీహీనమద్దయత్ తదంతరాతత్కుమారఃపశ్యాద్వా రేణాగత్యభక్తం కించి
ద్భక్షయన్మాత్రాతవలోకితః తద్ధస్తముసలేనప్రహతోమమార - తతస్సాత
త్పిండంక్వచిత్రప్రచ్ఛద్య కృతస్సానావృద్ధమభోజయత్ । అయేపతిసుతధన
హీనవిధవాన్నన్నాద్వి । తత్సుతమానయేత్త్యుక్తవతివృద్ధే సాముసలముద్ద
ధార । తవాయస్యతనుస్తత్రాసతస్తేనమఇతి॥

౭౦—పాండ్యవేత్రలతాఘాతభీతసర్వాత్మనేనమః

వ్యా॥ జీవన్ముక్తిపురీనాథస్యవేగవతిసేతు బంధనసంరంభేతు- ఏకస్త్రిన్య
పుషివేత్రసంతాడనః సతియదాధారతయాసర్వాణిహూతాని- తప్రహారా
భిధూతానిసంతితచ్ఛ్వయధుచిహ్నవంతిచానన్ తస్యైనమః॥ అనేనాష్టమూర్తై
ర్భగవతస్సార్వాత్మ్యంప్రకటితంభవతినను । దేవస్యఽటకఖనిత్రవతఃపరిచ్ఛి
న్నస్యప్రహారః - కథమివజగద్వ్యాప్నువీత । ఆధారత్వేనరజ్జుసర్పస్థలభవ-
అధిష్ఠానాగోపయోఃఏకత్రావస్థానాత్ భవతీతిచేత్ । న । తత్రయావదధిష్ఠా
నారజ్జుః- తావత్కల్పితసర్పస్థితిసాధారణ్యాత్ నదోషః । సతధాత్రసంభవ
తీతిచేత్ । న । నిశ్చనిరతిశయానందసంపూర్ణతానుభవేన-మంకణమహర్షినటన
వత్ । పరమేశ్వరపరిగృహీతాత్యంతహాసాస్పదభృతకవేషవపుర్విషయప్రహా
రోపి- హర్షిబ్రహ్మచిక్సంసర్వంజగత్ వ్యాప్నుయాదేవ । యథాసీలకంతధ్యా
తామహావిషముచ్చాటయతి । తద్వత్-సార్వాత్మ్యభావనాబలాదిభిభావః ॥

౭౧—మునిసంఘప్రయక్తాశ్చయష్టిలోపమదేనమః

వ్యా॥ కేనచిన్మునిసంఘేనఅనీశ్వరవాదినా - స్వస్యదిగంబరత్వదోషద్వ
ష్ట్యావిక్షిప్తేషు యష్టిముష్టిలోపకాష్ఠాదిప్రహరణసాధనేషు- నిజవపుస్సంఘ
టితేష్యపియస్యలోకస్యభావమాలత్యముదేవ । ఆసీత్ । నహిగోషః । తస్యైన
మః । అత్రముసలప్రహారాచికథామూలంశివరహస్యేతిహాసేంద్రప్రవ్యం । త
త్సంగ్రహేణాచార్యచరణావహుః॥ శ్లో॥ సతిభిర్నుతిప్రవీక్షితపూజావిధిభి
ర్ధ్యానసమాధిభిర్నతుప్తః । ధనుషాముసలేనచాత్మభిర్వావదతేప్రీతి రహంత
ధాకరోమీతి॥ తత్కథాంవ్యంజయామానుః । అత్రధనుషాముసలేనచాత్మభి
తిత్రయాణాంగహణం । అన్యద్దర్శ్యవేత్రముష్ట్యాదేరపుష్పలతాణం । నను ఏవ
మేతేషువివస్యాసరాధిషకింసంతోషకరణంమదనకుసుమార్చన-గోయాధ

యశాన్తైశ్చ కేశరభావిరంతఃస్ఫురితా ముదాహృతజ్ఞానాః - అను
 విభక్త్యవశ్యపరిపాలనః | అవశేషమహృదితాస్తతఃప్రేవర్త్యవాగనః |
 దనస్తుకవశాస్త్రవిదపితాకహితనిర్వాహకత్వానిమాని | సజ్జిత్వత్వామమూ
 రః | మహాంధగోయూధబాదకః - కశ్యపోప్యవజ్ఞయామందరోద్ధ్వగంతామ
 హాదేవసేవానభిముఖశ్చయయా - తత్ప్రయాహ్యభాక్తంహి||శ్లో|| పత్రంపుష్పం
 ఫలంతోయంత్యోమేభక్త్యాప్రయచ్చతి | తదహంభక్త్యుపహృతంబ్రహ్మమితి
 శివోవదదతి | శివపురాణవచనాత్ | అశ్లేషసహిష్ణుత్వమిశ్వరస్యవృద్ధుమా
 రన్యాయేనలలంకారవప||

22— మృత్యుంజయమహారాజదత్తముక్తిశ్రియైనమః,

వ్యా|| మృత్యుంజయాభిధాయనరపతయే - విశ్వజిద్యాజినేరైక్వమునిశా
 పార్థితాయ | మూర్కంజేయోపదేశపూర్వంనిజితేత్రంప్రావయ్యతపస్యతే
 తస్మైముక్తిరేవశ్రీః మోక్షలక్ష్యీయేనదత్తాతస్మైనమః||

23— శ్రీనారదపరిప్రశ్నసంశయశ్చేదినేనమః,

వ్యా|| శ్రీసనత్కుమారోపదేశేన సర్వవిదోపినారదస్యమునేః లోకోప
 కారాయకేవలం-వత్సమాజైకాదశమంత్రవిషయావిచిత్రాజ్ఞాతా | తాం
 విధిముఖేనయోచ్చినతే తస్మైనమః | తత్సంశయాస్తు | దేవస్యసమగ్రియాసుసం
 పత్సుసతీషు-కథంవాహనవసననివాసస్థాననర్తనాస్థిదండకపాలభస్మాపన్నా
 రముఖలోకవిలక్షణవస్తుధారణమిత్యేతద్విషయాః- తాక్రమేణప్రత్యుత్తర
 రూపేణముత్రేణోదాహరతి|తద్యధా,

24— ధర్మనారాయణవృషద్వంద్యసంచారిణేనమః.

ధర్మశ్చనారాయణశ్చధర్మనారాయణౌ | తావేవవృషభౌ | తయోఃద్వం
 ద్వంమిధునంతేనసంచరతీతి-ధర్మనారాయణవృషద్వంద్యసంచారి||శ్రు||ధర్మా
 వహంపాపనుదంభగేశమితిశ్రుతేః | హరిధర్మస్వరూపయానద్వంద్వేనసం
 చరిష్టోఃపరమేశ్వరస్య | నకదాప్యధర్మగతిర్భవతీత్యతశ్చవత్సమాణమంత్ర
 గతశాస్త్రలోకమర్యాదాతిక్రమణత్వశంకాయాలప్యనవకాశఏవేతిభావః||

25— హింస్రశ్శానికోన్మోహనర్తనాయనమోనమః||

వ్యా|| హింసాగ్రాణిఘాతుకాని - శ్శానికానిశ్శానచరాణిఘాతప్రీత
 పిశాచాదీనియాని - తేషామధికసంమోహనార్థం అప్రదోషమాచద్రాహ్మ
 ముహూర్తంశ్శానేరుద్రోన్యత్యతి | సహ్యాన్యవద్భియాపగచ్ఛతి | లోకేసిం
 హాద్భయమన్యస్య | నహిస్వతస్వస్య(యథా) తథాసర్వేభిభ్యంతిరుద్రాత్ |

నహిరుద్రఃస్వస్త్వాదితిపరతత్త్వపరస్యాభావాదితికించ-అన్యేసురాఃపరిచ్ఛిన్న
వైభవాః। చిరాయుషా-మారుద్రభూమింత్యత్వంతి||శ్లో|| సర్వోవైరుద్రః।
సర్వోహ్యేషుద్రః। ఏకఏవరుద్రోనద్విత్తియ్యాయతన్త్యతిచశ్రుతిభిఃపూర్ణరూ
పీభగవాన్-తతాప్రివిధూతిరుద్రోన్యత్యతి। అపిచరుద్రఃక్షణమాత్రంయదితూ
ష్టీముపేక్షేత । తస్యామేవరాత్ర్యాంతానిధూతాదీనిప్రశయకాలంకలయం
త్యేవ। తథాచాభియుక్తాః|| శ్లో|| ఆసీధానయదిస్వయంపితృపసేధూతానిసం
మోహాయకప్రసీరకేమిమేజనాన్సుకృతినఃపార్శ్వేషురమ్యేషువేతి। అతత్త్వ
శ్రీరుద్రః। అసతామపహసాన్పదమపిసతాముపాస్యఏవేతి। శ్రీభాగవతేకాశ్య
పవచనం|| శ్లో|| యస్యానవద్యంచరితంమనీషిణోగృహస్త్వవిద్యాపటలం బిభత్స
వః। నిరస్తసామ్యాతిశయోపియస్వయంపితృచచర్యామచరత్సతాంగతిః । హ
సంతియస్యాచరితంసుదుర్భగాఃస్వాద్వక్తృనృతస్యావిదుషస్సమీహితం। యైర్వ
స్త్రుమాల్యాభరణానులేపవైశ్వభోజనంస్వాద్వక్తయోపలాభితం। యత్యా
రణంవిశ్వమిదంచమాయాబ్రహ్మదయోయత్కృతసేతుపాలాః । ఆజ్ఞాకరీ
తస్యపితృచచర్యాఅహోవిధూమ్నస్పరితంవిడంబనమితి । ఆనుశాసనీకేసీల
లోహితరుద్రవచనం|| శ్లో|| ఉగ్రాణానిగ్రహేతేషాంసోశక్తోమాన్యయో
జయత్ । ఘోరాహతామయాతత్రక్షితాశ్చాఖిలాఃప్రజాః। శ్మశానాదపిమే
స్థానంనాన్యస్త్యేధ్యతరంభువి । మునిభిర్దేధ్యమిత్యుక్తంస్థానంయత్రవసామ్య
హం । ఆచరచ్ఛిర్వ్రతంరౌద్రంమోక్షకామైస్తుసేవ్యతే । మధ్యాహ్నంసంధ్య
యోస్తత్రసక్షత్రేరుద్రదైవతే । ఆయుషా-మైరశుద్ధైర్వానగంతవ్యమితిస్థితిరి
తి। తస్మాదిదంచరితంఈశ్వరస్యలోకరక్షణార్థమేత్యర్థః||

21— మనవృక్కోగ్రశృంగాకవిరుదావలయేనమః-

వ్యా|| లోకహిలాయావర్ణిస్త్య - హరేరవతారేషుమత్స్యదితిర్యక్తా
గ్రీనాం- ఆవిర్భావకార్యనిర్వాహానంతరంస్ఫురితస్వస్వగర్వనిర్వాపణార్థంశి
క్షితతద్దేహత్యాగ సమయేతద్దత్తంకించిత్ప్రించదవయవాంశమిశ్వరోదధారే
త్వృపదేశకాండాదౌద్రష్టవ్యం। తస్మామ్నీనసేత్రగోళకాస్థివలయం- ఆదివరా
సాస్యదంష్ట్రాంచ - అంకతయాచిహ్న త్వేనధృత్వాతదుత్పన్నవిరుదావళిర్య
స్యతస్తేనమః||

22— కంకాళహరమధ్యస్థకమతాస్థిజుషేనమః,

వా|| కంకాళః। అస్థిసముదాయః- ఉక్తంహిపాద్మేత్వస్థినానాత్వం|| శ్లో||
వలయానికపాలానిరుచకాస్తరణానిచ । నశకానీతితాన్యాహుఃపంచధాస్థీని
సూరయః|| అస్థాన్తేనసంఖ్యాన్యష్టష్ట్యస్తరశతత్రయం । కోరకాఃప్రతనా

నున్న సీవిన్యస్యరులూఖలాః । సామద్ధామండలాశ్శంఖావర్తావాయనతుండ
కాః । ఇత్యష్టధానమద్విష్టాశ్శరీరేష్వస్థిసంధయః । తదస్థిసముదాయః కంకాళవ
వహరః । తస్యమధ్యస్థం నాయకమణస్థానేస్థితం కమతస్యపృష్ఠాస్థినారికేళ క
పాలాకారంతద్వతేనమః॥

౨౮— త్రివిక్రమోరుపృష్ఠాస్థికంటకోద్దండీనేనమః,

వ్యా॥ శు॥ ॥ త్రిణిపదావిచక్రమేవిష్టురితి । యస్త్రిలోకిపరిమాతావిష్టు
స్తస్యపృష్ఠాస్థి- వీణాదండంసర్వతఃకంటకయుతం- అఖిలపరీబృధత్వాత్- ఆ
లంబనార్థంయోదధారతస్త్రినమః॥

౨౯— గజవ్యాఘ్రస్యసింహత్వగంబరాయనమోనమః

వ్యా॥ గజాసురస్యమునిసంఘాభి చారోత్థవ్యాఘ్రస్యఅసుర రక్తపానమ
దోద్ధతస్యసిహస్త్రిస్యచత్వవవీవాంబరాణియస్యశస్త్రినమః । శ్రు॥ యోబ్రహ్మబ్ర
హ్మణఃజ్జభారప్రాజ్ఞేశ్వరఃకృత్రివాసాపినాకితి॥ యోఘోరంవేషమాస్థాయ
శరభాఖ్యంమహేశ్వరః । నృసింహం లోకహంతారంసం జఘ్నానమహాబలిః ।
హరిగంహారంతంపాదాబ్జమనుయంతిసురేశ్వరాః । కృపయాభగవాన్సిన్ధుం
విదదారనశ్చైఃఖరైః । చర్మంబరోమహావీరోపీరభద్రోబభూవహేతిశరభో
పనిషత్ । ఏవంపురాణానిచద్రవ్యాని॥

౩౦— సర్వసంహారియజ్ఞసమహాభస్త్వభృతేనమః,

వ్యా॥ సర్వసంహారోనామ- స్వేశరసర్వప్రపంచనిలయస్వసాక్షిః । స
హిసర్వస్యనిద్రాయాం- అవ్యాకృతనామరస్యపౌర్జన్యస్థిగ్రాహ్యనిభవః(నను)
శివజీవయోః ప్రళయస్యస్వసాక్షికత్వసాక్ష్యే కో భగవదేవే । ఏవస్యశివజ్ఞాని
సశ్చస్వసాక్షికత్వంవిస్మృత్తంపదాభాసతే । శాస్త్రుశరణానాంవివేకసమయే-
అన్యేషాంచసాక్షిత్వే సత్యపిప్రసాదాభావాత్ సభాసత్యతియ-నేవభేదః ।
యద్వాస్వపౌర్జన్యతత్వేతనః తత్ప్రపంచంస్వాత్మస్యకంసంహృత్య-స్వమాత్ర
మేవావభాసతే । తద్వత్పరమేశ్వరోపి-వివిధప్రపంచమూలకే త్త్యగిన్నతా
ముపగమ్య-ఏవంయష్టావృతస్తహాభూతింస్వకేవలయాపైశ్చర్యంధత్తే॥ అథవా-
సర్వంఘాలనయనార్చిషి శివజ్ఞానకుండే హుత్యాతద్భస్మదధార । యజ్ఞస
శ్రోతభస్మవిధానాత్ । అతఏవశ్రూయతే॥ శు॥ తస్మైర్బ్రహ్మయమపగ్రాసా
యమహేశ్వరాయనమః । యస్యబ్రహ్మచక్షుత్రచోభధవతఃపదనః । వృక్షుర్వ
సోఽపసేచనంకణ్డవేదయత్రసగతి॥

౩౧— శిరఃకపాలరుద్రాక్షమాలికాయనమోనమః

వ్యా॥ శిరసిబ్రహ్మకరోపిమా-లాంతరితరుద్రాక్షాయస్యతస్త్రినమః॥

౧౩— మునిభిరభిచారకృద్భిః ప్రేషితాః కష్టాన్ ప్రశ్నయమాదకం - ఏణం

మరంగహితం - అంకంపాపాణచ్చేదకం అయోఘనం - డమరువాద్యంవీతాః
షడార్థాః చతుర్భిః - కరపంకజైః బిభర్షంతి తస్మై నమః | అభిశ్రీచరణయంగం
స్మరయతి॥

౧౪— అజ్ఞానాపశ్చుతిగళన్యస్తదక్షాంఘ్రియేనమః॥

వ్యా॥ అజ్ఞానరూపస్యాభిచారానిలసముద్ధస్య అపస్తా రాఖ్యమహారోగ
స్యగ శేవిన్యస్తాదక్షిణాంఘ్రిర్యస్య తస్మై నమః॥

౧౫— మహాభీమయమధ్వంసోద్యోగివామాంఘ్రియేనమః,

వ్యా॥ యమస్యమహాభీమత్వంరుద్రకోపానలనయనసంజాతత్వాత్ - ఉచి
తమేవహి | తథోక్తంశ్రీకంఠమతాచారైః॥ శ్లో॥ ఇదంసజ్జీహాతంకృతమిద
మిదంకార్యమథునేత్యయంవ్యర్థారంభ స్తవబలమనశ్శామ్యతుకదా | సఖిల్వా
గంతాతే శివభజనసీసస్యసమయస్సముద్యౌ నిర్ఘోషజ్వలదశనిపాతప్రతిభ
యఇతి॥ తస్యాపియమస్యధ్వంసనేమారణేఉద్యోగఃప్రవృత్తిరస్యాస్తీతయమ
ధ్వంసోద్యోగీ | వామస్సవ్యంఘ్రిర్యస్య తస్మై నమః॥ శ్రు॥ యోవామపాదేన
జఘానకాలంఘారంపపౌహాలా హలందహంతం | తస్మైరుద్రాయనమోఅ
స్తీవ్రితశ్రుతేః ఆభ్యాంమంత్రాభ్యాం అఖిలరోగహరత్వం ఏకోత్తరశతమృ
త్యుజేతృత్వంచసిద్ధ్యతి | ఏవంశ్రీనారదప్రశ్నానాంఉత్తరరూపాః | ధర్మనా
రాయణేత్యాదయోదశమంత్రాః | అన్యేకేశోపవిత్రఘజగభూషాదిహేతవో
దక్షకాండైబధీచమహన్ని వాచాద్రష్టవ్యా॥

౧౬— మునిత్రయపరిత్రాణదక్షిణామూర్తయేనమః.

వ్యా॥ పురామునీనాంశుక సనత్కు-మార పరాశరాణాంభద్రనాశాండి
ల్యతంత్రంసంగ్రాఘయతాం అతఏవవైదికభగ్నిష్టానాంతేషాంత్రయస్యత్రా
ణాయవైదికమార్గప్రాపణాయదక్షిణామూర్తిః | శివజ్ఞానదేశికఏవావిర్భూ
త్వాయ స్తవ్యముపదిశేత తస్మై నమః॥

౧౭— యుగపత్స్సరిసాహస్రీహంకారచ్చేదినేనమః,

వ్యా॥ కదాచిదసురవధానంతరంవిస్త్యాదయస్సర్వేసురాః - అహంకార
గ్రంధిలహృదయామదాంధానేదిష్టంయక్షరూపంబ్రహ్మవిజ్ఞానుతదపహృత
వీర్యాశ్చత్రాగత్యతప్త్యాసహస్రలింగాంకితమహాలింగప్రతిష్ఠాపురస్సరంప్ర
సాదంబద్ధవంతభృతకథావిజ్ఞేయా | ఏవంద్వారయ్యుగేచప్రసాదభాగినఉక్తాః
అథకలియుగధక్తానాహ॥

౮౭— సారంగద్విజయసంతాపశమనాయనమోనమః,

వ్యా॥ సారంగోనామకశ్చిత్తే త్రోద్విజయవః॥ శ్రీకాశహ స్త్రీత్రేత్రాభిమే
త్యత్రతవారాంగనాస్నేహేన॥ శ్లో॥ కేశకజ్జలధారిణ్యోదుస్సర్పాలోచనపి
యాః॥ దుష్కృతాగ్నిశిఖానార్యోదహంతిత్పణవన్నరమిత్యాదితాత్పర్యయ
క్తహితోపదేశజనితవై రాగ్యశాంత్యాదియ క్తశ్చి వమేవసదారాధ్యయక్తో
ధూదితికథా । తథాచభగవద్వచనం॥ అపిచేత్సదురాచారోభజతేమామన
న్యభాక్ । సాధురేవసమంతవ్యస్సమ్యగ్వ్యవసితోహిసభి॥

౮౮— శ్రీమద్వరగుణారాధ్యపాదుకాయనమోనమః.

వ్యా॥ శ్రీమతావరగుణనామ్నా పాండ్యదేశాధిపేన ఆరాధ్యే సంసేవ్య
మానెపాదుకేయస్యతస్నేనమః॥ సతువరగుణపాండ్యశ్రీసుందరేశస్యసర్వదే
వతాసార్వభౌమత్వంనిజకులకూటస్థత్వంచావిజ్ఞాయ వివిధకామనయాకింనా
మభజసియం- కింకథముపాస్యమిత్యాదిపిప్పలాదమహర్షింపుష్ట్యాకథమేతజ్జీ
వన్ముక్తిపురాధిపస్యాస్యస్యచిత్తదోషకారణమితిచింతయిత్వా - అధికారా
నుసారేణ- తదుపదిష్టనామసాంకర్యమనుభజత్॥ అచిరేణప్రక్షీణబలధనధా
న్యశ్శిర్భ్యాత్వాపునరత్రశివచరణైకశరణఃకృతాగ్తోభూదితి- నను- శివరామ
గోవిందనారాయణమహాదేవేతిదేవతాద్వంద్వనామ్నాంసామ్యోపాస్త్రగరి
యసీతికేచనాహుః॥ తదేవమునిరుపదిదేశేతిచేత్॥న॥ శ్రు॥ మాత్వారుద్రచ
క్రుధామానమోభిర్క్వాదుష్టుతీముషభమాసహూతిరితి॥శ్లో॥ మాత్వారుద్రేతి
మంత్రేణసహపూజానిషిధ్యతే । తస్మాదస్యేనదేవేనసహశంభుంసపూజయే
త్॥ ఇతిశ్రుతిస్త్పృతివచనైఃసమానాహ్వనమపచారపవ॥శ్లో॥ యోమహాదేవమ
స్యేనహీనదేవేనదుర్మతిః । సకృత్సాధారణంబ్రూయాత్ సాంత్యజోనాంత్య
జోంత్యబిభృత్వాదినా॥నామసాంకర్యంసభవేదేవ॥ తథాచసూత్రసంహితా॥
శ్లో॥ రూఢ్యైవైతానినామాన్యమలమితీతరామాదితత్వేమహేశ్వరంలెనై
వనారాయణహరిమరజిద్వాసుదేవాదిశబ్దాః॥ యోగాదస్మిక్ కథంచితపర
మమునివరావాసుదేవాదిశబ్దాస్తస్మాత్సూర్వోక్తనామాన్యమలమతీరవశ్యం
సర్వదాకీర్తయేచ్ఛేతి॥ పునరత్రమునికథమిదముపాదిశదితిచేత్॥ ఉచ్యతే॥అ
యందైవోపహతఃస్వేష్టదేవతామపాకరోత్॥ తతోన్యదపిప్రసీదతి॥పాపో
భవిష్యతి॥తస్మాద్యధాధికారంఅదృష్టేనుసారంవాభవతు - నామపంచదశా
తురిముపచిశామీతిపిప్పలాదమహామునిసంకల్పః॥ తథాచశ్రుతిః॥ యోవైస్వాం
దేవతామతియజతే ప్రస్వాయైదేవతాయైచ్యవతేనపరాంప్రాప్నోతి పాపీ
య్యాన్భవతీతి-తస్మాన్నిజదేవతాపరణాత్ అన్యదేవతాప్రసాదవైముఖ్యా

... ఇత్యం
 = కృష్ణహరిక మేవహరిహ రాదిసర్వవైషమ్యం - పరమార్థతత్త్వస్వేక మేవేతి
 శాస్త్రబ్రహ్మాన్నరదీయ్యే|| శ్లో|| హరిశంకరయోర్మధ్యేబ్రహ్మణశ్చపియో
 సరః|| భేదకృన్నరకంఠం క్తయోవదాచంద్రతారకం | హరంహరింవిధాతా
 రంయోఃపశ్యేదేకరూపిణం | సయాతిపరమానందంశాస్త్రాణామేవనిర్ణయః |
 నిష్ఠువురాణెచ|| శ్లో|| త్వయాయదభవద్దత్తంతద్దత్తమఖిలంమయా | మత్తోవిభి
 న్నమాత్మానంద్రష్టుమర్హసిశంకర|యోహంసత్వంజగచ్ఛేదంససురాసురమా
 నుషం|అవిద్యామోహితాత్మానఃపురుషాభిన్నదర్శిసఖి| అతశ్చవ్యవహారస
 మయోపారమార్థికస్యానుచితత్వాత్ యుక్తమేవహిదోషత్వకథనమిత్యర్థం||

౮౯— దేవారామసుమాన క్తన్తపసంశాసినేనమః||

వ్యా|| కేనచిద్యోగినానందనననస్థజీవంత్యోషధీలతాం-ఇహానీయ్య-త్రిశిరః
 పురదేవారామేపరిపాలితాంవిజ్ఞాయాపి తత్రత్యనరపతిస్తత్పుష్పాశాలుస్తా
 నిబలాదపాహరత్ |తంతతోరక్తవృష్టిభిర్ధావంధావంసర్వతోవిద్రావ్యో-స్వతే
 త్రాగతిపర్యంతంవివిధక్షేతదానేనప్రశాసయ|| అంతతోరక్షత్తస్మైనమః||

౯౦— శరణాగతరాజేంద్రత్రాణశీలాంఘ్రయేనమః||

సవీవరాజేంద్రనామాభూషణితమేవశ్రీమద్దక్షిణకైలాసపతింజగామ|శ
 రణంతస్యత్రాణేశీలంఅంఘ్రిద్వయంయస్యతస్మైనమః||

౯౧— సోత్కంతసీలకంతాఖ్యోపకంతనటతేనమః||

వ్యా|| కచ్చిన్నీలకంతాఖ్యోబ్రాహ్మణః - అస్యతేత్రఘృతరాత్ గ్రామేవ
 సకదేవస్యస్మత్తదర్శనే-అత్యంతోత్కంతామనుబధూవ|తంనికటందయయా
 ఉపేత్య-యోసన రతస్మైనమః||

౯౨— చక్రభృచ్ఛాంభవవృతప్రసన్నాయనమోనమః||

వ్యా|| చక్రధరఇతికచ్చితచోళదేశాధిపః-తస్యశాంభవవృతేన-అపాదమ
 స్తకవిధూత్యుద్ధూళనత్రిపుండ్రరుద్రాక్షధారణలింగార్చనభష్టసంపాదనత
 చ్చయ్యాశయనపంచరుద్రశ్రీరుద్రపారాయణాదినాశాంభవవృతేనయఃప్రస
 న్నఃకైవల్యందదౌతస్మైనమః||

౯౩— రాజకన్యాయుగారబ్ధకైవవృత్తముదేనమః||

వ్యా|| రాజస్తస్యచక్రధరస్య-కనకద్వే-అనూఢేఅపి-పితృవృత్తించారము
 ఖేనశ్రుత్వా - తేఅపిపూర్వోక్తమేవఅప్రవ్రతమనుషాయ శివమారాధయా
 మాసతుః| తదాకిమిదంకన్యాచరితమితియోముదితోముక్తిందదౌతస్మైనమః||

౯౪— పద్మసేనమహానైన్యసంపద్దాతేనమోనమః||

వ్యా॥ పద్మ సేనవర్మణోయమధ్వజకుమారస్య॥ జనకేనసపత్నీ స్నేహేన
అభిషిక్తంకనీయ్యసంవిహాయ-సోపాధ్యాయస్య-ఇహ భ్యత్యతపస్యతః॥ శత్రు
జయార్థంపద్మశంఖాది ప్రచురైస్సన్యసంపదంయోదాత్తైస్సమః । ఏతావత్ప్ర
ర్యంతం॥ శ్లో॥ సారంగకోవరగుణోరాజేంద్రోనీలకంఠకః । తథాచక్రధరఃక
న్యాయుగళంపద్మ సేనకః॥ ఏతేనప్రకతాశంభుకృపయాప్రాప్తవాంఛితాఇ
తిమూలపురాణవచనానుసారేణ సర్వభక్తచరితానివత్యధ్యాయకథాసర
సానిసంగృహీతానికిమతఃపరముతానమితీచేత్॥ ఉచ్యతే॥ ఏతద్వృత్తసాకల్య
జ్ఞానీకఇతి॥ దేవస్యనిత్యపూజికాఃకఇతి॥ ఏతజ్జపాదెకింఘమిత్యాదిప్రశ్నోత్త
రంవక్తవ్యమిత్యురభ్యతే॥ శ్రీభరద్వాజేత్యాదినా॥

౯౫— శ్రీభరద్వాజదీక్షోత్తమాఘోరగురవేనమః॥

వ్యా॥ శ్రీమతోభరద్వాజస్యమునేశివజ్ఞానదీక్షాయై- య స్తవఘోరమూ
ర్తిరేవగురురుపదేష్టాభవత్తత్యైనమః॥ ఏవమాహుర్మీలకంఠమఖం॥ శ్లో॥ కృ
తదీక్షో ఘోరముఖేకులకూటస్థోభరద్వాజః । విద్యేశ్వరేషుకశ్చనపితామ
హూనఇతివిశ్రంభం॥

౯౬— భారద్వాజకులీనాత్మపూజకాయనమోనమః॥

వ్యా॥ భరద్వాజస్యఇమేభారద్వాజాః॥ సతులప్రభవాఃకులీనాః॥ తేభా
రద్వాజకులీనావపాత్రసంపూజకాయస్యసంతస్మైనమః॥ నను॥ భారద్వా
జగోత్రిణః॥ లోకసంతిహి॥ భాగవతావైష్ణవాః శైవావైదికాఇతిబహుళః॥ అపి
చ-నివవదనాంతరేషు- గౌతమకణ్వాదయోపిదీక్షితాభ్యామ్మాః॥ తర్హి-తే
షాంలేషాంనిత్యపూజకత్వమితీచేత్॥ న॥ శ్రు॥ అజాతభ్రత్యేవంకచ్ఛిద్భిరుఃప్రప
ద్యతే- రుద్రయైదక్షిణంముఖంలెనమాంసాహినిత్యమితీ॥ అఘోరముఖస్య
ముముక్షుసమాశ్రయణియ్యత్సేనోక్తత్వాత్ । తస్మైవభరద్వాజస్యఏతక్షే
త్రమాహత్యార్థసాకల్యవధారణసామర్థ్యాత్॥ విమతాస్తవ్యైస్సగోత్రిణో
పి-లేషాంభన్మధారణపంచాక్షరీదీక్షాప్రవేశాద్యంగలోపాత్- సుతరామనధి
కారిణః॥ సాపివంధ్యాసుసేవ్యాచపూజనీయ్యాచవైదికైరితి॥ శివవిష్ణోదీపసర్వ
దేవతాపూజాధిపృథిసాధారణ్యేపివైదికానాంతైర్దేవలత్పథియోపేక్షితం॥ త
స్మాదాదౌ దైవానుగ్రహసంబంధాధికారానుసారేణ- తపఃనిత్యపూజకా
స్యై॥ అస్యేషాంపూజసంతదనుమతిపూర్వకంలభ్యమితివ్యవసీయతే॥ లోకేయ
ద్యత్ యేనప్రాగ్గ్రీష్టంచరాదనుభూయమానంచస్యాత్॥ తస్యతస్మిన్సావతం
త్ర్యమితీన్యాయః॥ ప్రకృతేషితథాభవితవ్యం॥ పరమార్థతస్తుపురాణోక్తతంతు
వాయుకృష్ణసర్పగజాదిజంతుజాతస్యాపిపూజాధికారోస్తీతిప్రతీయతే॥ తథా

పితైస్తై రాద్యారభ్య - అసాంప్రతంపూజాసుసరణాభావాత్ భారద్యజ్ఞా
నాంతదనుసరణసాంతత్యదర్శనాత్ తవీవనిత్యపూజకాగ్నిసిద్ధం॥

౯౭— అఖండబల్వవిషినాలంకారాయనమోనమః॥

అఖండవిల్వాఃకపిత్థసమానవత్రాః- మాలూరవృక్షైః- అనేకదశసంయు
తాః - తేషాంవిషినంసమూహాః తస్యాలంకారభూతఃస్తస్మైనమః॥

౯౮— సదాభవభయత్రాణపారీణాయనమోనమః॥

సదాసముదితచతుర్ముగేశుతత్సంధిమచయేభవాత్ । జనిమృతినంసారా
ద్యీరవః। తేషాంత్రాణేసాక్షాత్కరణేపారీణాఃసమర్థస్తస్మైనమః అతవీవసీ
భగవాన్ రోమశమునిః । భరద్వాజాయబహుష్వపివప్రసాదసంపన్నేషుప్ర
ద్రక్షుణనిత్యత్ప్రప్రత్యయార్థంయుగచతుష్టయేపికాంశ్చిదేవభక్తా ఉదాజహః
ర। ఇదంహిపునర్లోకరక్షణం॥

౯౯— ఆనందకాననాధిక్యసౌలభ్యాయనమోనమః॥

యఆనందకాననే శ్రీకాశ్యాంఅలంకారభూతఃవిశ్వేశ్వరస్తత్రనివసతాం
ప్రాణినాం॥శ్రు॥ త్యక్తలింగార్చనాస్త్యక్తసోమవారవ్రతాస్త్యక్తనిత్యయా
త్రాః- ధైరవీంఘోరాంయాతనామనుభవంతీతివచనాత్ । తత్రత్యదురాచా
రాక్షసివద్రోహిణోవినాసర్వాఃచిరధైరవయాతనయాశుద్ధీకుర్వత్ । అధర
మణీయ్యచరణాంశ్చసంభావ్యతారకముపదిశ్యరక్షతి। సవీవభగవాన్ విశ్వనా
థః। ఆనందకాననాత్తస్మాత్ । అత్రశ్రీమద్దక్షిణకైలాసక్షేత్రేసులభస్సుఖేనల
బ్ధంసాక్షాత్కర్తుంయోగ్యోభవతిత్తస్మైనమః॥ నను ॥ కథంతతోఽప్యత్రసౌల
భ్యం-కింప్రమాణేనతద్వక్తవ్యమితిచేత్ । ప్రతిమాసమేకస్త్రికనైవదివసేసువ
ర్ణముఖిస్సానకావదానభసితరుద్రాక్షధారణదేవదశఃసనక్తభోజనాదిస్వ
ల్పనియమమాత్రేణదేవఃప్రసన్నోముక్తిందదాతీతి। సూతవచనం॥ శ్లో॥ మాసి
మాసిమనుజస్సమాచరేదేవమేవపరయాముదాసహ। దేహనాశమవలోక్యత
క్షణేజ్ఞానమస్యపరమందదామ్యహం । వృతసమాచరణేనమహేశ్వరిద్రువమ
వాపపదంమమమానవః। ఇతిసమీరితమీశ్వరి తేమయాసుకరమేతదశేషజనస్య
తు। తస్మాదత్రముక్తిస్సుఖేనలభ్యేత్యర్థః॥

౧౦౦— పంచభూతసముద్భూతినిదానాయనమోనమః॥

పంచానాంశబ్దస్పర్శరూపరసగంధాత్మకానాంసముద్భూతేస్సంభవస్య
నిదానాయకారణాయనమః । అనేనఆకాశాదిస్థూలభూతానాంతదభిమాని
దేహానాంఅంతఃశివానం తేశ్వరకాలాగ్నిరుద్రనారాయణచతుర్ముఖానాంస
ముత్పత్తిశ్చసముక్తాభవతి॥శ్రు॥ఆత్మనఆకాశస్సంధూతఇతి॥

౧౦౧— జ్ఞానకర్తేంద్రియప్రాణపంచధాక్యతయేనమః॥

జ్ఞానేంద్రియాణిశ్రోత్రత్వక్షత్సహస్వఘాతాని-కర్తేంద్రియాణి-వాక్పాణిపాదపాయూషస్థాని - ప్రాతౌపానవ్యానోదానసమానాత్మకాః నాగ కూర్మకరదేవదత్తధనంజయోపప్రాతౌః॥ అన్నమయాదికోలోన్నేతనశ్చేష్టపదార్థాఃపంచసంఖ్యాకాః - ఈశానశత్రురుషాఘోరవామచేషసద్యోజానముఖసంభవాఃఅశేషవతదాత్మకాః॥ అన్యైశ్చపదార్థాస్సచ్చిదానందస్యసాంబశివవైగ్ధవస్యూపభూతాస్తస్మైనమః॥ ధూతతన్వాత్రాభిమానోన్మోగవతాఃస్సగుచ్ఛంతే॥

౧౦౨— సహశివశ్వలేశానవిష్ణుబ్రహ్మైశ్వరేనమః॥

ఉక్తార్థప్రకారివచాయంతుః॥

౧౦౩— పంచాక్షరమహారాగప్రాప్యచిన్మూర్తయేనమః॥

హ్య॥ నమశ్శతపశ్చాత్తతరగ్భవా యతిః॥ గ్రహణీ॥ శ్రుత్యైవంత్రిస్త్రిన్రోధవతః॥ అనుప్రసవసహితపంచాక్షరమంద్రస్థూలం॥ అసవాఅకారోకారమకారవిందునాదాత్మకమ్॥ సతతంపంచాక్షరమలంకరణశృంగమాయతే॥ బ్రహ్మార్కతరభుజే॥ శ్రోత్రే॥ కంఠమాలిభిరంబుజాన్మోక్షమేష్యమంద్రే॥ శ్లోకత్వేతి॥ పునఃసంస్కర్యవచంచరత్సన్నైవద్భవాయతే॥ సదాజపభ్యుతి॥ శేనమహాచులే ప్రాప్త్యాచిన్మయింమూర్త్యైవ సగ్ధనమః॥

౧౦౪— ఆత్మయ్యోవారోగోపహంబంబంధురేనమః॥

ఆత్మనాస్సంబధీరేజసాలాః॥ ఐచంప్రసూర్యాస్త్రేనయాః॥ సత్కారానివాం తరకాలేప్రాప్తై॥ శ్రహాగబరవరసమ్యగే॥ స్వంతు॥ ఆపాన్గిమంబంబకానివిభక్తిరస్తే॥ మ॥ నేత్రపంచదేస భ్రాజమానాః॥ ఉపధ్యంసం॥ శ్లోకైః॥ చుర్యపిమ॥ అవాలంకరప్రాప్తేగూఢగ్రహణోపయోగిన్సంసృజం॥ పంచకప్రాయపాంసమగోధసపగ్యసయనాగ్నిసంపదే॥ స్వకూటానం గృహీతాని॥ పరమార్థతోపిపూపామ్॥ గ్రహణ్యైం॥ త్రయన్యామయాగ్రహణసాధనత్వంభవతి॥ అంకేచుర్యజ్ఞైరైవపంక్తిర్నరణిష్టతాత్రపస్వాస్త్రసిద్ధిః॥ తస్యపరమేశ్వరస్యపిషయగ్రహణశాసనంబద్ధతోమఖంభవతి॥ కలంస్వీత్ సర్వసాధనవైరపేక్షంసర్వకర్తృత్వంజగ్రాయతే॥ తథాహే॥ సు॥ అపాణిపాదోహమచింత్యశక్తిపశ్చామ్యజత్సన్నశ్చణోమ్యోగ్గ॥ అహంవిజానామివిక్తరూపోనచాస్త్రవేత్తానుమచిత్సదాహమితాప్రసవమధ్యోగ్రణేనయానితిచేత్॥ సర్వజగత్సర్వస్థితివశయాగ్గానీతిమంతవ్యాని॥ శ్రు॥ రయింవప్రాణం చేత్యేతామే॥ బహుధాప్రజాపతిష్యతే॥ అచిత్కోహవైప్రణోరయిరేవ

చంద్రమాసోమోవైరేతోధాః। యోస్యాంతకాలేనర్వలోకాన్సంజహే
ఇతిశ్రుతిభ్యః। చంద్రసూర్యాగ్నయవసృష్టిస్థితిసంస్కృతికారిణః। రుద్రనే
త్రాకారావర్తంతే। తత్తేజస్త్రయంబంద్రజాలికస్యఖట్వాంగపింభికేవస
ర్వజగత్సంప్రసాధనంసాధకానుగ్రహార్థంభవతి। సర్వదేవోత్తరత్వప్రకట
నార్థంచాస్తు॥

౧౦౫— ముమూర్షుచిత్రవిభాజద్దేశికేంద్రాయతేనమః॥

ముమూర్షుశాం-ఆసన్నమరణానాం-యత్రకుత్రాపిచిరముపాసకానాం-
స్వాయంభువనివక్షేత్రేనివసతాం-వ్యాధ్యాదినాలుతతాం। దేవమనుష్యపశు
పక్షిషిషలికాదిజంతురాం-చిత్రేహృదయాంబుజైతత్రహిమనోవృత్తుదయః।
పరమేశ్వరశ్యాభివ్యక్తిగ్భవతీత్రుతీస్త్వృత్రిప్రసిద్ధిః॥ శ్రు॥ అధ్యుదయమస్మిద
హరంబ్రుండురికంవేశ్యదహరోస్త్రిన్నంతరాకాశః। చస్త్రిన్యదంతస్తదన్వేష్యవ్యం
తద్వావావిజిజ్ఞాసితవ్యమితి॥శో॥ ఈశ్వరస్సర్వధూతానాంహృద్దేశేర్జునతీప్ర
తిభ్రామియన్సర్వధూతానియంత్రారూఢానిమాయయేతి। తత్రవిభాజి
మానాచిన్సుద్రాపుస్తకవీరాసనమందహాసనాదివిలసితా - ఆదర్శోదరప్రతి
య్యమానముఖప్రతిబింబవదభివ్యక్తా। సకలసురకులమూలదేశికాకారామూ
ర్తిర్యస్యతస్తేనమః॥ శ్రు॥ అత్రహిజంతోఃప్రాణేషాత్రమమాణేషురుద్ర
స్తాంకంబ్రహ్మవ్యాచక్ష్యఇతిధాచాభియుక్తాః॥శో॥ ధ్యాతోయత్పాప్తిశిత
కరితైర్లోగిభిర్లోవిమృగ్యస్తేభ్యఃప్రాణోత్రమణసమయేసన్నిధాయాత్మ
నైవతద్వ్యాచక్షేభవభయహరంతారకంబ్రహ్మదేవస్తంనైవహంగిరశసర
తంబ్రహ్మవిద్యాగురుంర్వామితి॥

౧౦౬— త్రైతవాసిజనాఘాసునహమాచాయతేనమః॥

త్రైతమత్రీకాశికాళహస్తీచిదంబరాచి పుణ్యస్థితమయేనస్వకార్యాణిస
స్యస్యత్రైతమప్యన్యత్నగచ్ఛేయమితసంకల్ప్యవసంతి। తేషాంత్రైతవాసిజ
నానాంఅఘాఘంపాపసంఘాతమపియస్సహతి। దేవస్యభక్తాసరాధసహి
ష్టుత్సంద్రసిద్ధం॥శ్రు॥ నమస్సహమాచాయ। అధ్యవోచదధివక్తైచిచశ్రుతే-త
స్మాత్ప్రాంబువసతిస్సంప్రాప్తకర్మకుర్వన్ త్రైతవాసిజనస్తునహీయ్యతే। కి
ముతాజన్మవాసినెత్యభిప్రాయః॥నను॥ త్రైతవాస్యఘసహిష్టుత్వేనదేవస్యవి
కటస్థజంతుమాత్రత్రాణశక్తిర్వేత్త్యాశంక్య। సమహాశక్తస్సర్వపరిపూర్ణాఇ
తివివక్షురాహ॥

౧౦౭— కృత్తిత్రయాంబరాతీతదశదిగ్వాసనేనమః॥

కృత్తినాముక్తగజాసురాదిశ్వచాంత్రయమేవాంబరాణివాసాంసి- తాని

త్వగంబరాణిధృత్వాపిస్వవిగ్రహాచితదీప్తాయామాద్యభావేన అపర్యాప్త
తయాఘనర్దశాపిదిశోదాసాంసీయస్యాభవత్తస్మై నమః॥ అనేనసర్వసిగ్రహ
శక్తిమత్వేనసర్వోత్తరత్వందశదిగ్విసనత్వేనసిరాశత్వంసంపూర్ణత్వంచవ్యం
జీరం॥ తథాచ- శ్రుతయః॥ తమీశ్వరాణాంపరమంమహేశ్వరంతందైవతా
నాంపరమంచదైవతం॥ సతస్యకార్యంకరణంచవిద్యతేనతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చ
దృశ్యతే॥ యదిదంకించజగత్సర్వంప్రాణవజ్జిహ్వతం॥ మహాచ్ఛయంఽజము
ద్యతంయవతద్విదురమృతాస్తేభవంతి॥ భోగార్థంసృష్టిరిత్యన్యేక్రదార్థమితిచా
పరే॥ దేవవైశ్వస్యభావోయమాప్తకామస్యకాస్పృహేతి- వృక్షభవస్తభోచ
వితిష్ఠశ్శేకస్తేనెదంపూర్ణంపురుషేణసర్వమితి॥ కాశీఖండే॥ శ్లో॥ అవలేపేనదు
ర్భుద్ధైత్వయాదుర్భాషితమ్మహత్॥ మమాపినాథమాక్షిస్యశివంసూంయత్ర
శంససి॥ యజ్ఞకర్తావదేవేంద్రోవేదకర్తాచవాక్పతిః॥ అహమేవజగత్కర్తా
మమకర్తామహేశ్వరః॥ తస్యదేవాధిదేవస్యకర్తాకోపినవిద్యతే॥ దైవతానామ
హందేవమమదేవోమహేశ్వరః॥ శివస్యపూజ్యతేలింగంసర్వదేవాసురైన్మృక
భిః॥ శివేనపూజితఃకోవావదంతుప్రతివాదినిః॥ ఓంనమోవాసుదేవాయశివశ
స్త్రావతారిణే॥ శివలింగార్చనవ్యగ్రచేతసేశివజన్మనే॥ యధార్థవచసానేన
యోమాంస్తోతిప్రహర్షితః॥ తస్యాహంసులభోవ్యాసనాస్యస్యాబ్జశత్రైరపీతిశ్ర
వ్యాసాయవిష్ణువచనం॥ తథాచ-వ్యాసంప్రతి-ప్రసన్నశివవచనం॥ శ్లో॥ యస్తు
త్వయాసదావిష్ణుఃస్తూయతేసియతాత్మనా॥ పశ్యాసౌసర్వకార్యాణిత్వక్వా
మామేవసేవతే॥ అనేకముండకోటిభీరియంమాలాశిరోగతా॥ బ్రహ్మణోహి
కపాలానివిసప్తస్యయుగేయుగే॥ యశ్చామూరపరామాలాగ్రివాహస్తకటి
స్థితాః॥ చారాయణస్యతనవోపినప్తస్యయుగేయుగే॥ మత్స్యకూర్మవరాహ
ణాంనారసిహ్నిజినంనుయా॥ వామసస్యచకంకాళందండంమమకేధృతం॥ మ
త్యాక్షికూర్మపుస్తాస్థిదంష్ట్రాంవారాహసంభవాం॥ మమాంగేతానిపశ్యా
ద్యశిక్షతానాంపునఃపునః॥ అపరంమమమాహాత్మ్యంబ్రహ్మపుత్రోతివిస్తరా
త్॥ పృథక్సనతు-మారస్తేకథయిష్యతిమత్పుధామితి - తస్మాత్సర్వోత్తర
త్వంసిద్ధమేతేత్యర్థః॥

౧౦౮— సర్వదేవప్రతిభయకాలకూటాదినేనమః॥

సర్వేసాందేవానాం ప్రతిభయంభయంకర్తారయత్ కాలకూటాఖ్యంవి
షంతత్సకలదుర్ధర్మయోత్తిభక్షితవాక్లోకహితాయకేవలంతస్మై నమః॥ కా
లకూటవిషస్యసర్వదేవాసురభయంకరత్వం- భాగవతే॥ శ్లో॥ తదుగ్రవేగందిశి
దిశ్యుషర్యభోవిసర్వదుత్సర్వదసహ్యసిర్భం॥ భీతాఃప్రజాదుద్భ్రువరంగశేష

రాఅరక్యమాణాశ్వరణంసదాశివమితి॥ తథాచ-నీలకంఠముఖినః॥నిష్కాం-
తేగరశేద్యతేసురగణేనశ్చేష్టితేవిష్టకేమాభేష్టేతిగిరావిరాసధురియోదేవస్త
మేవస్తుమితి॥ యథావసనమీశ్వరస్యసకలస్థురాధిపవిలక్షణంతథాశనమపీతి
థావః॥ అతోలోకపాలనాథమేవతద్విషమనన్యసాధ్యందేవేనజగ్ధంనహ్యుద
రఘూరణార్థంమధురద్రవ్యాన్వాదనార్థంవేతిశ్రీకంఠమతాచార్యాః॥ శ్లో॥ గం
గాధృతానభవతాభువిపాచనీనినాస్వాదితోమధురఇత్యపికాలకూటః॥ సంర
తాణాయజగతాచరుణోతిరేకాత్కర్తృద్వయంకలితమేతదనన్యసాధ్యమితి-న
హ్యేతచ్చరితమద్భుతమివ్వరస్యః॥త్వతోస్యస్తీత్యాహ॥

౧౦౯ — సమృత్యుకప్రపంచభుమహిగ్రాసాయతేనమః॥

మృత్యునానహవర్తంత్యితిసమృత్యుకాః । ప్రపంచాః । తేషామోఘస్స
ముహూషయస్యమహాగ్రాసోస్పృధుః బళః॥శ్రు॥ యస్యబ్రహ్మచక్షత్రంచో
భేభవతీదనః॥ మృత్యుర్గ్రహ్యోనసేచనంకల్పావేదయత్రసగతి । తథాచవై
య్యసికంసూత్రం- అత్తాచరాచరగ్రహణాదితి॥సను॥ బ్రహ్మక్షత్రాదిసర్వ
ప్రపంచస్యసమృత్యువచంశకస్యరుద్రగ్రాసత్వంకథంభవతి॥శ్రు॥యత్తద్రు
శ్యమగ్రాహ్యమిగోత్రమపర్ణమచక్షుశోప్రంతచపాణిపాదమితిరూపాదిహీ
నస్యేతదేవీ । ఉన్యతే । నన్యత్రోదనోపసేచనగ్రాసశబ్దానాంలోకదృష్టార్థ
త్వం కింటు-భుమష్యకబళిమాత్రోచనవన్ సర్వపదార్థస్యసమృత్యుతిరోధాన
మేవ । ఐంద్రజాలికహాటకటంకేషుబుద్ధిమతాంసహిసత్యతయాశాభవతి॥పరం
త్వద్భుతదర్శనరతిమాత్రంయదా-తథాస్వేతరసర్వప్రపంచవలయంతతోన్య
రాత్తమితిశ్రుత్యానుభవేనవమృషేతిదర్శనం॥నైవస్వభావస్థితిః॥తథాచ॥శ్రు॥
అహమన్నషన్నైదంతమా (౩) ద్వి - అహంవిత్వం భువనమభ్యభవామితి ।
ప్రాక్ సత్యత్వేనప్రతీయమానంబృశ్యం అద్యస్వరూపమాత్రసత్యత్వజ్ఞానేన
అన్యత్ । మృషాభూతంవస్తుజాతంబిభవామి । అపదార్థమిత్యవజ్ఞాంకరో
మీశ్వరః॥

౧౧౦ — సంధ్యాతాండవసంరంభాఘూర్ణద్దివిషదేనమః॥

వ్యా॥ సంధ్యాకాలేనృప్తిప్రళయయోర్మధ్యే-ప్రదోషకాలేవాపరమేశ్వర
స్యమన్త్యోన్యంనశ్వరం - అహమేవసదాసత్యగతిదృఢజ్ఞానజనితసుఖోత్తరేణస
ముత్పన్నంయత్తాండవంతత్సంధ్యా తాండవంతస్యప్రారంభేసంరంభేణ - ఆ
ఘూర్ణయంతః-ప్రళయభియాపరిభ్రమంతః- శ్రీరుద్రతాండవసేవయాజిజీవిష
వః॥విధివిస్త్యావయోదివిషదః॥యస్యసేవకాంతస్త్వేనమః॥సను॥ సంధ్యాతాండ
వంత్వైశానకగుప్రవిషయ తథాభూతప్రేతాదీన్యేవతమాఘూర్ణయంతి॥నహి

దివిషదభిచేత్ ||న|| సర్వనిసర్వకాలయోఃసంధా | సర్వభూతవిలయావసరైః
మేష్వరితాండవస్యసంధ్యాత్వావిరోధాత్ | త్తశానడకస్యసర్వతోముఖత్వా
త్ - పరిహాసస్యత్వైకత్వబోధనార్థం - స్వసేవకానాం - ఆత్మసాయుజ్యశ్రే
యోదానార్థంచనృత్యతి | తన్నరనమపిత్తాశానికమేవేతి శ్రీకంఠమతాచా
ర్యాః || డగ్ధతవాక్షదహనేనచరాచరైస్త్రికత్వతో ఖిలంభువనమేవమహా
శ్మశానం | తత్రస్థితింవిబుధనాధతవాసహాయంసంతశ్మశానవసశ్శింసముదా
హరంతి | నిత్యప్రదోషనమయఃకనీయ్యసీసంధ్యా-తథావిధూతరుద్రశ్మశా
సేఘుత్సంద్రభూతానిసంమోహయన్ - లాస్యేనతేభ్యజగద్రక్షణీ || చురకా
లావధికమహాప్రళయోమహాసంధ్యా- తేచాహరిబ్రహ్మదినుకలసురపంబృథైః
పరిపృతోభవతి | అతఏవ || శ్లో || నప్రదోషేహారింపశ్యేత్ ప్రమాదాద్భవిషశ్యతి |
ఆయుశ్రియంకులంధర్మైపుత్రానశ్యంతి తైః కమాత | నప్రదోషేహారింపశ్యే
తే నృసింహంరాఘవంవినత్యాదిస్తర్యతే ఏతదేవవిజయతి | మద్భ్రత్యాదభి ||

౧౧౧— మద్భ్రతానకభృన్నుందీమాధవానందినమః ||

మద్భ్రతృతనకశ్చమద్భ్రతానకా | తే విభ్రతభిమద్భ్రతానకభృతా | నందీచమా
యాలయ్యైః పవనశ్చమద్భ్రతానకభృన్నుందీమాధవా | తయోగానందోన్యా
స్తీతిత్వై నమః || నను || శ్లో || విష్ణుస్సాంద్రస్యదంగలంభనపటురితివచనాత్ | సం
ధ్యాతంకవేదిష్టాన్యదంగవాద్యమితిగమ్యతేతన్మి | మద్భ్రతానకభృన్నుందీ
మాధవేతికమవిరోధస్యకఃపరిహరిభిచేత్ | తాహినందిమాధవా | సర్వవి
ద్యావిశారదా | వాద్యవాదనేనచుశంసెవాతేతతోత్పలంభక్రవరావిత్యదై
శేనగృహీతా | సహితద్వాద్యవిభాగార్థకథనంఅపిచాత్రతాద్యక్ ప్రమాణమ
స్తీ || శ్లో || సంధ్యాఘర్మదినాత్యయేహారికరాఘాతప్రభూతానకధ్వానోవ్యా
రిదగర్జితందివిషదాందృప్తిచ్ఛటాచంచలా | భక్తానాంపరితోషచాప్సవితతిర్వృ
ప్తిర్మయూరిశివాయస్త్రిన్ముజ్వలతాండవంవిజయతేతంసీలకంఠంభజ | ఇతిభగ
వత్వాచాః | తస్మాత్ శాస్త్రే ఘాభయప్రమాణమస్తి | అస్యేదంతస్యేదమితినక
దాపిర్జియ్యతే | నిజనిజభక్త్యుత్సాహవశాత్ - యదాయద్యేనానుగృహ్యతే |
తదాతత్రస్యభవతీతిజ్ఞేయం ||

౧౧౨— సుయశాశ్రీముఖవధూసంగీతాస్వాదినేనమః ||

సుయశేతి | శ్రీదైలాదికళత్రం - శ్రీహారికళత్రం - తేవమమభేయాసాంకవధూ
నాంతాస్సుయశాశ్రీముఖవధ్వః తాసాంవధూనాంసంగీతస్యగానరిసస్య - ఆ
స్వాదంకరోతీతిసుయశాశ్రీముఖవధూసంగీతాస్వాదితస్తై నమః || నను || భగవ
తోదిగంబరస్యవిటవత్ - కథంగనరసికత్వమితిచేత్ || శ్లో || సత్యోటోవాన



శ్రీకాళహస్తీశ్వరాపదానసామదినమణిః.

తోవావిరాగస్సరాగోవాస్తుతస్యగానలోలుపత్వంసర్వోత్తరత్వంవేదలో
కయోఽప్రసిద్ధం। అతఏవగురుమూర్తివిపంచిశ్రీకరేధతై। తత్ జ్ఞానినోపిచి
త్రేణగాయంతి॥శ్రు॥ ఏతత్సామగాయన్నాస్తే॥ హ-3-వహ-3-వహ-3-వితి-
అపిచ పురాణం॥శ్లో॥ యథానర్తనమీశస్యస్వభావాన్నైవకారణాత్। తదా
విద్యానినోదాఖ్యాగీతిర్లోకోపకారిణీ। తాకికేష్వపిగానేషుప్రసాదంకురుతే
శివః। కింపునర్వైదికేగానెతస్మాద్గానంసమాశ్రయేదితి॥శ్రు॥ కారణానాం
ధాతాకారణంతుధ్యయి। సర్వైశ్వస్యసంపన్నస్వేశ్వరశ్శంభురితి। లోకే
పితృస్యేదేవాః-అయంమహాదేవఇతిమహేశ్వరఇతిచప్రసిద్ధః॥

౧౧౩— శివవిద్యారహస్యజ్ఞప్రశ్నోత్తాయనమోనమః॥

శివవిద్యాప్రణవః। శైవవడతురః। పంచబ్రహ్మమనుః। ప్రాసాదమంత్రః। ప
రశివాకారసుమనోవృత్తిప్రవాహూవా। తద్రహస్యంజూనతామేవదేవస్సా
త్తాత్సురుతేనాస్యేషామిత్యర్థః॥శ్రు॥ ధనర్గ్యసీతేష్వపిషదంమహాస్త్రంశ
రంహ్యపాసానిశితంసందధిత। ఆయమృతద్భావగతేనచేతసాలక్యంతదే
వాతురంసోమ్యనిధి। మనోమయఃప్రాణశరీరనేతాప్రతిష్ఠితోన్నహృదయంస
న్నిధాయ। తద్విజ్ఞానేనపరిపశ్యంతిధీరాఽనందరూపమమృతంయద్విభాతీతిశ్చ
తేః। అస్తుముఖ్యోపాసకానామేవతాండవదర్శనం॥ తేనసాధకేనకింఘలం
భ్యతభ్యతభృతహ॥

౧౧౪— నర్తదర్శనకృజ్ఞన్మమోచకాయనమోనమః॥

అధ్యాత్మధిహూతేవాయేప్రసాదేననర్తదర్శయంతి। తేషాంజన్మమోచ
యతిసంసారపారంయస్తారయతి। తస్మైనమః॥శ్రు॥ అధయదిదమస్మిదహరం
పుండరీకంవేత్సదహరోస్మిన్నంతరాకాశః। తస్మిన్యదంతస్తదస్వేష్టవ్యత
ద్వానావిజ్ఞానోపవ్యమిత్యారభ్య- అయనమాయతనమసుసంధానప్రకారం
తదక్షయఫలత్వం-చదన్యస్యక్రియామార్గస్యయాతాయాతశ్రమఫలత్వాల్పత్వ
వినాశిత్వాదిదోషయుద్భావ- నర్తదర్శనస్యసాక్షాత్సాయుజ్యఫలకత్వేనస
మైవాంతరాళికఫలంచశ్రూయతే॥శ్రు॥ ఏవమేవైషసంప్రసాదోస్మాచ్ఛరీరా
త్సమత్థాయ- పరంజ్యోతిరుషసంపద్యస్వేనరూపేణాభినిష్పద్యతే। సఉత్త
మఃపురుషః। సతత్రపర్యేతిజతుకైశ్చిద౯రమమాణస్త్రీభిర్వాయానైర్వాజ్ఞాతి
భిర్వావయునైర్వానోపజనంస్కరన్నిదంశరీరం- సయథాప్రయోగ్యఆచరణే
నయుక్తఇతిముక్తిఖండేపి॥శ్లో॥ అత్రసర్తమవలోక్యమానవస్వర్గలోకమపిసే
తిచేజ్యయానిత్యశుద్ధసుఖసత్యచిద్బ్రహ్మముక్తిమపినైతివిద్యయేతి। బ్రహ్మ
ముక్తిమనైతిత్యత్రనమోక్షస్వార్థాదరణీయత్వం। పరంతు। నర్తదర్శనేనప్రా

ప్రమాదస్య తునరోక్షో యనయతి తవ్యమిత్యర్థః । యద్వాకై వల్యము క్రింగత
స్య శిష్యానుగ్రహకత్వం ప్రపంచవైచిత్ర్యదృష్ట్యత్వం సంభవత్యతాకల్పం
తంజటస్మిత్యాదిప్రకారేణ నిర్వకుర్వత్ పశ్చాదరూపసాశేనము క్రవసన్నుక్తో
భవతి । లోకేభినిమాన్ దారిద్ర్యచిహ్నితోపి సుభ్యేవ కృపణలభ్యవేషోపి దుఃఖీ
ద్యశ్యతేఖలు । తద్వద్దహరోపాసకాయన రాజపురుషాణామబ్రహ్మవిద్భిరా
దృతాముముత్యభిన్నమ్య గూత్రయణేయాశ్చ భవంతి । నర్తదర్శనవైగతాదృశభ
లంవినిత్రైవకలివిష్ణోదయోపి మృడం దేవంసాదరం సేవంతే । బ్రహ్మాత్మర
ఖండే॥ శ్లో॥ వాగ్దేవిచ్ఛతవల కేతమఖావేణంబదధత్వద్వజ్జాలోన్నైద్రకరోర
మాభగవతీ గేయప్రయోగాన్వితాపిష్ఠస్సాంధ్రమృదంగవాదనపటుద్దేవాస్స
మంతాతస్థితాస్సేవంతే తమసుప్రదోషసమయే దేవంమృదానపతిమితి । అనేన
సంధ్యాతాండవేత్యాదిమంత్రచతుష్టయేన సుద్రలాస్యప్రభావతేజఃకథితః॥

౧౦౫ — భస్మనిష్ఠమహాశైవస్వాత్మభూతాయుతేనమః॥

వ్యా॥ శ్రు॥ భాసనాచ్చసి తంబ్రోక్తం భస్మసర్వాభుభత్సనాత్ । భూతిర్భూ
తికరీపుంసాం రక్షారక్షాం రసదేతి । నామనిర్విచనశ్రుత్యాభిప్రాయస్సప్రకాశ
త్వాభుభూతైవశ్వర్యదత్తరక్షాకరత్వాదిమాహాత్మ్యం స్పష్టమేవ । తద్భానం
చిద్రూపంబ్రహ్మైవ । తత్రబ్రహ్మైవాహమితి నిత్యానుభవరూపానిష్ఠాయే
మాంతే । భస్మస్థానం ప్రాప్తసి శేయసాః । అతపవతమహంతశ్చైవాశ్చ । శా
శ్వతంశివమద్యైతమితీత్యుక్తము క్రితేయసానహ్యైతవాస్సంబధ్యంతే । తెద
క్షాదయ ఇవాన్యత్వమంగళాః । తేమాంభస్మనిష్ఠమహాశైవనాం స్వాత్మభూ
తాయాస్వరూపతయా భాసమానాయా తుభ్యన్నమః । యద్యపి సర్వేమాంస్వా
త్మభూతోపి శివః కేమచిదశైవేషునతథాప్రకాశతే । శ్రోతస్మార్తధర్మాచార
వత్సుశాస్త్రదృష్ట్యా కేవలంకాశతే । శివైకశరణేషు సదాకూటస్థరూపేణై
వప్రకాశతే । నకదాచిచ్ఛరీరశారీరాత్తనేత్యర్థః॥ నను॥ శ్రు॥ ద్వాసుపర్ణసయు
బాసభాయాసమానంవృత్తం పరిషస్వజాతే । తయోరన్యోపి పులంసాద్వత్తీతి-
ప్రధానక్షేత్రజ్ఞపతిర్గుణేశస్సంసారమోక్షస్థితిబంధహేతురితి భద్రశ్రుతికోప
గతీచేత్॥ న॥ మహాదేవస్వభావస్యావ్యవస్థావ్యవస్థాబుధ్యాద్యుపాధినైవాణ్యత్వ
పృథక్త్వోపాసకత్వాదివ్యవహారకః । తథాచ శ్రుతిసూత్రే॥ శ్రు॥ బుధ్ధేర్గుణేనా
త్మగుణేన చైవ హ్యేరాగ్రమాత్రోహ్యవరోపిదృష్టః । వాలాగ్రతభాగస్యత
థాకల్పితస్య । భాగోజీవస్సవిజ్ఞేయస్సచానంత్యాయకల్పితగతి । తద్గుణసార
త్వాత్తుతద్వ్యవదేశః । ప్రాజ్ఞవదితిచ । ఏవంభూతాయ తుభ్యన్నమః - అథవా॥
శ్రు॥ భస్మనిష్ఠస్యదహ్యంతేదోమాభస్మాన్నిసంగమాత్ । అథభస్మచ్ఛనోభ

స్త్రీశయ్యాశయానస్తచ్ఛబ్దగోచరంశివసాయుజ్యమేతీతిశ్రుతేః। యతిపాదమ
స్త్రీసీరంధ్రనితభసీలాచకుంఠనత్రిపుండ్రవిలసితపంచాంగాః। జాహలకైవ
ల్యాభర్వణాశిఃసంకల్పశ్రీరుద్రోపనిషజ్ఞాపకాః। సంకల్పితద్వాదశాహుఃపదీయా
విధానాః। నిత్యాగ్నిశర్వణాః। భస్మశయ్యాశయానావితమత్సరాదంతావ
ర్తంతే। తేషాంభస్మనిష్ఠానాంమహాకైవానాంస్వాత్మభూతాయస్వస్త్వాదన
న్యతమాయతుభ్యునమః। ఏతన్నహుప్రతలగ్రైవైకుంఠపరశురామదాశరథిరా
మకృష్ణాదిభిఃపురుషసహ్యైః॥ క్షేతాశ్వతిరభృగుదధీచాగస్త్యకణ్వదుర్వాసో
గౌతమభరద్వాజాదిమహర్షిభిః-అనైశ్చమహర్షిభిః-వాద్యతంత్రాస్త్రేషుద్రష్ట
వ్యం॥ చందరామృతాపాదీసుక్షేత్రాపానీననమః॥

[illegible]

వత్సేత్రసమీపతః । అంశుమత్యాశ్రయే । అర్షంపారుషతశ్చేష్టనా
 సమాధానపంవరం । గాణపాదైవికంప్రప్తంతస్మాత్స్వాయంభవంవరం ।
 తేత్రమాహాత్మ్యమాఖ్యాతంకోటిచృగ్విశ్రంభలమితి । అనైస్సావయంభ
 శివతేత్రస్యోత్కృష్టశ్శంకషంధం । తేత్రంచ । శ్రీపురంధిస్థపురంమణ్డలేశ్వ
 రంశ్రీమద్దక్షిణకైలాసంకైలాసం శ్రీకాళహస్తీత్యాద్యసేకాభిధానైరభిధీయ్య
 తేతథాహి । యజ్ఞవైభవే । మండలేశ్వరసంజ్ఞంచస్థానమస్తేమహాతలైశ్శీకంఠ
 స్తత్రదేవేశశ్వంకరీమండలేశ్వరీతి శివమాహాత్మ్యశ్శిఖండే । స్థానందక్షిణకైలాస
 సమాఖ్యంసత్కృతంమయా । యత్రసర్వాణిరర్థానిసర్వలోకకథానితు । సువ
 ర్ణముఖితోయేపవిత్రేపాపచాశనై । దృష్టాదక్షిణకైలాసవాసినంవాసవాప్సి
 తం । శ్రీమద్దక్షిణకైలాససర్వస్థానోత్తమోత్తమే । ముక్తిఖండే । మమస్థానాని
 ముఖ్యానితేషాంవారాగసేధా । శ్రీకాళహస్తీశైలాఖ్యలభ్యవృద్ధాదలా
 భిధం । యజ్ఞవైభవే । శ్రీమద్దక్షిణకైలాసంసర్వస్థానోత్తమోత్తమం । శ్రీమద్ద
 క్షిణకైలాసమదృష్ట్యాముక్తిమచ్చతః । శ్రీకాళహస్తీనాథస్యప్రణామాలోక
 నాదయః । శ్రీమద్దక్షిణకైలాసపర్వతస్యమషప్రయః । ధూమాదక్షిణకైలాసే
 సర్వస్థానసరేశుభే । సౌరసంహితాయాం । సువర్ణముఖితవ్యాసదీనర్వవర
 ప్రదా । శ్రీకాళహస్తీనాథస్యప్రసాదస్యతుసాధికా । పురుషార్థబోధా కర్త
 యోగోవివేకోవాకతౌనసులభాప్రణాం । తతోదక్షిణకైలాసంశ్రీకాళీంవాస
 మాశ్రయేత్ । పరాశరపురాణే । ప్రమద్వాగ్నిపురంధిశ్చైవరసంపరియా
 ముదా । శ్రీకాళహస్తీశైలేతానాల్పస్యపదసంభలమితి । కిరంకలై । ఆప్తపష్టి
 స్వాయంభవశివతేత్రగణనై । శ్రీశైలకథనాసంకరం । కర్మికా ర్కణాధ్యక్షం
 కైలాసేత్రిపురాంతమితి । ఏవంచ । మానసార్షదైవగణసన్నిధిప్రకృష్టై
 భ్యఃస్వాయంభవంవిశిష్టం । తత్రచాప్తపష్టిస్తానాని । రతోష్టికాళహస్తీశహ
 స్తీచిదంబరాఖ్యతృప్తాని । తతోష్టికాళహస్తీస్థానండుర్నృప్తమమిగ
 మ్యతే । శివరహస్యస్యమాధిముఖంలింగంకాళస్తీశ్వరంముదా । క్షృత్యాపి
 సర్వపాపేభ్యోముక్తిభవలిసర్వధా । నృప్తంయేనతంలింగంతస్యజన్మసిగర్త
 కం । నార్పితంయేనతల్లింగంజీవన్నసిమృతహీనః । యంయంకామయతేకా
 మంపాణవిక్లేషగమతే । తత్తేత్రమానకోణేతుతంతంకామంసనిందతే । త
 న్మోక్షదంకామదంచతస్తుతేత్రమనుష్టమమితి । వాసిష్ఠలైంగ్యే । శ్రీకాళహ
 స్తీశైలాఖ్యంస్థానంసర్వత్రవిశ్రుతం । అన్యార్షశ్రీమమస్థానాన్యద్భూతానివహ
 మునై । సంతిమేతేషుసర్వేషుస్థానమేతద్విశిష్టతే । స్థానమేతస్మిన్యంవిదిమమ
 దేవ్యాశ్చసుప్రతేతి । శ్రీకాళహస్తీనాథంమాంబృష్ట్యాభక్త్యాప్రణవ్యతువిస్మ

జ్యోతిరజాందోషాన్ముచ్యతేభవబంధనాత్ । అస్మాదస్యన్తునైనాస్తీస్థానంసం
సారనాశనం । వారాణస్యాంప్రదత్తంయత్తత్సహస్రగుణాధికం । అత్రదత్త
మసంఖ్యాతంకలిదోషస్యనాశనం । తస్మాత్సర్వప్రయత్నైసభజేత్థానంస
రోత్తమః । అయంఁజశోమమాభిష్టోదేవ్యాశ్చముసేనత్తమ । అక్ష్మిణ్చశేషమను
ష్యాశాంమృతానాంప్రాణినామపి । సభూయోజన్యలోకేస్త్రీకృతస్త్వంసత్వం
సచాన్యథా । లసేనసదృశంనాస్తీత్రైలోక్యసులభంనృణాం । ష్టేత్రంతస్మా
దిదంధీమూర్తయచ్చృద్భయానహేతి । తథాచ । యోగశిఖోపనిషత్ । శ్రు
తేతతిప్రకృత్యభాత్సద్ధోగురుణాసహసంగతిః । పద్మినుద్వారమార్గేగలభాతేత్వ
రితంఘ్రిం । పూర్వజన్మృతాభ్యాసాత్సర్వవరంపదమశ్నుచేత్తేవప్రపాన్యత
ముక్తిగాన్యథావచభాషితం । నాన్యత్రంమోక్షమాగ్రంన్యాప్నోసిధంపద్మిను
చినా । దశద్వారవరందేహుండశనాడిమహాశం । దశభిర్యాయుభిర్యావృష్టం
దశేంద్రియపరిచ్ఛదం । షడాధారావపరకంషడన్వయమహావనం । చతురవి
తసమాశ్రిగ్ధంబతురామ్నాయదీపకం । చింతనాదమహాలింగంశివశక్తినికేత
నం । కంతకూపేవిశుద్ధాగ్నియచ్ఛక్రమేదశాశ్రంపితంజాలంఛరన్నామతి
స్త్వస్రసుదేశ్వరేతివచనైః । పద్మినుభిముఖంలింగంసహోత్తరవాహినీతికూ
ర్మవచనానుసారేణచ । అన్యత్రుకాళహస్తీశ్వేశ్వరస్య అవిముక్తాదపిడర్శనప్ర
త్యంసర్వజవాశ్రయోసౌలభ్యా శేవయోక్తం అవిముక్తేతునివ సతానయమ
భంగసేధైరవశిరౌభిషణాన్రూయతే । శ్రు । యోచాన్యైకాన్యైరప్రేషకారిణః
। సోగ్రహరతాస్త్రిక్తభస్మగుణాన్సధారణాస్త్రిక్తసోమవారప్రచాస్త్రి
క్తాంతర్గ్రహయాత్రాస్త్రిక్తపిశేష్యరార్చనాస్త్రిక్తపంచాక్షరజపాస్త్రి
క్తభైరవాన్చనాం । ధైర్యంక్షూరాంయాలవామనుభవంతి । సకశ్చధామాం
। సపద్యంశంభోఅన్యత్రచ । శ్రు । అసభ్యస్యచైవైష్వరంలింగంహృద్యావ
హోక్తుమస్య క్వాయచిత్తయ్యదేతోభిక్షభవేత్ । నాపవిభేదగిపిబహ్మయ
పోభవేత్త్యాదిగూయతే । ఆరతప్రసమానంతత్త్వత్ప్రదిసేమకంబిన్న
యమనుష్ట్యేషురాహసుసృజిల్లో । సూనీసూనీమనుజస్సమాచరేదేవమేవప
రయముదాసహ । సహనాశిమపలోక్య తక్షణేజ్ఞానమన్యరమంద దాప్య
హం । ప్రసనమాచరేతేనమహేశ్వరీధృమమవాపవదంమమహానవః । ఇతినమ
హమిశ్వరీతేమయాసుకరమేవదశేషదినస్యతు । సచోక్తముక్తికరంపరంసకలదం
సపద్యక్పరిజ్ఞానదంభక్త్యలభ్యమిదంనుయాపిహరితాధాత్రాపిచవైరపి । స్థా
నంసేన్యమతంబ్రితోమతిమలామగైసరశ్చాశ్రయేత్ । త్యక్తానర్వమతంబ్రి
తాచింతరాసాధీశ్రుతిశ్చహమేం ॥ వీరదళిప్రేత్య - పంచయోజనవిస్తీర్ణం

దశయోజన మాయతమితీసర్వక్షేత్రమహిమాతిశయం వ్యంజయాఘానసూ-
తః। శ్రీమద్దక్షిణకైలాససర్వదేశోత్తమోత్తమం। పంచయోజనవిస్తీర్ణంద-
శయోజనమాయతం। బ్రహ్మణాచసరస్వత్యావజ్జితానీలయాపిచ। కాశేనహ-
స్తినాచైవ దేవగంధర్వరాక్షసైః। మునిభిఃపూజితంస్థానంభుక్తిముక్తిఫలప్ర-
దం। అవాపవద్భయావెష్టస్సహసర్వజగత్పలిరితి। ఎవంచ। దివ్యకైలాసశిఖర-
స్యప్రాకృతృమమానంపంచయోజనం। దక్షిణోత్తరంబశయోజనమాసీత్। అ-
త్రెష్వతానాంసరక్తానాంసాలోక్యవ్యవరాప్రవముక్తిః। యోజనమాప్రదేశే-
తానామిదం। అశమగ్రాశైలభరవ్యాకాశమయోనిలకంఠేశ్వరవిద్యాశైల-
యోచ్ఛంబరకాలబంధగ్రహస్థానియేష్యురానాంసామ్యంసూరూప్యంవా-
భవత్। మణికణ్ఠోష్ఠలిపిశ్చేష్ఠరాలయయోర్మధ్యబ్రహ్మనాకస్థానీయైదేవ-
స్యరామావరక్తానాంబటమిన్ద్రతల్పజ్ఞానైః కైవల్యంభవత్। అన్యైరసర-
క్తానామేవముక్తిరాలవ్యం। సరక్తానాంసాంస్వత్రైక్షవల్గమపేక్షవగమ్య-
తే। సను। అత్రహింజంతప్రాతేక్షాచక్రమమాతేషుప్రసూరితప్రబ్రహ్మ-
వ్యాచక్షుఃత్రికాశీమద్విశ్వఖిలుప్రచిప్సం। అన్యైవక్షేత్రమృతానాంకా-
గరరీతచేతః। శృణు। అత్రహింజంతైరియం। పాఠయః। యగ్గృహంసరక్షే-
త్రమృతస్యసరస్వత్యల్లంకభోగానంతరంసంస్కృతజననం - విరక్తస్యపరాం-
రకాలతత్త్వం దిగంతసుముక్తిః॥ అపి కైశిరీపక్షేత్రపుష్పస్యవిర-
క్తస్యతలం సతేనసద్యోయం। సరక్తస్యోపముక్తిరీతం॥ అపిముక్తప్ర-
యంతిప్రాణిపః। సరస్వత్యస్యోపయం। సప్రయవంతి॥ విరక్తస్తావలాముచ్య-
తే। సరక్తస్యసంపదసంపరాంకం। సముచ్యతే॥ స్యంమేవపేక్షయంధాక-
ఫంచిచ్ఛివన్త్రైక్షమృతస్యైశ్వర్యఖిలుప్రదస్తూరికముపరీతం। నన్యైశ్వర్యైశ్వర్యైశ్వ-
రభావః। పునుష్యోభోధే। బ్రహ్మసందితుర్వికదీపకారః॥ శ్లో॥ కంఠ్యుచస్థాన-
మరణంజ్ఞానావ్యాధౌముక్తిః। సరక్తానాంసాంస్థానస్సృణోనాంశంసర్గరా-
జ్ఞయా। విష్ణుగౌరవేశ్శాంతంబాధయేక్షవశేషః। సరక్తానాంసరక్తానామ-
పిస్తానసేషుగ్రీవాః। ప్రయోగామయ్యకాలేబ్రహ్మపదేశోనవిద్యతే। అవి-
ముక్తైశిరీపదస్థానసామ్రాజ్యరాంబరదాస్వయంవిరక్తానాంతత్వంబో-
ధయతీశ్వరం। సరక్తానాంసాంసాంప్రత్యంసోపదేశేచ్ఛివం। పరాంతకా-
లెకృపయాతేషాం చిన్మంప్రబోధయేత్। ప్రాణిహితస్యాపిముక్తైప్రయ-
ంతంపరమేశ్వరం। తారీకప్రబ్రహ్మపిజ్ఞానం తదాబోధయత్ స్వయం। విర-
క్తస్తావలాముక్తోభవత్యేషు సంతయం। పరస్యాంలేపునస్తత్త్వం బోధయే-
త్కామిచాంశుః। ఏవంస్థానమృగైశ్శాంతాంజ్ఞానద్యౌరేణముక్తిదేహి। ము

క్షేత్రం దేవేత్రభిన్నదేశేషి జపపూజాది బాహ్యపాసకానాం క్షేత్రవాసి
 నాంపాపానాంచమరణాదుర్ధ్వమపదేశాన్తు క్షీరత్యామాశివః॥శ్లో॥ యాని
 బాహ్యనికర్త్యాణి మరణాదుర్ధ్వమచ్యుతం మమజ్ఞానప్రదానానికథితానిమ
 యాతవ॥ తానికల్యాణవృత్తస్యవిధినాన్యస్యకస్యచిత్॥ పాపిష్ఠానామపిశ్రద్ధా
 విహీనానాంజనార్దన॥ ముక్తిదంమరణాదుర్ధ్వంశివక్షేత్రేషువర్తనం॥ పురా
 కోలాహలీనామప్యహోవిధిహోదితిః॥ కామనపీడితస్వస్యపితరంపంకజేషు
 ణిహత్వామాతరమాదాయగత్వామోహేనకేశవ॥ వేదారణ్యేయథాకా
 మంచుత్యామరణంగతః॥ తత్రవర్తనమాత్రేణసపునఃపురుషోత్తమ॥ ప్రణవ
 పాపశ్శుద్ధాత్మవేదారణ్యేష్మతోమమే॥ ప్రసాదాదేవవేదాంతజ్ఞానంలబ్ధా
 మ్యతోభవత్॥ తస్మాద్విముక్తికామానాంవశిష్టేషుజనార్దన॥ శివక్షేత్రేషుమ
 ద్భక్త్యాకేవలంవర్తనంవరిమిష్యేనేనచిచ్ఛక్తిమాత్రాస్తేష్యపి తత్పాపంనగ
 ముముక్షుహేళఃకీమునదవ్యుత్తీనాంజ్ఞానప్రాప్తామితీ-అత్రహిజలతోరిజం
 ముమాత్రేత్రవణాత్తృణగల్గులతాదుమాతామపిదంతుత్వానిశేషాత్ ఛేద
 నక్లేదనాపిజనతరసస్రావహార్వకవిక్లబవికాసాదేశ్యదర్శనాత్తేషామన్యచరా
 తాంసాలోకాదిక్రమేణోవృతావాప్తిరుక్తాభవతితస్మాదన్యకాకహస్తిత్య
 త్రస్యఅపిముక్తాదపిసర్వజనసౌలభ్యంసర్వోత్తరత్వందసిద్ధంతస్మాత్ మఖ్యా
 ధికారణంయేతయేత్రచిచ్ఛరానాంతారకొపదేశద్వారాక్షవల్యము
 క్తీలేవ॥ అన్యేషాందేవస్యయావత్సన్నిధానసామన్యంచితైర్వైర్వ్యంహందను
 గుణ్యేనసాలోకాదిచతుర్విధముక్తిర్భవతీతిభావః॥ అభివన్యసర్వాధిష్ఠాన
 త్వేనర్వవ్యాపకర్వాత్ మరుమఃచిహ్నరస్తరంగణామాధారాభూమిః
 యథా-ఆభయస్థిరైకదేశేపివర్తతే తథా-శివస్సర్వాధిష్ఠానస్సర్వమతీత్య
 చస్తత్రత్యాహ॥

౧౧౭— తేజోబన్నాత్మకజగదధిష్ఠానాయతేనమః॥

తేజశ్చాపశ్చార్వాఖ్యాభూమిశ్చ తేజోబన్నానిత దేవాత్మాస్వరూపం
 యస్యతేజోబన్నార్కకలజగత్- సహికించితేజోబన్నేభ్యోవ్యతిరేచ్యతే॥ త
 స్యోత్పలఃఖిలప్రపంచస్యాధిష్ఠానాయతుభ్యన్నమః॥ శ్రు॥ సచ్చత్యచ్ఛభవ
 త్తేషు సర్వాధిష్ఠానస్యాపిదేవస్యసర్వతోష్వవ్యచానుపలభ్యమానస్యమదధి
 యాకథముపలభిరత్యతమా॥

౧౧౮— అహమతమహారాదావసానణ్యోతేషేనమః,

అహానోనభవతీత్యంహతః॥ అకృత్రమః॥ అలపివమహాన్నాదః॥ యోగిభి
 రనుభావ్యమానః॥ ప్రాణినామంతస్సదానదతి॥ ఓమిన్యంతస్సకదతీనియతం

యశ్చపతిప్రాణిశబ్దావాణీయస్తాదిత్యభియుక్తాః । తస్యానాహతనాదస్యమహతోవసానేప్రథమం నాదశ్రవణేనచిత్తంతదైకతానం విస్మృతచేహాదివిషయంచూకవత్తిష్ఠతితదానీంతిపుటీంవినాయశ్చిదాకారంభాసతేతస్మైనమఃనాదోదశవిధః । శఖంభేరికాహళీసముద్రమేఘవీణావేణ మృదంగాదినమానశ్శస్త్రైఃప్రసిద్ధః॥ శ్రు॥ ధ్యాతారుద్రఃప్రాణంవనసిసహకరజైర్ణాదాంతేవరమాత్మనిసంప్రతిష్ఠాశ్చధ్యాయితేశానమితి॥ శ్లో॥ ముక్తాననస్థితోయోగీముద్రాంసంధాయశాంభవిం । శృణుయాద్దక్షిణేకేర్లేనాదమంతర్గతం సచేత్యాదినానాదశ్రవణస్యప్రకాశాత్మసాదృతాంసాధఃత్వంశాస్త్రైఃప్రసద్ధంఅదైవంయోగీప్రతిపదమాపూర్ణిమాసుతిస్పృశ్యదృష్టమకేష్యసీందృష్టిమభ్యస్యపూర్ణానందమవాప్స్యతీత్యల్రాహ॥

౧౧౯—అంతర్లక్ష్మబహిర్వృష్టిస్థిరలభ్యాత్మనేనమః॥

అంతరవాహరాజ్ఞాః । బ్రహ్మరంధ్రేషులక్ష్మంశరవ్యస్తానీయంవస్తుకృత్వా బహిర్వృష్టినిమేషుఃప్రేపవర్జితాం రూపగ్రహణా సమర్థాం పూర్ణిమాఖ్యాంచకృత్వా యఏవమథయప్రస్థిరోభవతి । సయోగీఅంతర్లక్ష్మబహిర్వృష్టిస్థిః । ఏనైవలక్ష్మకర్తౌస్వరూపంయస్యేతస్మైనమః॥ శ్లో॥ అంతర్లక్ష్మబహిర్వృష్టిస్థిఃప్రేషయేత్ప్రేపవర్జితా । ఏమాసాశాంభవిముద్రానర్వతంత్రేషుగోంగిశిక్షతి॥ శ్రు॥ ధనుస్తారంశిరోహ్యక్తాబ్రహ్మరంధ్రలక్ష్మముచ్యతే । అప్రమత్తేనవేర్ధవ్యంశరవత్తస్యైవభవతి । సనుస్థిరలక్ష్మస్యాత్మలభ్యత్యుత్తరం । తతఃసంధిద్వైగ్రహస్యమనన్దైర్వ్యంభవతి । తస్మాత్తస్య సద్భుక్తాంసంధానామవ్యభీష్టచంకధంవాపాస్యముప్రశ్నస్యప్రత్యుత్తరమల్రప్రయేణాహ॥

౧౨౦—భక్తరక్షకవాహుకటాక్షాయినమోనమః॥

భక్తాచారయోగోరంభకరకం । సచాసౌవామాక్షిగోళికాయాః కటాక్షఃఅపాంగియస్యస్మైనమః । పార్శ్వస్థదేవీమూర్తిప్రసంపదవామనేత్రస్యభక్తరక్షకత్వమిలిథావం । (నను) అసన్నగ్రహపూర్వకత్వాత్ । సత్సందితానస్యరథండాభావేరతుణమపిభుక్షుకల్పమేవహీత్యతతః॥

౧౨౧—అనద్దండధరోద్భూతిస్థానానవ్యదృశేనమః॥

అనతాంశిక్షార్థందండమధికారముద్రాంకితంకాలదండభిక్షంసత్తత్వస్యద్దండధరోద్భూత్యైతస్యవైషమ్యతస్యోపైత్తిస్తానధూతాయోనిహాసీయాఅసవ్యామూర్యరూపాదృక్యస్యైస్మైనమః । అసచ్చిక్షార్థంబంధస్యకాపావసరసూర్యాశ్చంద్రుణయినకొఠాత్ । శమనస్సంసూరణింపారాణకా॥ శ్లో॥ నీలవర్మతలంకాశరుద్రకంశనముచ్చుప । కాలదండధరప్రసన్నవైషమ్యం

మోస్తుతభిః॥ అథవిరూపాక్షస్య-సకలసురకులదురవాపసర్వసంహారచరణం
ఫాలలసద్వహ్నినయనమూహ॥

౧౨౦— కామకల్పాంతదహనఫాలాత్మాయనమోనమః॥

సర్గేకామస్యకల్పాంతే సర్వస్యచభస్మీకరణాయ యోదహనస్సఏవ ఫా
లాక్షికుండలలాటనేత్రేయస్యతస్మైనమః॥ శ్రు॥ ఋతగ్ సంత్యంషరంబ్రహ్మపు
రుషంకృష్ణపింగలంఘ్నిర్ధ్వరేతంవిరూపాక్షంవిశ్వరూపాయవై నమః॥ ఉమాస
హాయంపరమేశ్వరంప్రభుంత్రిలోచనంసీలకంతంప్రహంతమితీశురీతయః॥ ఫా
లేక్షణంసకలసురవిలక్షణంశంసంతి॥ తత్రవామలోచనస్యచంద్రాత్మకత్వాత్-
సర్వమంగళాంబికావిరచితాపాంగత్వాచ్చభక్త్యాహోదకరత్వంలసవ్యస్యక
ర్మసాక్షికసూర్యరూపత్వేనపాపశిక్షాపూర్వకభర్తృగంధాపకత్వంఫాలలో
చనస్యైవైవ్రజ్జానమేతుకతయాషడమిత్రస్యకామాదే- కల్పాంతేలింగశరీ
రనాశేనాసర్వజగతశ్చదాహకత్వంభవతిభావం॥ అనేనభర్తలోచనానిస్మృష్టిస్థి
త్యంతమేతూనిభవంతీత్యర్థం॥ శ్రు॥ యోమత్స్యకూర్కాదివరాహసింహౌకౌవి
ష్ణుంక్రమంతంవామనమాదివిష్ణుం-వ్యసంజ్ఞిపత్నీద్యుమానంసుదేశంభస్మీకృత్య
శమనంమన్తధంచేతి॥ (ససు)వివస్యపూజాకలివిధానేనకథం వాకిమధికరణే
పూజ్యత ఇత్యతాహ॥

౧౨౧— శుద్ధకేవలమిశ్రాదిపూజోపాస్యాయతేనమః॥

శుద్ధంకేవలమిశ్రమితీపూజనం-త్రివిధంతత్రభిక్షురత్వంతమిరక్తోవాలింగే
హారేవాప్రణవేనగివమాత్రభావనయా రాధయితచ్చుద్ధంవైదికం విరక్తగ్ర
హస్థవనస్థవర్ణిభిసాంబలివఃప్రణవపంచాదుర శ్రీరుద్రాదివేదమంత్రైరేవా
రాధ్యతేయత్రతత్ప్రేవలసంజ్ఞికంవైదికం - సారాదివంశేశాంతపరివారస
హితంస్థాటికానిలింగేషుసంపదించితీమూర్తిభువా-ఆగమమంత్రైరారాధ
నంమిత్రంతాంత్రికమితీభాగం॥ అత్రఆదిశబ్దేనశ్రీబోధాయనాచార్యసూత్రవి
హితంస్సార్థంవేదాంత రారాధనం-అథకామభేదేన నానావివతాయజనం
పంచాయతనంవాతత్సర్వంస్సార్థం-పారాణికంవాభవేత్॥ తత్రపంచాయ
తనేతు సహసర్వేదేనాస్సమప్రధానాఃపూజనీయ్యాః-తత్త్వీతమంత్రతంత్ర
వైవేద్యాదిచాభిధిక్యాభావాత్॥ పృథగ్భువేషిపూర్వపర్యచిధిబోధనదౌర్బ
ల్యాత్-మైచ్చయజనత్వసిద్ధేః॥ కస్యాపిదేవస్యప్రాధాన్యేనపూజనీయ్యత్యావ
శ్యంభావాత్॥ తర్హి-గుణప్రధానభావోవగంతవ్యఇతిపూర్వస్థితీరేవాసీత్॥ ఆ
హత్యవైదికంశుద్ధంకేవలమితిద్వివిధంసూత్రస్మృతిపురాణవిహితంస్సార్థం॥
ఆగమవిహితంమిత్రంతాంత్రికం-ఏతత్త్వద్విభుంబ్రహ్మసంపదయోగీంద్రస్వకీయ్య

పురుషార్థబోధేనుజగ్రహా॥ ఇతోవ్యన్యత్ గోపాలకిరాశలూతాది పూజనం
 లోకికమపిభక్తివైశిష్ట్యత్ । ప్రసాదకారణంభవతీత్యత సత్తదధికారిభిః క
 యానాపివిధయాయస్సర్వరూపీ భగవానుపాస్యోభవతితిప్రేమః । (నను)
 లింగాదపిమూర్తిభుమనోరమణస్యసత్త్వత్ । కుతోలింగారాధనస్యవైశిష్ట్య
 మితిచేత్ (శ్రుణు) సువర్ణాదిప్రతిమ-పురుషకర్తృకానిస్వానంభవాః । సా
 లగ్రవాద్యధికరణానితువజ్రకటకృతచక్రాంకాని । బాణలింగానిస్వానంభ
 వాని-సకృతకానీతితత్రహి-సాంచాత్రిలోచనాచ ద్రశేఖరాగంగాధరః ।
 అచ్ఛాచ్ఛా-త్రిపుండ్రలసితాళికామూర్తిర్భావనీయ్యగ్రహిలోహమయీశి
 లామయీవాకించలింగమదైవ్యభవంగాభావాత్ । మూర్తిదైవ్యవృత్తిరవయ
 వవైచిత్ర్యాత్ । తస్మాద్యన్యదైవ్యసన్నిహితంసాధనంత్యనవిశోభనంభ
 వతీత్యర్థః । మహాభారతే-వేదవ్యాసః । అశ్వత్థామానంప్రత్యువాచ ॥ శ్లో॥
 జన్మకర్మతపో యోగాస్తయోశ్చతవభవం-లాః । ఆభ్యాసంసంసృజ్యోదేవః
 త్వయా-ర్చాయాం యుగేయంగభి । తస్మాత్ మహాదేవస్య వృద్ధోషయాది
 సాలగ్రావశివనాభాంసవివిధాధి కరణసత్వేపి బాణలింగపవాశు ప్రసాద
 కృత్యమితిలాభితాయత్ ॥

౧౨౪— స్వప్రకాశశాసనసాగ్రాభ్యయోగలభ్యానుతేనమః॥

స్వప్రకాశస్వయమేవసూర్యవత్ప్రకాశతే । సహి-సూర్యాగ్రీనప్రకాశ
 లోకపరిత్యర్థంసాచాసంపదనసాగ్రాభ్యయోగః । మనోబృహియఃపూర్వకడ
 పాయః । స్వప్రకాశశాసనసాగ్రాభ్యయోగః । యస్తేనబ్రుంయోగ్యస్తప్రేమః ।
 ననుమనోవ్యోభావేకథంసానుభవానసంభవభేదజ్ఞానన్యానకాశితథా
 చసతీముక్తిస్తీతిత్వప్రీత్యయోవాకథమితిచేత్ ॥ శ్రు॥ నైవవాచాసపదనసా
 పాత్రుంశక్యోనచక్షుషా । అస్తీప్రబువతోన్యత్రకథంతదుపలభ్యతేభి । స్వ
 స్మాదన్యత్రస్వరూపాస్తీశ్వవాదినాతత్సాన్విత్యభూతంవస్తుపనఆచికరణైకిక
 థముపలభ్యతేభితిభావః ॥ శ్రు॥ సర్వంతంసరాచాద్యోన్యత్రాత్మసస్సర్వంజేతేతి
 శ్రుత్యంతరంచాయానిమనఆచికరణాని యేనస్యాత్మప్రకాశేనైవప్రకాశితాని
 సంతిస్సవిషయేషుప్రవర్తంతే । తేషాంస్వప్రకాశస్యప్రకాశనేకావాకథేత్య
 ర్థః । అపితు॥ శ్రు॥ మనసైవేదమాప్తవ్యంసేహనానాస్తి । కించనేత్యత్ర-యథా
 సూర్యదర్శనేతదనుగృహీతం చక్షుర్దీపాచ్యలోకాంత రానపేక్షమేవసమ
 ర్థంభవతి । ఏవంసుచిరశివమూర్తిధ్యానసంస్కృతః । అతఏవవిశుద్ధంషనస్స
 ర్వవిషయవిస్తృత్యానిమలంభవతి । తదాదేవస్వయమేవ సాక్షాత్కరోతి-
 యథాలోకస్యదేహేఅహమితి ప్రత్యేకంసాక్షిపిచారోనాస్తి । తథాస్వా

నుభవేనత్యవిస్వరూపనిశ్చేతుంనమనఆదిప్రమాణాపేక్షాభవతీతిభావః । ఏ
తాదృశయోగావాప్త్యేనుచిరశివధ్యానమేవసరణిరత్యుక్తం । తత్కీమాకా
రకంకింఫలకమిత్యత్రాహ॥

౧౦౫— ఆపస్త్వతాపగాంత్యాంకాపదాననిధయేనమః.

ఆపస్త్వతి । ఆత్మఅపస్పారందక్షిణచరణనియంత్రితమారభ్యాపగాంతాని
వియన్తంగాపర్యంతానియానియానిశ్రీమూర్తౌ శాస్త్రదగ్ధితాన్యంకానిచిహ్న
నితైర్విజ్ఞేయాని అపదానానిఅనితరసాధ్యాని పురహసనవిషహాన కాలధ్వం
సవాదీని - తేషామపదానానాంయోనిధిస్తస్మైనమః । అయంభావప్రథమం
దేవస్యశ్రీమద్దక్షిణచరణారవిందాను సంధానంగురుద్రోహోద్యమహరం భవ
తి । వామచరణస్థరణం - అఖిలమృత్యుహరంగజవ్యాఘ్రసిహ్నత్వగంబరా
ణాంభావనియాలక్ష్మీవైరాగ్యవీర్యసిద్ధిః । హరిణానలశూలడమరుకస్తృతిః
శరీరలాఘవ తక్షణవిజయయశః కారీణ్ద్రోకంతనైల్యభావనా అన్యతవంచనా
పిశునాదిమనోమాలిన్యరాశీనస్పర్పాదివిషహాణీణచ । సోమసూర్యాగ్నిలో
చనాలోచనయానుశస్తైజోధరావాప్తిః । వామభాగకసద్ధాంచలెలంబమాన
గంగాబిందుభావనాఘవనపావనకరీ - తత్రైవలనచ్చంద్రఖండమండనావ
లోకేనసర్వసర్వోపదెష్టృత్వసిద్ధిః । కపదైవవైరాగ్యం-మణిమకుటస్త్వత్యా
సర్వోత్తరశ్వం - ఘర్ధూరకుసుమావలోకేనలోకవార్తాపస్త్వతిః । శూలడ
మరుకానలవరాధాయ భసితోసవీతాహిఘాషదావి ధ్యానంతత్రచ్ఛ్రేయః
ప్రదంభవతి । సుసర్వలముకురోదరప్రతిమశ్రీమూర్తిధ్యాసేనత్యవస్థిచూర్వ
కసకలసిద్ధయస్సిన్ధ్యంశి । మందత్తితముఖారివిందస్థరణం మోక్షఫలకమిత్యా
ది-సుమంగలఫలానిఆకాశభైరవకల్పప్రపంచసారాదిశాస్త్రైషుప్రసిద్ధాసిద్ధిమ
ద్భిర్ద్రష్టవ్యాని యాదృశీభావనాయత్రసిద్ధిర్భవతితాదృశీతి - భగవద్వచనం
చ- అతిపవస్వరూపమేకంఫలతోభేద్యతేహి॥ శ్లో॥ లక్ష్మీప్రదానసమయేనవవి
ద్రుమాభాంవిద్యాప్రదానసమయేరదించుశుభాగిం । విద్యేషివర్గజయేపి
తమాల్సీలాంజేమిన్ద్రలోకజనసంశరణంప్రపద్యత్యతి । ఏవంచ । శ్రీమూర్త్యవ
యవానుసంధానంమందంమందంకృతంచెన్ననస్థిరీభవతి । విషయవైముఖ్యేన
మనస్థిరీభావేశివసాక్షాత్కారపవ - నాన్యథాత్మసుఖసంభవః । అతస్సర్వో
పివేదశివజ్ఞానోపాయంవివిధముక్త్యాప్యవసానెతుశ్రేయః ప్రాప్త్యైసాధార
ణమిదమేకమేవసాధనంసర్వేషాం నాన్యత్కించితినిశ్చితసర్వజనసిత్రుతిరిద్ధ
మాహ॥ శ్రు॥ శివమకోద్యేయశ్శివంకరస్సర్వమన్యత్రుత్వజ్యసమాప్తాభర్వశిఖే
తితస్మాత్త్రైవల్యశ్రుత్యాద్యుక్తశివమూర్తిధ్యానమేవపరమసాధనమిత్యుద్ధః

సము॥ శ్రు॥ యత్తదదేశ్యమగ్రాహ్యమగ్రోత్రమవర్ణమచక్షుశ్రోత్రం తదపాణి
 పాదమితి బ్రహ్మలక్షణేనూయమాణే కథమాపస్యత్యాపగాంతాం కానీతి
 చేత్॥ సత్యం-మాస్తుప్రాకృతపరతత్వమూర్తిధ్యానానామహతాం॥ మా
 వృశామిదమేవపరాయణంహి॥ తథాచభగవద్వచనం॥ శ్లో॥ క్షోభోధికతరస్తేషా
 సువ్యక్తాసక్తచేతసాం॥ అవ్యక్తాహిగతిర్దుఃఖదేహవద్భిరవాప్యతఇతి॥ దేహవ
 ద్భిరిత్యత్రదేహాభిమానిభిరిత్యర్థః॥ తథాచ-శ్రీపరాశరః॥ శ్లో॥ నిమగ్నేతుపరే
 తత్త్వనిరాలంబేనిరజంనే॥ కింకరోతిజనఃక్షుద్రస్తతస్తాన్నిత్యమాశ్రయేదితి॥ అ
 త్తైవమభిహితేపురుషతంత్రేధ్యానపవనకాలంపరిసమాపయేదిత్యాహ॥

౧౨౬— సచ్చిదానందసంపూర్ణస్వరూపాయనమోనమః,

సదితిసద్భూతిపరిపరమాత్మానివశిష్టత్యావ్యభావాత్ శ్రు॥ సదేవసోమ్యే
 దమగ్రాహనీదితిశ్రుతే॥ సశివశ్చిద్రూపస్సర్వసాక్షిత్వాత్॥ ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మచి
 ద్ధిదంసర్వంకాశతేదేతినశివతనందరూపస్సర్వానందకరత్వాత్ ఏషహ్యేవా
 నందయాతీతిశ్రుతే॥ అత్రాయమభిప్రాయః॥ విమతశ్శివస్సత్యోభవితుమర్హ
 తిమిత్థ్యాప్రపంచాధిష్ఠానత్వాత్॥ సర్వరజతాధిష్ఠానశుక్తిత్॥ విమతశ్శివ
 శ్చిద్రూపఃజడప్రపంగావభాసకత్వాత్॥ యశ్శివశ్చిద్రూపఃసభవతి॥ ససర్వజ
 డావభాసకోపినభవతి॥ యథా-ఘటాదిః॥ విమతశ్శివఃపరమానందరూపః॥ పర
 ప్రేమాస్పదత్వాత్॥ యత్పరమానందన్నభవతి॥ తత్పరప్రేమాస్పదమపినభ
 వతి॥ యథాఘటాది - విమతశ్శివః పరిపూర్ణః సర్వసంబంధవత్వాత్॥
 గగనవత్-ఏవంచసూతవచనం॥ శ్లో॥ అసత్యాలంబనత్వేనసత్యస్సర్వజడస్య
 తు॥ సాధకత్వేనచిద్రూపస్సదాప్రేమాస్పదత్వతః॥ ఆనందరూపస్సర్వార్థ
 సాధకత్వేన హేతునా॥ సర్వసంబంధవత్వేన సంపూర్ణశ్శివసంజ్ఞితఇ
 తి॥ ఏవంచశివస్యసచ్చిదానందసంపూర్ణత్వేనహిప్రత్యక్షమివగమ్యతఇత్య
 భిప్రేత్యాహస్వరూపయేతి॥ జ్ఞానిసశ్చస్వరూపమేవశివాఖ్యంబ్రహ్మ-తదేవప్ర
 త్యగాత్మతస్తేతుభ్యన్మమిత్యర్థః॥ యతస్సర్వేషాంస్వరూపంశివఃతతఃము
 నీనాంముక్తిసుఖాత్మకఇత్యాహ॥

౧౨౭— శివానందయుతానంతమునిముక్తిముదేనమః,

శివానందేనఅద్యైతస్వరూపానందేనయుతాలసంతాబహవశ్యతేమున
 యః-శివానందయుతానంతమునయః॥ తేషాంమునీనాయోమోక్షానందోభ
 వతిముక్తిదశాయాంఅద్యైతస్వరూపాభివ్యక్తిదశాయాం-యతనందరూపో
 భవతితస్మైనమః॥ అథవాశివానందఇతికశ్చిత్ - చిదంబరానందతీర్థచరణదా
 సః॥ తేనసంయుతానాంస్వీచుత్వేనాంగీకర్వతాంఅనంతానాంమునీనాం

మోక్షమంగళాయేత్యర్థః॥నను॥ సర్వము క్తిరేకావిభిన్నావాయద్యేకాతర్హి
సారం గాదివద్విషయభాగేనసర్వేసుభేనముక్తాభవేయః । కింశ్రవణాదినా
ఉతకర్తానునారి । ఘక్తివద్విభిన్నావాయతర్హి తాదృశప్రమాణంవక్తవ్యమితి
చేత్ శృణు॥ముక్తిరేకైవ । తత్సాధనంచైకవ్యవహితసాధనంతువిభిన్నంత
ధాచసూత్రం-ఏవంముక్తిఫలానియమస్తదవస్థావధృతేః॥ శ్రు ॥ యేపూర్వం
దేవాముషయశ్చతద్విదుస్తేతన్నయా అమృతావైబహూవురితి । బ్రహ్మవిదా
ప్నోతివరంభరతిశోకమాశ్శవితే । అభశ్రమత్రైలాసేత్యారభ్య చాసాం
ప్రతం ఉపపన్నమంత్రాణాం నమస్కార పర్యవసాయిత్వాత్ । ప్రతిమం
త్రవందనార్థం కమితిప్రతీయతే । అథపత్రపుష్పాదిభిఃపూజార్థకంవా । త
త్రశారీరలాఘవాభావేవివిధసామగ్రిభావేవా కర్తృజామితాయాంసత్యా
మపిమంత్రాణాంప్రయోగాంగుముపకారాణువివరిష్యతే॥

౧౨౨— ఓంతత్పదేతత్పతనపూజాకృన్నందిననమః,

ఓమితిఉక్తమంత్రాక్షరసముదాయవాచకంబ్రహ్మభిన్నస్య పరిశివస్యము
ఖ్యనామస్తరణంసర్వమంగళార్థకంప్రకరణపరిణమాప్తిద్యోతకంచభవతి। త
థాహి॥శ్రు॥ఓమిత్యేతదక్షరమిదంసర్వంతస్యోపవ్యాఖ్యానం।భూతంభవద్భ
విష్యదీతస్ర్వమోంకారఏవ। ఓమితిబ్రహ్మ-ఓమితీదగ్ంసర్వమితితస్యవాచకః
ప్రణవఇతిచరణి॥శ్లో॥ ఓంకారశ్చభుశబ్దశ్చద్వావేత్తాబ్రహ్మణఃపురాకం
తంభిత్వావినిర్యాతౌతస్మాన్మాంగళికాపుభా॥ శ్రు ॥ యోవేదాదాస్వరంప్ర
క్తోవేదాంతేచప్రతిష్ఠితః। తస్యప్రకృతీనస్యయఃపరస్సమహేశ్వరఇతి-ఆద్యం
తయోఽనుగమోచ్చరణంశుత్యాసంప్రదాయేనచసిద్ధ్యతితథాచ। తచ్ఛబ్దస్య
ప్రసిద్ధివాచకత్వంప్రసిద్ధస్థకలజగన్మృష్టిస్థితిలయహేతురీతాణోపాధికస్సర్వ
జ్ఞప్రేమూర్తిభిరుపాస్యఃపరమేశ్వరఏవనాన్యః-తథాచస్కాందవచనం॥శ్లో॥
తచ్ఛబ్దవాచ్యంసర్వజ్ఞంజగత్సర్గాదికారణం। స్వమాయాశక్తిసంభిన్నంశివరు
ద్రాదీనంజ్ఞతం। ప్రకృతార్థేప్రసిద్ధత్వాత్ప్రసిద్ధఃపరమేశ్వరఇతి।నచతి-స్వగ
తసజాతయ్యవిజాతయ్యభేదగంధవిరహంఅధిస్తానమాత్రంబ్రహ్మ।తథాహి।
శ్రు॥సదేవసోమ్యేదమగ్రఽసీదేకమేవాద్వితీయమితి। ఆహత్య-అరోపితప్రపం
చరూపః।తన్నియంతాపరమేశ్వరః। తదుభయపారమాగ్నికస్వరూపంకూట
స్థంసర్వసాక్షిబ్రహ్మచేతిత్రివిధమపిసద్భక్తిజ్ఞైవాసీత్ । అతపివాహభగ
వా॥శ్లో॥ఓంతత్పదితినిర్దేశోబ్రహ్మణప్రేవిధన్యతఇతి। ఇత్థంఓంతత్పదిత్యేత
స్యసర్వమంత్రార్థవాచకస్యపరమేశ్వరీదవ్యనామ్నః పరనరూపమేవపూజాం
జలపుష్పాదిసాధనవిహీనాంపావనయాకర్వతోమానసపూజకాప్రతియో

నందతిసంతుష్యతి- పరమేశ్వరప్రీత్యర్థమితిస్వభక్తసంకల్పంసాధ్యకరోపితస్తై
 నమః। యద్వా-ఏతస్యమంత్రసముదాయస్య పఠనేనసహశ్రే కాళహస్తీశ్వర
 పూజాంకుర్వత్సు-పత్రపుష్పాదినానోపహారై రారాధయత్సు భక్తేషుహృద
 యేస్వప్రకాశేన యేనందతిత స్తైనమః । శ్రీశివారాధనంశాస్త్రేషు నిత్యం
 మ్యోభయాత్మ కల్పేనహరిబ్రహ్మాదిసురాసురసరాది శ్రేయఃప్రదర్శనప్రస
 ధంహి॥శు॥తవశ్రీయేమరుతోమజ్జయంతరుద్రయత్రైజనిచారుచిత్రం। పవం
 యద్విష్ణోరుపమన్నిధాయితేన పాసిగుహ్యాన్నామగోనామితి । శివలింగ్యం
 త్రిసంస్యమహరహరభ్యర్చయేత్- అనభ్యర్చ్యవై శ్వేశ్వరంలింగంనాశ్చియా
 త్ యదన్నయాద్రతోభక్తిభవేత్ । నాపరివేద్యరిపితత్పూజునిభవేత్ । శ్రి
 గుహ్యతమన్నమన్నీయ్యాదితి॥శ్లో॥ వరంప్రాణపరిత్యాగః ఛేదనంశిరసోపహా
 నత్యవభ్యర్చ్యభుంజీయాద్భగవంతంలిలోచనం। శ్రీపరాశరశ్చ॥శ్లో॥ కౌద్రం
 లింగంమహావిష్ణుర్భక్త్యా శుద్ధంశిలామయం । చారుచిత్రంసమభ్యర్చ్యలబ్ధవా
 న్పరమంపదం। పూజయాహిపరాముక్తిఃపూజయాశుద్ధవేదసంబ్రహ్మవిస్తా
 దిదేవానాంపదప్రాప్తిశ్చపూజయా । అత్రైశ్వర్యంసురత్వంచ పదంగంధర్వ
 పూర్వకం। సార్వభౌమత్వమిశస్యపూజయైవహిసేష్యతి। మనోహరాస్త్రీయ
 సౌఖ్యంకల్యాణంభవనానిచ। అమృతంసంపాపిపూజయాశూలసిఖలు ఇ
 త్యేవమాదిస్కాంతపాద్యవాయువీర్యశివధర్మరూర్మవాసిష్ఠతైంగలైంగాది
 మళివపూజామాహాత్మ్యంద్రష్టవ్యం। తస్మాత్తయాపూజయైవేశ్వరోనందతి
 త్యర్థః॥ సను॥ సచ్చిదానందసంపూర్ణస్వరూపాయేత్యాదిమంత్రముః॥త్వే
 ప్రతీయమానేనమస్కారస్యకోవిషయఃస్వస్యస్వయంసమస్కారోత్యేకస్మ
 సంగచ్ఛత ఇతిచెన్న ॥ అతోన్యదా రమిత్రత్యానుభవేనచస్వస్మాత్కూట
 స్థపరశివరూపాచన్యత్కిమపిపరమార్థతోనైవ । తథాపిమాయాకమనగ్నిప్ర
 యాదివ్యవహరసద్భావాత్తద పేక్షయోక్తంనమగ్నిశివందనం। తత్రదేహేన
 భూపతనంవాచాచమంత్రోచ్చారణం-మనసాతురజస్తమోగంధరాహిత్యేన
 స్వరూపానుసంధానరూపంనమననిర్వృత్యతే। పరమార్థతోనమశ్శబ్దోనమ
 స్కర్తృనమస్కార్యభేదగంధమపినిరాకరోతినమమేతి । తదుక్తంయజ్ఞవైభ
 వే॥శ్లో॥ నిత్యసిద్ధశ్చివసాత్కౌన్వరూపంసర్వదేహీనాం । తస్మాద్భుభుతోన్మర్త

వేద్యోపాదేయంహితంసదా । నహేయమహితంతద్వద్యస్తుతోనప్రతీతితః ।
 ఏవంవిద్యాన్నకారార్థం మకారార్థఉదీర్యతే । మకారోమమశబ్దార్థో లుప్త
 స్తేవ్వికోమకారకః । వ్యావహారికదృష్ట్యేయన్నమస్కారఃప్రకీర్తితఇతి । తస్మా
 న్నమశ్శబ్దఉపాసకానాంశారీరనమనార్థకః । పుష్పాంజలౌవావినియోగః । ము
 ముక్షూణాంముక్తానాంతుశుద్ధావైతబోధకఇతిరాధాంతః॥

ఉత్తరపీఠికా.

ఓవందక్షిణకైలాసనాథమాహుత్యసంగ్రహం । మంత్రరూపమహాదే
 వప్రసాదైకప్రసాధనం । ఆయురారోగ్యసౌభాగ్యకీర్తిశ్రీపుష్టిదాయకం । స
 ర్వారిష్టహరంసర్వసంపత్ప్రదమనారతం । జప్త్వాసంపూజ్యవాదేవంసాధక
 శ్లోకసాగరంతీర్త్వాశివతమస్వాత్మారామోనిత్యంసమేధతే॥

శ్రీభరద్వాజఋషిః । అనుష్టుప్ ఛందః । శ్రీకాళహస్తీశ్వరోదేవతా॥

బ్రహ్మర్పణమస్తు.



శ్రీరస్తు:

అథ జ్ఞానాంబాస్తుతిః.

శ్రీమద్దక్షిణకైలాసేనువర్ణముఖరీతలే। విరాజమానాంజ్ఞానాంబావందే
వాంఛితదాయినీ॥౧॥ గణేశగుహదుగాఁబాభేరవప్రమథాపృతాం। శ్రీకాళ
హస్తీశైలేశశివానందప్రదానుమః॥

శివేబాలెమాతర్నిఖిలజగతాంరక్షణధి యానవైకైలాసాద్రావిహగజము
ఖారాధితపదా। అవేక్షంతీభక్తానపిజనమిమంపూర్ణకృపయాభవైకాసక్తాభ్య
ర్చయిఇవశివానందనిలయే ॥ ౧ ॥ తతస్తత్త్వంత్రార్థంశివనిగదితంప్రాప్యగహ
నంస్వతస్త్వంజ్ఞానాంబెత్యపిభువిపృథాందెవిలభసే। కుతస్తైబాలాన్నంకుతు
కయతి నాద్యాపిభవతీప్రతస్తజ్ఞానాన్తాంద్రుతమవశివానందనిలయే ॥ ౨॥ అ
యేభూయాంస్యండాన్యపరిమితజీవానపిశవప్రియేమాయామాత్రంమరుభువి
సముద్రోర్నిచయవత్ । స్వయంపత్యైరత్యాజనయ ఇదమాస్తామిహతవప్రి
యేకోపేతుస్యాద్వదమమశివానందనిలయే॥ ౩ ॥ అజస్రంమాతస్త్వంసృజ
సివిధినావిశ్వమఖిలంతథావన్యంతేసంహరిసిహరిణామారరిపుణా । తిరోధ
త్సేపత్యాస్ఫురసిధురికస్యాపిభువనే మహాకైలాసోద్యత్సుశిఖరశివానందనిల
యే॥ ౪॥ శివజ్ఞానాంబత్వత్కరసరసిజస్పర్శమహిమావలంబాదద్వంద్వోద్య
మితపరివారఃపరశివః । మహాకైలాసస్థః పితృవనవివాసాదుపరతోపిధూతిం
కింబ్రూమస్తవబతశివానందనిలయే॥ ౫॥ సీలనాయాంకత్వత్వయిజనసేనన్తా
త్రగతయారవీంద్వగ్యాగ్యావావిధిహరిహరావాక్వజగతి । వివేక్తుంచిన్తా
త్రంశివఇతిశివేత్యస్త్యపికపిర్నుచేష్టేశాస్త్రంవానకిమపిశివానందనిలయే॥ ౬ ॥
హరిబ్రహ్మేంద్రాద్యానిజనిజబలోద్ధోషణపరాఃపురారిన్నేనిష్ఠంసపిదురపయ
క్షాకృతిమహే। పునస్త్యత్సాన్యధ్యాత్థలుసుసేదురాత్మానమనఘాస్తతస్సంప్య
జ్ఞానంస్ఫురమయిశివానందనిలయే॥ ౭॥ జగన్మాతశ్శుభోరితంసురదుర్ధష్టపరు
షంవిషంజగ్ధుందగ్ధుంజగదిదమశక్తస్యనభవేత్ । శివజ్ఞానాంబత్వద్గళజలజమాం
గల్యమహిమేత్యవైమిశ్రీదేవిస్ఫురధురిశివానందనిలయే ॥ ౮ ॥ షహరాజ్ఞిప్రె
యాంతవపశుపతిః పాశదళనైపశూనాంతెపాంగంభజతిహిమానాశ్చత్తికత
నం । అతస్త్వామైవైకాంపరశివపరిష్వంగరుచిరాంభజామిజ్ఞానాంబస్ఫురధు
రిశివానందనిలయే ॥ ౯ ॥ షడాధారంబ్రాహ్మంసుషిరమపదంచక్రమమలైనవ
ద్వారందెవారమణనగరంకోశభరితం। ఉపాస్త్రైస్థానంతవకరుణయాపశ్య



జ్ఞానాంబాస్తుతిః.

కవంతదజ్ఞోజ్ఞానాంబాంప్రణమతిశివానందనిలయే॥౧౦॥ యస్తువేదససుధా
 వృతాంపుత్రీంసత్యచిత్సుఖశివంలభేజ్జనః । ఇత్యనాదిగిరమేవశుశ్శుమిస్తున్న
 విర్మఞ్చమాచిత్ప్రదీపికే॥౧॥ కందళత్కమలసౌరభాననెకామదేవరమజ్ఞైకభా
 జనె । స్కందమాతరముమద్యరక్షమాంకాశహస్తిగిరినాయకప్రియే॥౨॥ దా
 రపుత్రధనభోగకృత్తుధూదారవచ్చరతుకీకటేభిః । సారమత్రవపురామృతే
 ణ్ణితిశ్చరనాశమమృతోపమంశివే॥౩॥ బుద్ధిగర్వకరనాదిపాటవెసత్యశక్తఇతి
 వాగ్విగర్హితా । తథ్యమేతదపివేత్సితత్వదంభుక్తిముక్తికరమాశ్రయేశివే॥౪॥
 కాలఫాలిపిదోషనాశనంకాలమృత్యుభవదుఃఖభంజనం । నాలమత్రకీలకో
 లజన్నవాకాశహస్తిగిరినాథభామిని॥౫॥ దండధృగ్వశముపెత్యమూఢధీరీహ
 తేన్ద్రుభణిదష్టభేకవత్ । భండహంత్రవిషయాస్పదంత్యలంకాలహస్తిగిరిపీఠిక
 తవ॥౬॥ పంజరస్థశుకవద్యయామయాత్పహిమామితిపునఃపునర్బువే॥ముం
 చభీతిమితిపుర్యుపెత్యమాంమోదయాద్యపవనశభామిని॥౭॥ ముక్తిసిద్ధిరీహ
 సంస్థితేర్బువామోహభైరవమతానువర్తినాం । స్వస్తి నాస్తిపరదేవతాద్రు
 హంసత్యమేవసుఖచిద్విలాసిని॥౮॥ శర్త్యయచ్చసకలామరాద్భితేశాశ్వతంత
 వమహేశసన్నిధౌధర్మవాహగణనందిభృంగిణాందాసభావమథచిద్విలాసిని॥
 ౯॥ నిత్యమేతవపాదదర్శనంమృత్యుతారికమశేషసిద్ధిదం । తథ్యమేతదపరై
 ర్వరైరలంసత్యస్పూర్ణసుఖచిద్విలాసిని॥౧౦॥ భువనేయవనాదిపీఠ్యమానెగత
 వర్ణాశ్రమధర్మయోగబోధాపవనార్చితకాశహస్తి నాథప్రభురాజ్ఞాభవనంస
 దాగతిర్నః । ౧॥ అవనీతలమండనాయమానెనవనీతాధికకోమశాంగిశైతెన
 వక్త్రేలాసపదేస్థిరాసనోభవభీరస్సృభయందిశాద్యమే॥౨॥ కరుణావరుణాల
 యేతవాంఘ్రాస్సరణిస్యాత్కృపణస్యమేశరణ్యం । తరుణేయకలాధరప్ర
 యాణెస్ఫురజాలంధరపీఠవాసినిహ॥౩॥ మృలిసూచకచిహ్నాదర్శనాద్వాము
 హరుచ్చాసకఫాదిపీఠయావా । మృతికాలేభవతీంస్త్రరామినస్ఫురజాలంధ
 రపీఠవాసినిహ॥౪॥ అరుణాయతలోచనైతాంతత్రవణేభీతిరుదెభీమభీమం ।
 చరణస్తరణంగతిర్నచాన్యత్స్ఫురజాలంధరపీఠవాసినిహ॥౫॥ కఠివానభవం
 త్యుపాసకాస్తైష్యమామకోస్తుతేస్తికాపిహః । పఠినాసకృదేవదాసదాస
 స్ఫురజాలంధరపీఠవాసినిహ॥౬॥ సహిమాముంచశిశుంసుపాలయేత్యయివ
 త్సేజసనింభియాభ్యధాత్కిం । ద్రుహితాదిజగజ్జనన్యతోమామవజాలంధర
 పీఠవాసినిహ॥౭॥ శివయోగ్యవయోర్నభేదసిద్ధింకవయోపిబ్రువతేమతంతధా
 మే । సవయోగుణశైలరూపమేకంసకృదాభాత్విహకాశహస్తి నాథే॥౮॥ య
 ఇమేశవపాదపీఠదాసానియతంభూతిధవైస్సమర్చయంతః । తథ్యమేనరపాల

శంకజాతాఃకృతినఃఖల్వధికాశస్తినాథే॥ ౯ ॥ అలమంబవృథాప్రలాపతోమే
కులమేతత్తవచాస్యతఃపవిత్రం । కులకుండసుధేదయాకటాక్షైత్యుత్పత్తినస్తో
భువికాశహస్తినాథే ॥ ౧౦ ॥ కుమారకాలహస్తినాథచిత్రమోదకాఽణేంస
మాసకాశహస్తినాథసంపదోఘధారిణేం । నమజ్జనాంతరజ్జవాసిన్ముహేశ
భావినంసమామికాశహస్తిపారవర్గరోగహారిణేం॥౧౧॥ అఖండబిల్వకాననాంత
రాశగండతైలవాసితండుభృంగికుండతుండచండభైరవాదిభిః । సుమండితేగ
ణాహతప్రచండమద్దుడిండిమానకైర్నగైత్రకాశహస్తినప్రసీదదేవిమే॥౧౨॥ శ్రు
తిప్రసిద్ధవైభవే సురాసుధైర్నరాధిపైరతిప్రియా త్వమాశ్రితేధికాశహస్తివి
శ్రుతే । స్తుతిప్రియేశివప్రియతపప్రియంకేమప్రియేధియోగిరశ్యరీరమేతదేకతా
సమర్పయే ॥ ౩ ॥ కయాచిదప్రసీయాసదాఘకర్తృశీలయాతథాజపాలయా
న్యపాలబాలికాద్వయేనయత్ । సులబ్ధమంబదేవదానవైరపీహితంచీరాజ్జలం
ధరంపదంవిభాతుకాశహస్తినాయైకే॥ ౪ ॥ ఇతస్త్రశంప్రశస్త్యర్థధర్మసేవచిత్ర
గవునస్తధాశ్రమోపిసంస్మతావభూద్విజన్మనాం । తమస్తిరోహితాత్మనా
మతోస్తికాగతిశ్చివేతవస్థలంసమాశ్రయేద్యకాశహస్తినాయైకే॥ ౫ ॥ తమస్తి
రోహితంజగత్తయేపునఃప్రదీపవత్సమస్తమేతదద్భుతంప్రకాశయస్యపీశ్వ
రీ । స్వమస్తకస్థధూమణభృమాదివాక్యసంవిదంత్వపర్థతాంసజానతేహికా
శహస్తినాయైకే॥౬॥ పురస్థిరంసుదారుహస్తిరూపతస్తిరోహితంకరస్థరత్నవ
త్స్వయంవిభాసినర్వదృక్తధాపరాఙ్ముఖేపరాఙ్ముఖాసినంవిదేవయోగినాం
కరోమిమాధ్యమఃకిమత్రకాశహస్తినాయైకే॥౭॥ చరంతుకామినస్త్యోమనో
రథోపలబ్ధయేవరంతుడేహిమేధయంభవాన్మదంతరాలయే । సరంతుము
త్సహేవిషాశనైనరాభికాంక్షితేపరంతుతేపదంత్వలంహికాశహస్తినాయై
కే॥ ౮ ॥ భుజంగమాశ్చశబ్దతఃపతంగకాస్సురూపతోవిహంగమాహతారసే
నగండతశ్చమక్షికాః । త్వదంఘ్రిపాంసుసంగినంతథేమమంబమాకృథాశ్చి
వాంగతిండిశాద్యదేవికాశహస్తినాయైకే॥ ౯ ॥ నమఃపరేశభూతయేనమో
హరిశ్చైవవిధైర్నమోగిరేచజన్మినాంస్త్రీయైతరోస్తువీరుధే । నమోస్తుభూ
తశక్తయేఖిలాత్మభుక్తిముక్తయేనమోంతరంగసంవిదేచకాశహస్తినాయై
కే॥౧౦॥ పాంథానాంభవజలథోస్వకర్తృపోతేతాంతానామతటమనోరథాణి
వాత్రైః । స్వాంతంనఃకథముపయాతునిత్యశాంతింజ్ఞానాంబస్తీతముఖిదర్శనం
వినాతే॥ ౧౧ ॥ కైలాసైప్రమథగణాధిపాధివాసేమైలారాద్యఖిలభయానకేక్వ
వాహం॥ కైలాడేకృపయేహికాశహస్తినాథేజ్ఞానాంబస్తీతముఖిసన్నిధేహి
పత్యా॥౧౨॥ బాలమచ్చరితమశాంతదుష్ప్రతందేత్తూలెకింపవనపరాహతేస్తీ

జ్ఞానాంబాస్తుతిః.

వాగః । శూలోద్ధత్రిగుణవశంవదోహిలోకోజ్ఞానాంబస్త్వతముఖిసన్నిధేహి
 సత్యా ॥ 3 ॥ కారాయాః కథమపి సంస్మృతేస్మి రాయస్వాత్కర్తృద్రుహమిమమం
 గమోచయాద్యనారాచోద్భటవిషయానితోనయాస్యేజ్ఞానాంబాచరణయు
 బంహితత్రసాక్షి ॥ ౪ ॥ దేవిత్యచ్చరణయుగస్త్యుతిర్నయేషాంతేవీధీష్వపదక
 రాంధపంగుమూకాః । ఆవిఃక్రుచ్చుగమోఘమోహపాశబద్ధజ్ఞానాంబేశ్వ
 తభిహసంస్త్రరామిదేవి ॥ ౫ ॥ యభక్త్యాతవచరణార్చకావిమానచ్చత్రేభాశ్వ
 రథహిరణ్యసంపదోఘాః । ఆఘాత్యేతదపివిజానతేకుతస్త్యాంజ్ఞానాంబాంహ
 తమతయోనభేవిరేన్యే ॥ ౬ ॥ మాయాకార్యమిదమితప్రశాంతిశాస్త్రంప్రా
 యోంతస్ఫురతితథాపిసత్యవన్యే । శ్రేయస్తత్రుథముపలభ్యతేమహాజ్ఞా
 నాంబప్రథితకృపార్పరీంపినాతే ॥ ౭ ॥ పంచాస్యంపతిమవృణోర్హరిణ్యపీత్యం
 పాపానస్యనిభజనాత్ప్రవిత్రయంతికించాస్త్యుత్సుకృతమఘంచవెత్సితన్మాం
 కారుణ్యైదుతమవకాశహస్తినాథే ॥ ౮ ॥ లంబత్వత్పదకమలెనదారమంతశ్శం
 భోశ్చప్రియసుతవత్సలాభకుంతిదంభోభిర్భవసిహివాంభిదాకృతాంతత్సాం
 బేశాకృతిరేహికాశహస్తినాథే ॥ ౯ ॥ సర్వంత్యత్పదనిశేససర్వయామిస్వాం
 తంవాగ్వ్యవహృతిమాత్మచెష్టితంచ । నిర్వాణంవితరమహేశసర్వశక్తేజ్ఞా
 నాంబప్రణతిమిమాం గ్రహణమాతః ॥ ౧౦ ॥

ప్రజ్ఞానభాసామనఞ్చంద్రియాద్యాస్వాదైఘనర్తంతునతైర్విలిప్యే । విజ్ఞాన
 మూర్తైఃసపుణ్యపాదైర్యధారవిస్సృత్యహమస్త్విసంవితే ॥ ౧౧ ॥ గణేశోగుహ
 శ్రీవటుద్వీరభద్రోఽచోద్యోగిసీయోగిశీశక్తయశ్చ । గుణాకారశూలోవృషో
 భూతసంఘాస్తృణేత్రాజ్ఞయాన్యేపికుర్వంతుభద్రం ॥ ౧౨ ॥ నమోనాదీసం
 సారమూలపకృత్యైసమోభాసువస్మాదువిద్యుత్ప్రభాయే । నమఃకాశహ
 స్త్యుద్విజాలంధరస్థైసమస్తైఃపునస్తైశివజ్ఞానదేవైః ॥ ౧౩ ॥ జ్ఞానాంబికామనెకా
 కారామేకాముమేతితారాణాం । జానెహమాత్మకానాంజాలంధరపీతవాసి
 నీమార్కామ్ ॥ ౧౪ ॥

ఇతి శ్రీ జ్ఞానాంబాస్తుతిః

సవ్యస్తు.



